Esad Kurtović

VLASI BOBANI

Društvo za proučavanje
srednjovjekovne bosanske historije

DRUŠTVO ZA PROUČAVANJE SREDNJOVJEKOVNE BOSANSKE HISTORIJE

POSEBNA IZDANJA

KNJIGA I

MONOGRAFIJE

SVEZAK I

Esad Kurtović

VLASI BOBANI

Sarajevo
2012.

SOCIETY FOR THE STUDY OF MEDIEVAL BOSNIAN HISTORY

SPECIAL EDITIONS
VOLUME I

MONOGRAPHS
ISSUE I

Esad Kurtović

THE BOBANI VLACHS

Urednik:
Emir O. Filipović

Recenzent:
Emir O. Filipović

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i univerzitetska biblioteka
Bosne i Hercegovine, Sarajevo

929.52BOB

KURTOVIĆ, Esad
Vlasi Bobani / Esad Kurtović. - Sarajevo : Filozofski fakultet, Društvo za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije, 2012. - 162 str. : ilustr. ; 25 cm. - (Posebna izdanja / Filozofski fakultet ; knj. 1. Monografije ; sv. 1)

Na spor. nasl. str.: The Bobani Vlachs. -
Bibliografija: str. 129-130 ; bibliografske i druge bilješke uz tekst. - Registar.

ISBN 978-9958-625-26-8
COBISS.BH-ID 19985670

Izdavač:
Društvo za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije
Filozofski fakultet u Sarajevu, Franje Račkog 1, 71 000 Sarajevo
www.stanak.org

SADRŽAJ

Uvod 7

Izvori i literatura za historiju vlaha Bobana 9

Porijeklo i smještaj 11
Prve informacije o vlasima Bobanima 23
Najvažnije porodice među vlasima Bobanima 25
Vukota Nenčić (Ninčić) (1404-1423) katunar Bobana i njegovi nasljednici 25
Miljen Bogavčić i njegovi sinovi Miljenovići 28
Vukotići – Dobrilo i Viganj Vukotić 32
Dobrilovići 33
Dragić Dobrilović (1449-1491), katunar 40
Vignjevići 43
Natpis na stećku 43
Vukmir Milatković i njegovi nasljednici Vukmirovići i Branilovići (1408-1469) 46
Seniori vlaha Bobana 53
Privreda 61
Elementi duhovne nadgradnje među vlasima Bobanima 89

Zaključak 93
Summary 97

Prilozi 101
Vlasi Bobani u pljačkama 102

Izvori i literatura 129
Neobjavljeni izvori 129
Objavljeni izvori i literatura 129

Registar 131
Imenski registar 131
Topografski registar 156

UVOD

Samo po svom imenu i po očuvanom imenu današnjeg područja u Hercegovini vlasi Bobani predstavljaju poznatiju vlašku skupinu. Inače njihova prošlost je skoro nepoznata. Za neku vrstu općeg pregleda u specijaliziranoj literaturi predstavnici struke bi i mogli ponešto pronaći, ali to se bez dodatnih istraživanja ne bi moglo prezentirati u glavnim crtama niti za enciklopedijsku natuknicu a kamoli kao neki presjek za šire čitalačke krugove. To je aktualni raskorak karakterističan za određene, naizgled poznate teme koje kao izazovi stoje već duže vremena pred savremenim istraživačima. Cilj ovoga reda je da tu prazninu pokuša popuniti, prije svega obezbjeđenjem šireg izvornog materijala za buduća svestranija sagledavanja i istraživanja kako vlaha Bobana tako i vlaške problematike uopće.

Temeljna istraživanja vlaha Bobana baziraju se na neobjavljenoj građi Državnog arhiva u Dubrovniku u kome su pohranjene skoro sve očuvane informacije o njima. Radi se o većem broju svezaka različitih serija koje treba pratiti u periodu od jednog stoljeća. Iako je ovaj tematski okvir izazovan za istraživače, zbog ovakve širine istraživačke podloge on nije ni mogao biti zasebna meta nego plod dužeg istraživanja vlaške problematike. Koristim priliku da se zahvalim uposlenicima Dubrovačkog arhiva na svesrdnoj pomoći u radu, posebno gospodinu Zoranu Peroviću, koji je nesebično izlazio u susret svim mojim zahtjevima prilikom istraživanja. Iskrenu zahvalnost dugujem recenzentu mr. Emiru O. Filipoviću koji je pregledao rukopis i korisnim savjetima dao doprinos i podršku za njegovo objavljivanje. Posebno zahvaljujem izdavaču Društvu za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije

“Stanak“ na Odsjeku za historiju Filozofskog fakulteta u Sarajevu koji je prihvatio rukopis za štampanje i priredio ovo izdanje. Na kraju zahvalnost dugujem prijateljima i svojim najmilijima koji su mi pružili podršku u radu na ovoj temi.

IZVORI I LITERATURA ZA HISTORIJU VLAHA BOBANA

Izvori za historiju vlaha Bobana (**Бобань**, *vlachus Boban, de vlachis Bobani, de vlachis Bobanis, vlachi de Ibubani*) uglavnom predstavljaju neobjavljenu arhivsku građu Državnog arhiva u Dubrovniku. Radi se o fragmentima s kojima je otežano sklapanje upotrebljivije cjeline bez dugotrajnijeg istraživačkog postupka, prije svega prikupljanja građe i sortiranja prikupljenih podataka. To su različiti ugovori koji nastaju u odnosima između Dubrovčana i zaleđa a koji karakteriziraju njihove svakodnevne odnose. Podaci o vlasima Bobanima nalaze se u dužničkim knjigama i ugovorima o regulisanju dugova, ugovorima o trgovačkim društvima, prijevozu robe, prodajama i kupovinama, odlascima na službu i izučavanje zanata i brojnim drugim vrstama međusobnog komuniciranja zainteresiranih strana. Najčešće su tužbe u kojima se nalaze raznorazni pojedinci pa i vlasi Bobani kao njihovi najbliži susjedi. Njihova aktivnost kroz prizmu tužbi delegira pljačku sastavnim dijelom njihovog privređivanja. No, podaci iz tužbi, pored pljački nerijetko otkrivaju i druge aspekte iz života vlaha Bobana pa je neophodno njihovo detaljnije iščitavanje i korištenje. Od objavljene građe korisne su zbirke dubrovačke građe Mihaila Dinića i Branislava Nedeljkovića.[1] Pored dubrovačke građe u slučaju vlaha Bobana izuzetnim se pokazao jedan nestali nadgrobni natpis sa stećka iz naselja Žakovo u Popovu koji uz pomoć neobjavljene građe identificira pojedince iz njihove

[1] Михаило Ј. Динић, Из дубровачког архива, Књига 3, Српска академија наука и уметности, Зборник за историју, језик и књижевност српског народа, Треће одељење, Књига 22, Београд 1967; Бранислав М. Недељковић, Мешовита порота. Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти, Miscellanea XVII/6, Београд 1978, 7-180.

skupine.[2] Tako je je još jedan škrti i beživotni natpis jasnom historijskom kontekstualizacijom dobio na vrijednosti, a istraživači još jedan značajan prilog za sagledavanje veze između vlaha i stećaka.

U izboru literature korištene u ovom radu osnovno polazište predstavlja pristup Desanke Kovačević-Kojić u, sada se već može tako govoriti, školskoj obradi katuna u srednjovjekovnoj Bosni.[3] Ostala literatura, za ovaj tematski okvir predstavlja sporedne radove posvećene prije svega smještaju vlaha Bobana i tumačenju njihovog imena.

U svemu identifikacija pojedinaca, pripadnika vlaha Bobana koji se nalaze u očuvanoj građi najčešće je jedinstvena ili nepoznata, a samo u rijetkim slučajevima se pojavljuju iste ili srodne osobe uz koje je moguće na strpljivoj osnovi odnosa jasne postavke izvora i dijelom pretpostavke izvedene kroz prizmu izvora, stvarati kompletniju sliku o čitavoj skupini. Takve su okolnosti opteretile dosadašnje proučavanje i predodredile njihovo rasvjetljavanje budućim vremenima i generacijama istraživača kada građa bude objavljena u većem obimu. Formom pokušaja na ovom mjestu premijerno pristupamo zasebnoj obradi vlaha Bobana u namjeri da time skrenemo pažnju na ovu vlašku skupinu za koju su mnogi čuli ali niko nije pokušao dati konkretniji prilog njenom sagledavanju i da time, kao nekom vrstom podloge, olakšamo buduća istraživanja.

[2] Marko Vego, Zbornik srednjovjekovnih natpisa Bosne i Hercegovine, Knjiga 2, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1964, 51.

[3] Десанка Ковачевић, Средњовјековни катун по дубровачким изворима, "Симпозијум о средњовјековном катуну", Научно друштво Босне и Херцеговине, Посебна издања 2, Одјељење историјско-филолошких наука 1, Сарајево, 1963, 121-140.

PORIJEKLO I SMJEŠTAJ

Ime vlaha Bobana nije u potpunosti razjašnjeno. Rječnici daju različite mogućnosti da se radi o zrnu, kamenu ili da je u pitanju prostačka riječ.[4] Suština imena svakako ne predodređuje vlahe Bobane kao cjelinu jer je ono za čitavu vlašku skupinu kao ime dobijeno od ličnog imena starješine roda koji je izgradio osnovni katun ili koji je dao za njega istaknut doprinos. Tako je taj rodonačelnik Bobana, izvjesni Boban, već imao svoje ime i prije nego što će, njegovom zaslugom i zaslugom njegovih savremenika i nasljednika, to ime postati oznakom čitave vlaške skupine. U srednjem vijeku izraz Boban je u upotrebi kao oznaka lične identifikacije pojedinca (najčešće patronimik) u formi Boban i Bobanović.[5] Ona dovode do zabune i poistovjećivanja zato što se sva ne mogu dovesti uvijek u vezu sa vlasima Bobanima. Upotrebljavali su ih različiti društveni slojevi i ona nisu bila predodređena samo vlasima Bobanima nego su upotrebljavana i kod drugih društvenih slojeva, pa i kod drugih vlaha. U takvim situacijama do izražaja bi trebalo da dođe značenje datog imena Boban za svaku situaciju ponaosob, a ne neka vrsta obavezujuće veze sa vlasima Bobanima.

U nastavku dajemo nekoliko prikupljenih primjera koji ilustriraju navedeno, jasno pokazuju raširenost imena Boban, moguće dileme, kao i moguće pretpostavke za pojedine slučajeve. Tako se početkom

[4] Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika (Đ. Daničić), I, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti (dalje JAZU), Zagreb 1880-1882, 463; Rječnik hrvatskoga jezika (F. Iveković-I. Broz), I, Zagreb 1901, 75; Petar Skok, Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, I, JAZU, Zagreb 1971, 176-177.

[5] U savremeno doba prezime Boban je dosta rasprostranjeno u Republici Hrvatskoj. Po brojnosti tamo se nalazi među 300 najčešćih prezimena a najviše je zastupljeno u Splitu, Zagrebu, Solinu i Klisu.

maja 1379. godine u ugovoru o prijevozu robe do Prače ili Goražda između ostalih spominje i Dabiživ Boban, a sasvim jasno u izrazu kao vlah Kresojević. On nije vlah Boban i ne može imati veze sa vlasima Bobanima.[6] Decembra 1412. godine na području Trebinja među optuženima je spomenut Buljoje Boban. Vjerovatno je da ni on nije vlah Boban.[7] Aprila 1420. godine među većim brojem vlaha Ugaraka optuženih za pljačku vola, krave i volovske kože u Dračevu naveden je i Uglješa Boban. Ni on nije vlah Boban.[8] Decembra 1382. godine u jednom ugovoru o prodaji stoke spomenut je Radoje Bobanović iz Trebinja.[9] Marta 1429. godine u jednoj tužbi među okrivljenima su braća Miliša i Branilo Bobanović iz Bobovišta kod Trebinja, inače ljudi

[6] "Boguth Chersoeuich, Calomrch Mirçetich, Vlatchus Bogutcouich, Stiepan Mirçetich, Dabisius Boban, Goychus Chersoeuich} moroblachi de catune Chersoeuich faciunt manifestum quod ipsi confitentur habuisse et recepisse a ser Stephano de Luccari salmos centum salis qualibet trium modiorum quas promictitunt et obligant se infra duos menses proxime futuris debere portare et assignare Zorano Milgostich et Miladino Chranislauich in Praça vel in Gorasdi ad forum vlachi de Cosaça sub pena soluendi dicto ser Stephano yperperos decem pro qualibet salma quia non assignabunt ut prefertur ad melius se tenentem per apthay renuntiando" (01.05. 1379.g.), Deb. Not. VIII, 169v.

[7] "Vlatchus Velcouich coram domino Nicolao de Goziis Rectore conqueritur. Eo quia de certo mense decembris proxime elapso furtim accepte fuerunt sibi tres oues et una vaccha in Tribigna" (04.10. 1412.g.), Lam. de foris, III, 17. Ispod: "Die V decembris. Dictus Vlatchus dixit reperisse fuisse fures Bugloe Boban, Dobrasin eius filiius, Pribislaus nepos dicti Bugloe. Et dixit expendisse pro soçbina perperos quinque", Isto.

[8] "Radouaç Milosseuich coram domino vicerectoris ser Gauçe de Poza sedente loco domini Lampre de Sorgo Rectoris infirmi conqueritur supra Radognam Boroeuich, Obriuoglam et Dapchum Boroeuichi, Vladislaum Jurgeuich, Zrip Jurgeuich, Milorad Priboeuich, Radassin Grachichouich, Radassinum Rozich, Radiuoy Rozich, Ratcho Mussich et Uglessam Boban, omnes morolacchos de cathono Ugarçi. Eo quia dicti accusati in isto vere violenter acceperunt accusatori predicto unum bouem et unam vaccam in villa vocata Dracceua, et unam pellem bouinam similiter dicto accusatori acceperunt. Testes: Radouaç Gusich famulus regiminis, Pribath Radisaglich bastasius" (28.04. 1420.g.), Lam. de foris, IV, 184.

[9] "Radoe Bobanouich de Tribinio facit manifestum quod ipse vendit ad currum ut moris est presbitero Marino de Glauato presenti et ementi vaccam unam pili rubei cum uno mançeto et capras decem pro yperperis sedecim" (08.12. 1382.g.), Div. Canc., XXV, 157v.

Medvjeda Bogdančića.[10] Iz Bobovišta je i Priboje Bobanović koji se spominje u ugovoru o čuvanju i uzgoju stoke iz oktobra 1434. godine.[11] Oni nisu vlasi Bobani. U dokumentu iz marta 1445. godine spomenuti vlah Vukac Bobanović je najvjerovatnije vlah Boban jer na to ukazuje čitav kontekst dokumenta.[12] Upotrebljavani izraz "de Bobanich" u dokumentu iz 1443. godine (*Radosauus Diuicich de Bobanich*) je ustvari jedna od oznaka za pripadnost vlasima Bobanima.[13]

[10] "Vasigl Paulouich coram domino Rectore ser Clemente de Bodaza conqueritur supra. Eo quia per aliquos intrantes in eius vinea quam habet in Breno fuerunt extirpati et ablati omnes carzi quos habebamus ibidem plantatis a duobus annis citra. Et nescit per quos, reseruans sibi ius in presentem. Post predicta dictus Vasigl dixit Milissam Bobanouich de Bobouiste et Radiz eius nepotem et Thomaxium eius fratrem filios Branilli et villicos Meduid Bogdancich fuisse illos qui dictos garzos acceperunt" (06.03. 1429.g.), Lam. de foris, VIII, 163.

[11] "Pribius Bobanouich de Bobouiste ad instantiam Pribissaue relicte condam Millouani Jussiza socrus dicti Pribi fuit confessus habuisse et penes se ad presens habet animalia viginti minuta inter oues et capras et tres inter boues et vachas. Quas omnes bestias suprascriptas dicta Pribissaua dedit suprascripti Pribio generi suo ad tenendum, pasculandum et nutriendum more boni et fidelis pastoris. Que omnia animalia cum fetibus qui in futurum nasceatur ex ipsis et cum caseo et lacte quod habebitur ex dictis animalibus dictus Pribius promisit dare, reddere et restituere dicte Pribissaue ad omnem requisicionem dicte Pribissaue. Renuntiando" (03.10. 1434.g.), Div. Canc., XLVIII, 225.

[12] "Dum Petar de Curcolla coram domino Rectore ser Zupano de Bona fecit lamentum, dicens quod die preterita fuit fracta sibi porta domus sue et intratum in ipsum et subtractus fuit unus equus pomoliardus. Nescit per quem, reseruat sibi jus. Et hoc fuit in Tersteno" (25.02. 1445.g.), Lam. de foris, XIX, 28. Ispod: "Die VI marcii 1445. Vuchaç Bobanouich vlach constitutus coram domino Rectore ser Vita de Restis et suis judicibus ser Johanne de Volzo et ser Nicola Jo. de Caboga per ipsos quam juratus et examinatus si quod scit de suprascripto lamento suo sacro, dixit quia Dobrechus Buglioeuich et eius nepos Radiuoi Dobrasinouich vlachi de Bobani furati fuerunt ipsum equm. Interogatus quo hoc scit, respondit scire quia ipsi Dobrechus et eius nepos furati fuerunt unius equm Ugliese Radetinich de Versigne et vendiderant dicto dum Petar postequam dictus Uglesa sensit quod ipsi Dobrechus et eius nepos furati fuerunt sibi ipsum equm et voluit eos ligari facere et ipsi Doberchus et eius nepos timentes venerunt ad dictum presbiterum pro furando sibi ipsum equm et ipse presbiter eum posuerant in insula et videntes quod non poterant furari ipsum equm furati fuerunt ipsi dum Petar suum equm proprium. Interogatus de tempore, respondit quod fuit ista reme et tanquam dixit scire", Isto.

[13] "Radosauus Diuicich de Bobanich " (25.01. 1443.g.), Lam. de foris, XVI, 108.

Vlasi Bobani ostavili su vidnoga traga u toponimiji Hercegovine dajući svoje ime jednom širem području. Za razliku od vlaha Gleđevića, Bančića, vlaha Pocrnje, Vlahovića i nekih drugih koji su ostavili traga po jednom naselju, Bobani su, poput Burmaza, Drobnjaka i drugih, obitavali u više naselja pa je i to razlogom da nisu traga ostavili putem imena jednog naselja već šire predione cjeline. Bobani ili Nahija predstavljaju brdski dio koji je na sjeveru između ravnice Popovog polja na bosanskoj strani i na jugu područja Primorja (Novih zemalja) na hrvatskoj strani. Sa istoka graniči trebinjska Šuma, a sa zapada dolina koja se proteže linijom između naselja Zavalu u Popovu (preko naselja Orahovi Do i Češljari) i naselja Slano u Primorju. Naziv ovog područja potječe od vlaha Bobana, ali najvjerovatnije se u svojim kasnijim konturama čvršće veže za Knežinu Bobani uspostavljenu pod Osmanlijama, jer vlasi Bobani u srednjem vijeku tu nisu imali samo svoja naselja i nisu bili sami na ovom prostoru. Inače starije ime područja bilo je Površ.[14] Površ je područje koje je pripadalo širim konturama župe Popovo i predstavljalo pojas krševite visoravni prostrte na jugu prema župi Primorje. Prema pokazatelju iz 1406. godine, koji je teško dovesti u sklad sa drugim pokazateljima Površ je naselje u Popovu.[15] Pripadnost Površi širem području Popova ogleda se kroz podatak iz decembra 1421. godine.[16]

[14] Миленко С. Филиповић-Љубо Мићевић, Попово у Херцеговини, Научно друштво Народне Републике Босне и Херцеговине, Дјела 15, Одјељење историско-филолошких наука 11, Сарајево 1959, 13, 46, 75; Pavao Anđelić, Srednjovjekovna župa Popovo, Tribunia 7, Trebinje 1983, 66; Isti, u, "Srednjovjekovne humske župe", ZIRAL, Mostar 1999, 31-32, karta na str. 45.

[15] "Radillo Dabixinouich de Papaua de vila Pouersi facit manifestum habuisse et recepisse a Bossidaro famulo regiminis Ragusii tres boues ad arandum ad quartum partem secundum consuetudinem contrate Papaue. Renuntiando" (30.04. 1406.g.), Div. Canc., XXXVI, 49v.

[16] "Mileta Stoichouich de Ombla homo ser Mathey et ser Marini de Gradi conqueritur supra Vladoe Radoucich et Dobrassinum Petchouich et Volchassinum Dumouich de Popoua de Pouersie. Eo quia dicti accusati die jouis propelapsa de noctis furati fuerunt ipsi accusatori aluearia tria apium in Umbla prope domum dicti accusatoris. Testes: Nouach Vitçich, Radouaç Bielcouich} de Ossolnich" (17.12. 1421.g.), Lam. de foris, IV, 373.

ŽUPA POPOVO
Ž. Dubrave
Ž. Dabar
Ž. Žaba
Ž. Primorje
TRAVUNIJA
LJUBINJE
Ljubomišlje
Vlahovići
Ubosko
Gleđevci
Vitonja
Rankovci
Kapavica
Bančići
Mišljen
Pustipusi
Dubočica
Gradac
Žrvanj
Čavaš
Obzir
Orašje
Krajpolje
Grablje
Dvrsnica
Velja Međa
Kofezi
Dodanovići
D. Ivica
Kruševica
Krtinje
G. Ivica
Pećina
Trnčina
Do
Strujići
Ravno
Žabica
Trebimlja
Rupni Do
Galičići
Veličani
Neum Kula
Čvaljina
Dubljani
Dračevo
Cicrina
Zavala
Sv. PETKA
Drijenjani
Sv. PETAR
Mrkonjići
Orahov Do
Grmljani
Tulje
Turica
Sedlari
Trebišnjica
Golubinac
Žakovo
Janjac
Belenići
Poljice
Kijev Do
Dobromani
Zagora
Grbići
Mesari
Rapti
Požarno
Diklići
Kovačina
Šćepica
Jasenica
Dedići
V. Pećina
Lug
Krajkovići
Slivnica
Vlaka
Grebci
Kutina
Žurovići
Vuković
Kalađurđevići
LEGENDA
GRANICE ŽUPE
MJESTA
CRKVE I CRKVINE
km 5 4 3 2 1 0 5 10 km

Popovo

U skladu sa procesom raspadanja kontura starijih župa kasnije se pod Popovom počelo podrazumijevati samo područje Popovog polja, tako da je područje Površi (Bobana) dobilo na značaju kao zasebna cjelina. Površ se spominje kao područje sa ljudima Radiča Sankovića[17], pa kasnije kneza Grgura Nikolića (1426-1427) i njegovog sina Vukašina Grgurevića (1443).[18] U Šćenici su bili ljudi vlastele Jamometića, a jedne je prilike kazano da su Jamometići imali svoje ljude u Površi.[19]

[17] "Radelglio Radinçich de Napouersi homo Radicii Semchouich per Radoueç Utiessenouich de Palliçe eius consanginerum germenum coram suprascripto domino Rectore conqueritur supra Pribillum Viçich de Ussalnich, dicens die lune proxime preterito in Ussolnich dictus Pribilus cum pugnis verberauit dictum Radelglio et pillauit per capillos" (27.05. 1403.g.), Liber maleficiorum, I, 151v.

[18] "Ratchus filius Bogdani Radouanich dicti Grando coram domino Rectore ser Georgio Dra. de Goze conqueritur. Eo quia dum dictus accusator dedit ad laborandum unum suum bouem Radoio Belenich de Pouersie hominem Gregorii Nicolich dictus bos furatus fuit ipsum Radoio his elapsis diebus" (07.12. 1426), Lam. de foris, VII, 114; "Braian Miolchouich de Zuncheto coram nobili et sapiente viro domino Rectore ser Thoma de Bona conqueritur supra Bogdanum Radiuoeuich et Mladien Stanichnich de Pouers homines comitis Gregorii Nicolich et Nouachum Vitçich de Osalnich. Eo quia his diebus propelapsis predicti acusati in Jasseniça in Slauogostich furtiue subtarxerunt sibi unum bouem et conduxerunt illum in domum Vladoe Zuitchouich. Et dixit dedisse socho pro sozbina yperperos tres" (10.03. 1427.g.), Lam. de foris, VII, 154; "Ziuicus Miobratouigh coram domino Rectore ser Johanne de Volcio fecit lamentum, dicens quod unus bos fuit sibi per furtum arreptus in Pouers. Quem bouem ipse Ziuicus posuerat in domum de Stracos Dragosaligh de Pouers homine Vocasin Gregureuigh. Nescit per quos, sed sibi reseruat jus in futurum" (10.03. 1443.g.), Lam. de foris, XVI, 145v

[19] "Branillus Radouanich et Milos Rusnouich coram domino Rectore domino Pasquale de Restis milite conqueruntur supra Radoe Pribiqualouich et Iufchum et Radman eius fratres homines Vuchossaui Jamometich. Eo quia in Napouersia die jouis quinto presentis dicti fratres accusati fecerunt insultum et aggressuram eis ad menantis sibi cum ensibus eam interfficiendo et similiter sibi Branillo derobauit unam eius bursam cum yperperi decem et octo" (09.10. 1429.g.), Lam. de foris, VIII, 265v; "Ser Marinus Bu. de Gondola coram domino Rectore ser Nicola Pau. de Gondola fecit lamentum supra Crassoe Pribetich de Stiniz hominem Radogne Jamomet et Diuaz Pribetich et Bogdanum Pribetich eius fratres, dicens quod sibi furati fuerunt unam vacam in Pouers et supra Miobrat Grubazeuich et Bracetam Grubazeuich, Milat Nouachouich, Boletam Bogetich homines Stiepani Radotinich de Chiesdo, dicens quod sibi furati fuerunt unum bouem in suprascripto loco. [Testes:] Vochich Radilouich, Iuan Miglieuich, Ostoya Ugliessich, Vochassin Vochzich" (22.10. 1453.g.), Lam. de foris, XXV, 154.

Očuvani su podaci koji govore da su u sastavu Površi bila i naselja Jasenica[20], Kijev dol[21], Kakjun[22] i Slivnica[23]. Tu su bila i druga naselja kao Slavogostići, Rapti, Belenići, Golubinac i dr. ali za njih, iako su poznata u izvorima u srednjem vijeku, ipak nema izvornih informacija o direktnoj vezi. Ova popovska Površ je područje koje se razlikuje od

[20] "Vochota Zuietchouich de Asseniza de Pouersio locauit se et opera sua usque ad tres annos proxime futuros cum Nicola de Forte presente et eum acordante vice et nomine Johannis Mar. de Besante, pro quo Johanne ipsi Nicola de rato promisit pro infrascriptas super se et bona sua, promittens ipse Vocota dicto tempore trium annorum continue stare et morari cum ipso Johanne et ab eo non aufugere nec recedere sed ei seruire et fideliter obedire et se et personam suam operari et exercere factis et agendis ipsius Johanis prout sibi comissum et ordinatum fuiter et res et bona ipsius saluare et custodire et sibi furtum vel damnum non facere nec inferre volenti consentire sed potius obiuare suo posse. Et versa vice promisit idem Nicola quod ipse Johannes dictum Vocotam sanum et infirmum dicto tempore tenebit bene et humane tractabit et nutriet ac sibi quolibet anno dictorum trium annorum dabit gonellam et clamidem unam merzine, duas camisias et duos serabulos omni anno, clobuchum, caligas et opancas oportunas et in fine dictorum trium annorum pro mercede sua yperperos triginta grossorum. Pro quo Vocota quod non aufugit nec recedit nec furtum facere vel damnum ipsi Johanni extiterunt plegii Radouan Ostoich et Nouach Zuietchouich constituentes se principalem super se et eorum bona ad meliustenentem cum ipso Vocota. Renuntiando" (30.01. 1437.g.), Div. Not., XXI, 91.

[21] "Radouazius Iuanouich coram domino judicibus de criminali quorum caput fuit ser Petrus de Poça lamentum detulit contra Radosauum Grubacich Pribissaglich de Chieuo dol de Pouers jurisdictionis herceg et Miobratum Stiepanouich et contra Radouanum Petcouich omnes tres jurisdictionis dicti herceg, dicens quod in Pouers in Chieuo dol supra teritorio herceg predicti omnes tres derobarunt eum Radouazium et sibi acceperunt duos cupelos de farina et unam peziam de çera et duas fogacias et medium cupellum de rapis et de caseo unum grossum et unum utricellum peruum et unum sachum et unum sachetum et unam funem et medietatem unius sachi" (16.11. 1461.g.), Lam. de foris, XXXV, 129v.

[22] "Stipanus Radichieuich de Tresteno coram domino Rectore ser Federico de Goze conqueritur supra Obriuoya, Giurach, Obrath, Radchum, Bogdanum et Tassouaz fratres Pocraucich. Eo quia dicti fratres furtiuo modo abstulerunt unam vacham ipsi Stipano in Poures a Chaghiun. Testes: Braychus Goyachouich, Dobriechus Miglienouich, Goyach Glumcich" (15.06. 1432.g.), Lam. de foris, IX, 69.

[23] "Bosigchus Pocraicich de Pouers de Slieuniza confessus fuit quod habuit et recepit a ser Nico Junii de Georgio unam vacam quam debet sibi tenere, regere et gubernare quosquem voluint ipse ser Nicus et quando ipse ser Nicus eam sibi requisierit quod teneter et sie promisit ipsum sibi dare renuntiando" (30.08. 1443.g.), Div. Canc., LVIII, 51.

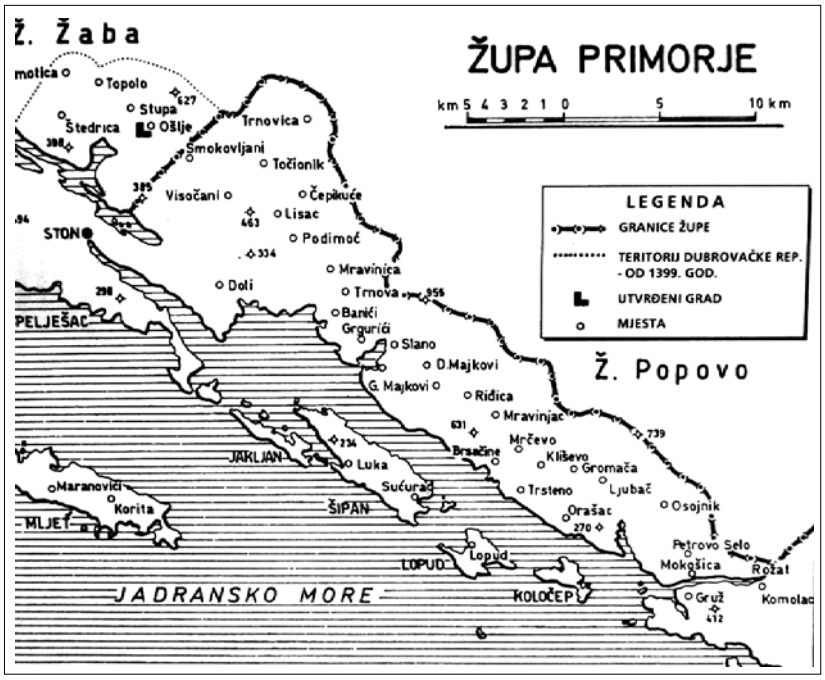

Primorje

trebinjske Površi i Površi u Konavlima. To pokazuju očuvani podaci i novija istraživanja područja Trebinja.[24]

Pored Površi u sastav kasnijeg područja Bobana (Nahija) ulazilo je i područje Luga, sitnom šumom obrasli istočni predio na granici prema trebinjskom području. Inače na području Luga značajan utjecaj imala je trebinjska vlastela, u prošlosti je administrativno pripadalo i području

[24] "de Pouers de Tribigna dicens quod furati fuerunt sibi unam capram in pascuis in dicto loco de Pours" (05.06. 1440.g.), Lam. de foris, XIII, 234v; "Et hoc fuit in Glausca Pouersci" (23.12. 1445.g.), Isto, XX, 22; "Radissa Jonçich de Pouersie de Chanalli supra mollendina Brenni" (17.03. 1398.g.), Div. Canc., XXXII, 126v; "Bogetta Gliubissich de Canali de Pouers" (08.10. 1464.g.), Lam. de foris, XXXVI, 2; "in Duba in Pouers in Canali" (19.03. 1465.g.), Isto, XXXVI, 207; "Matchus Gliubissich de Canali de Pouers villicus ser Johannes Mart. de Volcio" (11.04. 1467.g.), Isto, XXXVIII, 222v. Iscrpnije o trebinjskoj Površi u, Ђуро Тошић, Требињска област у средњем вијеку, Историјски институт, Посебна издања 30, Београд 1998, 24.

Popova i području Trebinja, a informacije pokazuju da su tamo bili smješteni i vlasi Bobani. Kao i Površ i Lug je u razvijenom srednjem vijeku imao elemente zasebne cjeline.[25]

Pored imena Površ šire područje na kojem su živjeli i vlasi Bobani i prije dolaska Osmanlija nazivano je ili podrazumijevano nazivom Bobani. Prema tužbi iz marta 1451. godine veći broj vlaha Bobana ranio je i opljačkao Vukoslava Radivojevića u Bobanima kod Osojnika (*Et hoc fuit in Bobani supra Ossaunich*).[26] Aprila 1464. godine je za vlaha Bobana Heraka Vukotića navedeno da je iz Bobana kod Osojnika (*de Bobani apud Ossaonich*).[27] Naselje Osojnik je u župi Primorje, koja je od 1399. godine u sastavu Dubrovačke republike (Nove zemlje), na granici prema Površi i formulacije tipa "u Bobanima poviše Osojnika", odnosno, "iz Bobana kod Osojnika", pokazuju način na koji savremenici u širim konturama razlikuju dva prepoznatljiva granična područja. U tužbi iz decembra 1442. godine navedeno je da je jedna krava ukradena iz kuće Vukše Grubića u Bobanima (*in domo Vuxe Grubich in Bobane*).[28] Prema tužbi iz oktobra 1443. godine pljačka konja natovarenog žitom

[25] P. Anđelić, Srednjovjekovna župa Popovo, 65-66; Ђ. Тошић, Требињска област у средњем вијеку, 44-45.

[26] "Milan Radiuoeuich coram domino Rectore ser Steffano de Gamagno nomine Vocossaui eius fratris iacentis vulnerati fecit lamentum supra Iuanis Dobrilouich, Iuan Radassinouich, Radiuoi Radouanich, Bielosauum Bochdanouich, Radin Vlatchouich et Radassin Nouacouich vlachos de Bobani, dicens quod verberauerunt et vulnerauerunt dictum Vocossauum et ipsum spoliauerunt et acceperunt sibi unum ensem, unam zupam, duas camisias, unam centuram, unum biretum, unam aliam zupam et unum mantellum, unum par bisaciarum. Et hoc fuit in Bobani supra Ossaunich" (25.03. 1451.g.), Lam. de foris, XXIV, 142.

[27] "Ego Cherach Vuchotich de Bobani apud Ossaonich habitator Ragusii confiteor quod super me et omnia mea bona pro dote et perchiuio Marene filie condam Cherchse qua fuit seruicialis ser Andree Mich. de Restis uxoris mee habui et recepi a dicta Marena mihi dante et soluente pro dote et perchiuio predictis de suis propriis denariis habitis a dicto ser Andrea pro mercede temporis quo ipsas Marena stetit cum dicto ser Andrea yperperos octuaginta grossorum Ragusii. Quam dotem habui et recepi secundum ordines et consuetudinem Ragusii" (12.04. 1464.g.), Liber dotium, VII, 46v.

[28] "furati fuerunt sibi unam vacham in domo Vuxe Grubich in Bobane" (09.12. 1442.g.), Lam. de foris, XVI, 62.

izvršena je u Bobanima.[29] Aprila 1447. godine u jednoj tužbi je navedeno da je jedan konj izgubljen u Bobanima (*in Bobani*).[30] Maja 1449. godine u tužbi je navedeno da je Budisava, majka Živka Pokrajčića napadnuta i opljačkana iznad puta u Bobanima (*in Bobani supra via*).[31] Aprila 1468. godine u jednoj tužbi se navodi da se pljačka desila kada su tužioci išli iz Dubrovnika u katun vlaha u Bobane (*issent de Ragusio in cathonum predictorum vlachorum in Bobane*).[32] Preciznije odredbe savremenicima nisu trebale. Oni su znali da je to područje koje se na dubrovačkoj granici nalazi prema Popovu.

Konkretnije informacije su one koje govore da su vlasi Bobani smješteni u naseljima Žakovo, Šćenica, Trnica, Prapratno, Prosijek, te na području Luga. Interesantno je da se one iz druge polovine XV stoljeća. Vlasi Bobani su vezani za naselje Žakovo kako pokazuje više direktnih primjera iz različite građe, iako je Žakovo administrativno bilo u Bobanima, ono je u Popovom polju, uz rijeku Trebišnjicu na njenoj

[29] "in Bobame" (27.10. 1443.g.), Lam. de foris, XVII, 82v.

[30] "Vuchmius [?] Cogneuodich coram domino Rectore ser Thoma de Sorgo fecit lamentum, dicens quod ipse dedit unum suum equm Vuchaç Cognouodich quem ipse perdidit in Bobani" (11.04. 1447.g.), Lam. de foris, XXI, 43v.

[31] "Giuichus Pocraicih nomine Budissaue eius matris coram domino Rectore ser Sigismondo de Georgio fecit lamentum supra Radossauum Racich de Bobani, Vitchum Bosidarouich et Millat Radeglich, Vuchaç Radouanouich et Mirchum Radeglich de Bobani, dicens quod in Bobani supra via depredauerunt dictam Budissauam et acceperunt sibi tres colazos de uno scarichio pro quolibet unum sachum yperperis sex in denariis" (21.05. 1449.g.), Lam. de foris, XXII, 81v.

[32] "Radossavus Bogutovich, Radoe Radochnich socii et consobrini comparuerunt coram dominis iudicibus de criminali quorum caput fuit ser Nicola Bl. de Ragina et eorum querellam detulerunt contra et adversus Vladissavum Stanimirovich, Giurag Stanimirovich, Merchsam Radognich et Radoe Miloradovich et Vocossavam sororem predictorum Stanimirovich omnes de vlachis Bobani et contra Vladissavum bastaxium de Ragusio, dicentes quod cum sit quod predicti ipsi querelantes issent de Ragusio in cathonum predictorum vlachorum in Bobane pro quibusdam suis negoziis predicti vlachi eos verberarunt cum lignis et maccis de ligno, item devastarunt eis unum ensem dando cum ensibus et lapidibus. Item Giurag Stanimirovich vulneravit ipsum Radoe cum ense super digitum manus destere, quibus querellantibus fecerunt plures livores" (25.04. 1468.g.), Б. М. Недељковић, Мешовита порота. Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти, 130.

sjevernoj strani. Krajem februara 1460. godine podignuta je tužba protiv Stjepana Cvjetkovića iz Bobana iz naselja Žakovo (*de Bobani de villa Xacoui*).[33] Decembra 1488. godine u jednom ugovoru o služenju u Dubrovniku spomenuta je Radoslava kćerka Bogdana Dobrašinovića iz Bobana iz mjesta zvanog Žakovo (*de Bobane de loco dicto Xacoua*).[34] Jula 1492. godine u dužničkim knjigama se spominje Radoslav Vukićević iz Bobana iz mjesta Žakovo (*de Bobana de loco dicto Xachou*).[35] Na prisustvo vlaha Bobana u Žakovu upućuje i nestali natpis na nadgrobnom spomeniku (stećku) iz Žakova koji spominje braću Dobrila i Vignja Bobana i sina Ivaniša sahranjene na njihovoj baštini.[36] U tužbi iz marta 1467. godine spomenute su osobe iz Šćenice a za koje iz drugih dokumenata znamo da su vlasi Bobani, prije svega njihov katunar Dragić Dobrilović.[37] Aprila iste godine spomenuti su vlasi Bobani iz Šćenice (*de vlachis Bobani de Stieniça*), inače ljudi Dragića Dobrilovića.[38] U jednom ugovoru iz maja 1499. godine spomenuta su braća Jurković iz Bobana iz Trnice (*de Bobanie ex Trnize*).[39] Oktobra 1468.

[33] "contra Stiepanum Zuietcouich de Bobani de villa Xacoui et Vochmirum Vuchssich de Lug de iurisdictione herceg" (Die ultimo februarii 1460.g.), Lam. de foris, XXXIII, 199v.

[34] "Miglien Dobrillouich riuerius conduxit pro ancilla sua pro annis quinque proxime futuros Radossauam filiam Bogdani Dobrassinouich de Bobane de loco dicto Xacoua" (03.12. 1488.g.), Div. Not., LXVIII, 192.

[35] "Nos Braianus Boiachouich de Podçernie et Radossauus Vuchichieuich de Bobana de loco dicto Xachou confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Blasio Radossalich cimatori yperperos quattuordecim grossos quinque hinc per totum mensem septembris proxime futuris. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (11.07. 1492.g.), Deb. Not., LIV, 178.

[36] "**А се лежи Д(о)брило Бобань и брат мѫ Вигань синь Иванишемь. И ово легосмо на сои баштинои**" (XV stoljeće), M. Vego, Zbornik srednjovjekovnih natpisa Bosne i Hercegovine, Knjiga 2, 51.

[37] "contra Radouaz Stoyacouich et Dragich Dobrilouich et Radossauum Bogauchich Gundich et Stiepanum Vitassouich omnes de Stieniza" (13.03. 1467.g.), Lam. de foris, XXXVIII, 181.

[38] "contra Radouazium Stoyacouich et contra filium eius dicto Radouazii et contra Stiepanum dictum Chella de vlachis Bobani de Stieniça rusticos Drachii Dobrilouichii" (18.04. 1467.g.), Lam. de foris, XXXVIII, 233.

[39] "Vucaz Vuchotich sponte plegius se constituit pro Radibrattho Giurchouich et fraris suo Dragich de Bobanie ex Trnize accusatis et inculpatis de furto certe vache,

godine podignuta je tužba protiv vlaha Bobana iz Prosjeka (*de Prosiech de vlachis Bobanis*).[40] Februara 1501. godine u ugovoru o službi u Dubrovniku spomenut je Luka, sin Miliše Radosalića iz Bobana iz mjesta Prapratno (*de Bobana de loco Praprathno*).[41] Informacija koja potvrđuje vezanost vlaha Bobana za područje Luga je tužba iz marta 1460. godine koja spominje Vladislava Uglješića čovjeka hercega Stjepana Vukčića Kosače iz Luga (*Vladissauum Uglessich de Bobani de Lug iurisdictionis herceg*).[42] Marta 1466. godine podignuta je tužba koja spominje Ivaniša Jurjevića vlaha Bobana iz Luga.[43]

Kada sagledamo mjesta pljački primjećujemo da je putna komunikacija koja ide iz Dubrovnika preko Osojnika i naselja Grebci pa preko područja Bobana (Površi) u unutrašnjost Popovog polja, česta meta za drumske razbojnike. Isto pokazuje da je promet preko teritorija na kojem su bili smješteni vlasi Bobani bio intenzivan, preko puta koji je bio najbliži sjeverno od Dubrovnika u unutrašnjost Popovog polja, i da je, pored drumskog razbojništva, na vlahe Bobane mogao da utječe i na druge načine, prije svega trgovačke, ali kao i svaki razvijeniji putni promet i šire kulturološke i civilizacijske tokove koje sa Mediterana preko Dubrovnika prelaze u zaleđe.

---

videlicet, quia dicti stabunt juri et porote posite inter eos. Et si reperientur culpabiles promisit pro illis soluere. Renuntiando" (07.05. 1499.g.), Div. Canc., XCIII, 149v.

[40] "Ziuiciuus Miladinouich de Grauosio coram dominis judicibus de criminali quorum caput fuit ser Blasius de Babalio lamentum fecit contra Nicolam Pribignich, Radis Dobrouoeuich et Radoe Pribissaglich omnes de Prosiech de vlachis Bobanis" (20.10. 1468.g.), Lam. de foris, XL, 230.

[41] "Nicola Bielanouich murator conduxit et achordauit Lucam filium Milisse Radossalich de Bobana de loco Praprathno presentem et acceptantem pro annis nouem proxime futuris" (02.02. 1501.g.), Div. Not., LXXX, 64v.

[42] "Vladissauum Uglessich de Bobani de Lug iurisdictionis herceg" (01.03. 1460.g.), Lam. de foris, XXXIII, 205v.

[43] "contra Iuanissum Giurgeuich de vlachis Bobani et contra Radouacium Michcich et quendam socium dicti Iuanisii cuius nomine ignorat, ambos de Lug" (04.03. 1466.g.), Lam. de foris, XXXVII, 266.

PRVE INFORMACIJE O VLASIMA BOBANIMA

U literaturi postoje pokušaji da se jedna informacija iz 1284. godine (*de catone Bolani*) poveže sa vlasima Bobanima. Ona nema dovoljno osnova jer precizniji podaci o vlasima Bobanima poznati su tek od XV stoljeća.[44] Navedeno je nelogičan pokušaj da se naziv katuna iz druge polovine XIV i toka XV prenese u kraj XIII stoljeća. Po svemu vlaha Bobana sa takvim imenom, kao ni imena brojnih drugih vlaških skupina i katuna koje poznajemo u kasnijem periodu, sa tim kasnijim imenima, tako rano nije ni bilo, ali je tačno da historija Bobana započinje u XIV stoljeću.[45] Najstarija poznata informacija koja se može jasnije povezati sa vlasima Bobanima je iz augusta 1393. godine. Radi se o ugovoru kojim Dobrilo Raditić od Bobana (*Dobril Raditich Obobana*) prodaje kobilu Tvrtku Bursiću za 18 perpera.[46] Informacija je premijerna, najstarija poznata u vezi sa Bobanima i time dovoljna za konstataciju da su vlasi Bobani poznati krajem XIV stoljeća.

[44] "C. Lucarus Fusci pleçauit Radosclauum Blaccum de catone Bolani, quod faciet ita quod dictus Radosclauus, usque ad VIII dies post festum sancti Martini proxime venturi, veniet Ragusium et conducet secum illum quod vendidit ei unam jumentam pilamnis cum muso quasi albo et habentam oculum sinistrum cecum. Qui Radosclauus, si non obseruaret predicta dictus Lucarus debeat pro dicta jumenta eidem [prazan prostor] yperperos sex" (9.10. 1284.g.), Josip Lučić, Spisi dubrovačke kancelarije, Knjiga 3, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1988, 65; Десанка Ковачевић, Средњовјековни катун по дубровачким изворима, "Симпозијум о средњовјековном катуну", Научно друштво Босне и Херцеговине, Посебна издања 2, Одјељење историјско-филолошких наука 1, Сарајево, 1963, nap. 14 na str. 125.

[45] Д. Ковачевић, Средњовјековни катун по дубровачким изворима, 130.

[46] "Dobril Raditich Obobana vendidit et tradidit Tuerticho Bursich publice unam equam bayam scuram precio yperperorum decem octo. Quos precio dictus Dobril fuit confessus recepisse. Promittens de defendendo etc." (22.08. 1393.g.), Div. Canc., XXX, 56v.

Sličnog fragmentarnog osnova su i naredne informacije o vlasima Bobanima. Septembra 1403. godine Ratko Dušinović i Bratan Milčinović prodali su jednog svoga konja vlahu Bobanu Vratoju Ninčiću (*Vratoe Ninçich vlacho Boban*) za tri perpera i 9 groša.[47] Decembra 1404. godine petorica vlaha Bobana (Radovac Boljković, Miloje Vitanović, Dudula Bogosalić, Dobro Rakojević i Bogun Poznanović) obavezali su se Pripku Radosaliću dovesti u Dubrovnik deset tovara rujevine u roku od 22 dana poslije Božića a uz cijenu od 6 groša po tovaru. Jedna osoba, vlah izostavljenog imena a sa prezimenom Neničić (*Nenyçich vlachus*) se pojavljuje kao jemac za vlahe Bobane.[48] Spominjani Dobro Rakojević (Rukojević), među drugima je vlasima Bobanima spomenut u ugovoru iz maja 1408. godine.[49] Jula 1411. godine spominje se i Radovac Boljković.[50]

[47] "Ratcho Dussinouich et Bratan Milcinouich facerunt manifestum quod ipsi vendiderunt ad currum in platea Ragusii unum eorum equum pilli righi Vratoe Ninçich vlacho Boban presenti et ementi pro yperperis tribus et grossos VIIII, quos yperperos et grossos dicti venditores fuerunt confessi recepisse pro completa solucione precii dicti equi, promittentes etc." (20.09. 1403.g.), Div. Canc., XXXV, 22v.

[48] "Radouez Bolchouich, Milloe Vittanouich, Dudulla Bogossallich et Dobriey Rachoeuich et Bogun Posnanouich} vlachi de Boban faciunt manifestum quod ipsi ad meliustenendem se obligat Pripcho Radossalich presenti et conuenienti dare eidem Pripcho conducentis in Ragusio salmas decem scotani boni ad mensuram quam habuerunt ab ipso Pripcho usque ad XXII dies post festum Natiuitatis proxime futuros ad racionem grossos sex quelibet salma. Cum pacto quod si non darent ei dictum scodanum ad dictum terminum quod teneantur ei dare ellapso termino ad omnem requisicionem ipsius Pripchi dictum scodanum ad racionem grossos IIII^{or} salmam ... Renuntiantes. [prazan prostor] Nenyçich vlachus constituit se plegium et paccatorem dicto Pripcho pro predictis vlachis de suprascriptis dictam salmis scodani eidem dandis ut in pacto continentur. Renuntiando" (22.12. 1404.g.), Div. Canc., XXXV, 134v.

[49] (21.05. 1408.g.), Div. Canc., XXXVII, 52v.

[50] (04.07. 1411.g.), Lam. de foris, II, 67v.

NAJVAŽNIJE PORODICE MEĐU VLASIMA BOBANIMA

Vukota Nenčić (Ninčić) (1404-1423) katunar Bobana i njegovi nasljednici

Pravu historiju među Bobanima predstavlja prvi spomen njihovog katunara u izvorima. Poslije izvjesnog Bobana nije poznato tko je dalje predvodio katun. Početkom XV stoljeća to je bio Vukota Nenčić. Informacije o njemu su raznolike a dobijaju na značaju kada su sakupljene u cjelini. Ranije je spomenut Vratoje Ninčić (1403), a decembra 1404. godine vidjeli smo da je izvjesni Nenčić jemčio za ostale vlahe Bobane. Sve to predstavlja vezivno tkivo koje može stajati uz Vukotu Nenčića.

Vukota Nenčić se prvi put izrijekom spominje novembra 1404. godine. Označen da je vlah ali ne i sa oznakom iz kojeg je katuna ili vlaške skupine (*Volchotta Nençich vlach*), obavezao se Pripku Radosaliću da će mu u Dubrovnik dobaviti 20 tovara rujevine po cijeni od 6 groša po tovaru a u vremenskom periodu od 20 dana.[51] Oktobra 1410. godine podignuta je tužba protiv Budeča Ninčića čovjeka Vukote Ninčića zbog izvršene pljačke vola u Prapratnom.[52] Januara 1411. godine Stojko

[51] "Volchotta Nençich vlach facit manifestum quod ipse, una cum predictis promixit et se obligauit Pripcho Radoslaglich dare et aportare hic in Ragusio viginti salmas lignaminis schotani bonas et suficientes et boni scotani sacarçati et necti secundum quod asportauit Ragusium pro qualibet salma grossos sex usque ad viginti dies proxime futuros et de presenti viazio" (10.11. 1404.g.), Div. Canc., XXXV, 125v.

[52] "Bogdan homo ser Marini de Chaboga in Zunchetto coram domino Nathale de Procullo conqueritur supra Budez Ninçich hominem Vochotte de Buban vlachum de cathono Nincich, dicens quod dictus Budez cum Braticho et Bosidar fratribus uterinis Murgolich hominibus Strastine Pleslicich Vocoslauich prope Prapatuno prope villam Pribez Dobroman accepit per vim unum bouem ad arandum jam sunt quindecim dies prochxime elapsis" (12.10. 1410.g.), Lam. de foris, II, 2.

Gojaković iz Rijeke dubrovačke podigao je tužbu protiv vlaha Bobana Vukote Nenčića, Pokrajca Radosalića, Vukše Bogavčića i Petka Zorčića zbog pljačke krave koja je bila na uzgoju kod Pokrajca Budisalića u Žakovu u Popovu.[53] Sve su to jednostavne i bezlične informacije koje se ne daju dublje komentarisati.

Informacije koje daje tužba iz jula 1411. godine su bogatije. Braća Vlatko i Medoš Raguitić podigli su tužbu protiv ljudi vojvode Sandalja Hranića Vukote Nenčića, njegovog sina Dobrila, Radovca Boljkovića, Radoša Dmitrovića i Radelje Boljkovića zbog pljačke dvije krave u Prešiću.[54] Ovaj podatak nam govori o seniorima vlaha Bobana, kao i o sinu Vukote Nenčića, Dobrilu Vukotiću.

Mada je od ranije jasno da je Vukota Nenčić predvodnik vlaha Bobana, tek u podatku iz januara 1413. godine izrijekom je kazano da je on katunar među njima. Radi se o tužbi Brajana Mirojevića iz Mrčeva (iz Primorja), čovjeka dubrovačkog vlastelina Nikolina Gundulića, protiv većeg broja ljudi iz trebinjske Zagore i Žabice a među njima i katunara Vukote Nenčića (*Vocota Nincich catonarium*) a zbog pljačke 12 ovaca i osam koza te zbog ranjavanja pastira.[55]

[53] "Stoycho Goyachouich de Umbla coram domino Jacobo de Gondola Rectoris conqueritur supra Vochotam Nincich, Pocrayaç Radosaglich, Vochxa Bogaucich, Petchum Xorcich vlachos Bobani. Eo quia predicti per vim acceperunt unum eius vacam que erat in manibus Pocrayaç Budisaglich ad pascendum. Et hoc fuit de mense decembris proxime preteriti in Papauo Xachouo" (04.01. 1411.g.), Lam. de foris, II, 25.

[54] "Vlatichus Raguitich et Medos eius frater coram domino Alouisio de Goziis conqueruntur supra Volchottam Ninçich et Dobrillum eius filium, Radouez Bolchouich, Rados Dmitrouich, Radoye Dmitrouich et Radeglam Bolchouich homines Sandalius, dicens quod per vim in die Passce acceperunt eis duos vachas in Presich" (04.07. 1411.g.), Lam. de foris, II, 67v.

[55] "Braian Miroeuich de Merzeuo homo ser Nicolini de Gondola coram domino Simone de Goziis Rectore conqueritur supra Ratchum Pocraycich et supra Dubrauaç de Xagora homines Biluize Cobiglacich et Obriuogla Pocraicich et supra Vocota Nincich catonarium. Eo quia predicti violenter acceperunt sibi duodecim oues et octo capras et vulnerauerunt pastorem. Et supra Radeglam Milenouich et supra Braian Milosaglich de Sabiza et supra Bositchum Radosignich de Sabica" (17.01. 1413.g.), Lam. de foris, III, 44v.

Vukotu Nenčića susrećemo i kasnije u različitim situacijama. Marta 1415. godine vlasi Bobani Vukota Nenčić, Oliver Pribojević, Obrivoj Pokrajčić i Rahac Brajković obavezali su se dubrovačkim službenicima zaduženim za žito vlastelinima Klimentu Rastiću i Tomi Buniću dostaviti 41 perper i 7,5 groša u dvije rate a za 18,5 starija žita (po računu 27,5 groša po stariju). Službenici su žito dali vlasima po odluci kneza i Malog vijeća. Kao jemstvo vlasi su predali srebrni prsten i dvojicu jemaca.[56] Septembra 1418. godine Grubač Rađević podigao je tužbu protiv Radivoja, čovjeka Vukote Nenčića zbog pljačke žita i ranjavanja izvršenog u Dubljanima.[57]

Maja 1423. godine Vladisava Radovinova podigla je tužbu protiv Vukote Nenčića i njegovog sina Dobrila te Radovca Bojkovića, Miljena Bogavčića i Radosava Milatovića zbog pljačke dva konja, jednog

[56] "Vocota Nincich, Oliuer Priboeuich, Obriuoy Pocraicich, Racaç Braichouich} vlachi de cathono Bubanis omnes insimul et ipsorum quilibet insolidum et ad meliustenentem promiserunt et se solemniter obligauerunt dare, soluere et integraliter numerare per aptay renunciando ser Clementi de Resty et ser Tome de Bona massariis bladorum comunis Ragusii presentibus et nomine dicti comunis stipulantibus, yperperos quadraginta unum et grossos septem cum dimidio ipsorum, videlicet, medietatem hinc ad festum sancti Georgii proxime et aliam medietatem usque ad festum Asensionis proximum. Et hoc pro stariis frumenti decem et octo cum dimidio ad rationem grossorum viginti septem cum dimidio singulum starium. Quod frumentum dederunt ipsi massarii dictis vlachiis de mandato domini Rectoris et minoris consilii prout apparet in partibus ipsius minoris consilii die presenti. Qui massarii dixerunt habere penes pro signo cingulum quiddam argenteum. Renuntiando. Goiach Radoslaglich carpentarius, Michocius Clapotich petrarius ambo insimul et uterque ipsorum insolidum precibus et instantia ipsorum vlacorum se constituerunt fideuissores et principales solutores et ad meliustenentem cum ipsis principalibus. Renuntiando" (04.03. 1415.g.), Div. Canc., XL, 131.

[57] "Grubaç Raghieuich coram nobili et sapienti viro domino Rectore ser Marino Ju. de Gondola conqueritur supra Radiuoy hominem Volchote Nencich. Eo quia his diebus propelapsis subtus Dublane predictus Radiuoy cum una cultella vulnerauit dictum conquerentem in brachio destro cum sanguinis effusione. Item furatus fuit sibi unum starium cum dimidio. Item dixit quod expendit in laboratoribus pro se quia propter vulnus non potet laborare septem coppellos frumenti cum dimidio. Testes: Glubien Boghmilouich homo comitis Gregorii, Tolillo frater eius, Vlatchus Vidnich, Petchus Radanouich" (24.09. 1418.g.), Lamenti politici, II, 221.

sedla i četiri koze.[58] Na ovom mjestu prestaju poznate informacije o Vukoti Nenčiću a započinju one koje se vezuju za njegove sinove Vukotiće. Njih ćemo kasnije pratiti. Prije toga pratimo katunare koji na toj poziciji nasljeđuju Vukotu Nenčića.

Miljen Bogavčić i njegovi sinovi Miljenovići

Miljena Bogavčića i njegove nasljednike ne krasi veći broj informacija. Njihova uloga kao katunara među Bobanima daje im veći značaj nego to izvori pokazuju. Miljen je imao brata Vukšu Bogavčića, bio je katunar (1446), a tu poziciju imali su i njegovi sinovi Ivan i Pokrajac Miljenović (1465).

Vukša Bogavčić se prvi spominje u izvorima. Već smo naveli taj podatak, tužbu Stojka Gojakovića iz Rijeke dubrovačke iz januara 1411. godine protiv vlaha Bobana Vukote Nenčića, Pokrajca Radosalića, Vukše Bogavčića i Petka Zorčića a zbog pljačke krave koja je bila na uzgoju kod Pokrajca Budisalića u Žakovu u Popovu.[59] Kada se prvi put spominje maja 1423. godine i Miljen Bogavčić je u društvu Vukote Nenčića, njegovog sina Dobrila i drugih, vidjeli smo, bio optužen zbog pljačke dva konja, jednog sedla i četiri koze.[60] Nakon

[58] "Vladissaua Radouinoua coram domino Rectore ser Clemente de Bodaça conqueritur supra Volcectam Nincich et Dobrillum eius filium et Radouaçium Boigouich et Miglen Bogaucich et Radossauum Milatouich. Eo quia predicti accusati violenter acceperunt dicte accusatrici duos equos et unam sellam et quatuor capras. Testes: [Testes:] Raduo et Radoe fratres Radossaglich" (19.05. 1423.g.), Lam. de foris, V, 172v.

[59] (04.01. 1411.g.), Lam. de foris, II, 25.

[60] (19.05. 1423.g.), Lam. de foris, V, 172v. Jedna informacija o izvjesnom Miljenu Bogavčiću iz maja 1420. godine mogla bi govoriti upravo o ovdje spomenutom Miljenu, ali nemamo dovoljno uporišta da bi u to do kraja bili sigurni: "Xur Millosseuich, Radouin Radetich coram nobili et sapienti viro domino Rectore domino Nicola Jo. de Poza conqueruntur supra Miglen Bogaucich, Juras Radelgieuich, Boyoye Milloeuich. Eo quia predicti accusati ab octo diebus citra eisdem accusatoribus violenter abstulerunt vachas duas in loco vocato Prodoli" (06.05. 1420.g.), Lam. de foris, IV, 189.

toga u izvorima zatičemo Vukšu Bogavčića novembra 1432. godine. Njega i veći broj kompanjona tužio je Ljubiša Dabojević iz Osojnika zbog pljačke svinja izvršene u Popovu.[61]

Februara 1444. godine od strane Jurka Grubačevića podignuta je tužba protiv braće Miljena i Vukše Bogavčića i Vukšinih sinova Vukosava, Vukca, Pribjena i Dragiše Vukšića zato što su ga nasilno sedam godina držali u svojoj službi u Žakovu u Popovu.[62] Nešto ranije, oktobra 1443. godine dvojica od sinova Vukše Bogavčića, Vukac i Vukosav Vukšić, sa još nekima, bili su optuženi za pljačku konja natovarenog žitom u Bobanima.[63]

Prema podatku iz juna 1446. godine Miljen Bogavčić je katunar među vlasima Bobanima. Maja 1444. godine Dobrula supruga Ljubiše Jurenčića podigla je tužbu zbog pljačke stvari iz njene kuće. Juna 1446. godine pred knezom i sudijama pročitano je pismo na slavenskom jeziku (*littera sclaua*) upućeno od katunara Miljena Bogavčića, koji je na pismeni zahtjev kneza vršio istragu o mogućim krivcima među ljudima svoga katuna (*homeni del mio cathuno*) i dao svoj odgovor. Miljen je

[61] "Liubissa Daboeuich de Osaunich coram domino Rectore ser Martolo de Crieua conqueritur supra Vuchsam Bogauacich, Giurien Radeglieuich, Milat Radoucich filios Radouaz Boichouich, Vlatchum Garbetich, Vuchossauum Tripetich, Dobriecho Buglioeuich, Radiuoy Dobrasinouich, Pribeglia Techiz, Rachoe Radoychouich et tres alios quorum nomina dixit ignorare. Eo quia dicti accusati sibi per vim acceperunt unam porcam ... [ne vidi se] ... duorum et unam scrofam cum 8 filiis porzis. Et predicta comissa fuerunt in Popouo mercuri proxime preteritis" (10.11. 1432.g.), Lam. de foris, IX, 153v.

[62] "Giurchus Grubaceuich coram domino Rectore ser Andrea de Babalio fecit lamentum supra Vuxam Bogaucich et Miglien eius fratrem et eorum filios, videlicet, Vochosauum Vucxich et Vochaç eius fratrem et Pribien Vuxich et Dragisam Vuxich, dicens quod ipsi tenerunt eum per vim ad standum secum et seruiendum sibi in Popoua a Xachouo et sic per vim seruiuit eis per annos septem" (17.02. 1444.g.), Lam. de foris, XVII, 202v.

[63] "Vuchmier Cogneuodich coram domino Rectore ser Marino Ju. de Georgio fecit lamentum supra Vuchaç Vuxich et Vocosauum eius fratrem, dicens quod ipsi acceperunt sibi unum equum carigum farina et cum bisaciis in Bobame per vim. Et cum ipsis fuerunt Milat Radoucich, Radogna Misienouich et Bogdanus Pocraicich et Obriuoglia eius frater" (27.10. 1443.g.), Lam. de foris, XVII, 82v.

među krivcima pronašao i svoga nećaka, sina Vukše Bogavčića, Vukosava Vukšića, koji je predvodio pljačkaše i koji je morao doći na porotno saslušavanje.[64] Jula 1446. godine ova porota je razrješena na način da je Vukoslav Vukšić bio oslobođen.[65]

Nije poznato do kada je živio Miljen Bogavčić, time i do kada je bio katunar. Njegovi sinovi spominju se feubrara 1465. godine, obojica

[64] "Dobrula uxor Gliubise Giurencich coram domino Rectore ser Junio Mat. de Gradi fecit lamentum, dicens quod fuerunt sibi furtim arrepti ducati sex auri grossos XVIII et due zupe, una vestas moreli et duo fazoli cum seta et duo fazoli a domina, tres camisie a femina, brachia XX sotilis telle, una toualea cum duobus touaioles, una tudella et IIII fazoleti, una cortellesia, una centura de domo sua, quare etc." (03.05. 1444.g.), Lam. de foris, XVII, 244. Ispod: "Die XXIII junii 1446. Pro dominum Rectorem ser Marinum Mi. de Bona et suos judicium ser Antonium Cle. de Goze, ser Marinum Ju. de Georgio, ser Junium de Calich et ser Nicolam Pau. de Gondolla, viso lamento suprascripto et visa littera sclaua tenoris infrascripti, videlicet, - Magnifici et potenti signori, miser lo Rector et zentilhomeni el vostro seruidor Miglien Bogaucich homo inteso quelo me scrisse la vostra signoria pro el nostro seruidor Gliubissa ve auiso che ho trouado che le ha fato furto homeni del mio cathuno ha nome Andreas cum lo suo fradelo Radiuoi Uxinouichi et lo furto hano portado coli soi cugnadi cum Radiuoi Ratchouich azo e caxon Vocossauo Vochsich lo qual ha mendo li ladri a far lo furto lo qual e mio nieuo. Et li deti vien a Ragusi et la vostra segnoria fara qual che li piaxera etc. - Terminatum fuit quod suprascriptus Vocossaus Vochsich debeat dare plezariam pro capite et data plezaria debeat se purgare cum tribus et ipso conuicto quod ipse non fuit culpabilis de suprascripto furto, videlicet, quod non fuit causa conducendi suprascriptos fures nec aliquid sit de suprascripto furto. Et datus fuit pro priestau Stiepanus famulus regiminis. Qui porodnici sunt infrascripti, videlicet, Millath Radoucich, Peruos Radmirouich, Radath Petchouich, Vocossau Vochsich. Die XXVI junii fuit primus termini ad quem terminum se presentauerunt Vocossaus Vochsich principalis et Millath Radoucich et alii duo, videlicet, Peruos Radmirouich et Radath Petchouich. Non se presentaurent ad terminum secundum relationem priestau et datos fuit secundus terminus usque pro totam die dominicam proxime futuros, videlicet, die III julii proxime futuros", Isto; Б. М. Недељковић, Мешовита порота (Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти), 66.

[65] "Die XI iulii 1446 Stiepanus chnesach venit et dixit quod fuit pristavus porote facte inter Vuchosavum Vuxich de Bobani et Gliubissam Giurincich et quod heri dictus Vuchosavus comparuit et iurauit secundum modum porote cum quatuor secundum ordinavit dominus Rector cum iudicibus pro quodam lamento alias facto supra ipsum Vuchosavum et quia ipse Vuchosavus iurauit non debere dare aliquid dicto Gliubisse eum Vuchosavum absoluit et liberavit ab omni eo quod petere posset ipsi Vuchosavo usque in presentem diem ex porota predicta et pro sacramento suprascripto facto" (11.07. 1446.g.), Б. М. Недељковић, Мешовита порота (Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти), 71.

kao katunari među Bobanima. Vlatko Vrljavić iz Osojnika u Novim zemljama tada je podigao tužbu protiv braće Ivana i Pokrajca Miljenovića, katunara među vlasima Bobanima (*ambos cathonarios in vlachis Bobanis*), a zbog toga što su sprječavali izvršavanje obaveza umrlog vlaha Bobana Dragiše Radovčića koji je imao na držanju i radu vola tužitelja Vlatka.[66] Praksu dvojice katunara među vlasima pratimo i u drugim katunima. Jula 1461. podignuta je tužba za krađu jednog ovna u Šćenici, a aprila 1465. godine imenovana je porota koja je trebala da razriješi pitanje te krađe. U porotu su imenovani i vlasi Bobani Vukić Dobrilović i Pokrajac Miljenović.[67]

Na ovom mjestu prestaju informacije o Miljenovićima, nasljednicima Miljena Bogavčića. Dalje katunara nalazimo među brojnim sinovima Dobrila Vukotića.

[66] "Vlatchus Vrgliauich Priboeuich de Osalnich de Terris Nouis coram domini judicibus de criminalis quorum caput fuit ser Vladissaus de Goçe conquestus fuit contra Pocrayaç Miglienouich et Iuanum fratrem dicti Pocrayci ambos cathonarios in vlachis Bobanis, dicens ipse Vlatchus quod eum sit quod ipse dictus Vlatchus dedisset unum suum bouem cuidam Dragissa Radoucich de dictis vlachis Bobanis ad lucrum aratri accidit, quod dictus Dragissa obiit et moriens mandauit quod dictus bos restituerunt quod dicto Vlatcho eum lucro frumenti et predictus Pocrayacius et Iuanus nolunt sibi dicto Vlatcho recedere predictum bouem ne frumentarum sed contra omne jus tenent. Testes: Bosidarus Hostoych, Vocossaus Grubich" (21.02. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVI, 161.

[67] "Stiepchus Radoeuich perlabuchus coram domino judicibus de criminalis quorum caput extitit ser Petrus de Poça lamentum fecit, dicens quod cum ipse duceret aliqua animalia ex teritorio herceg et esset ad Stiniçam super teritorio dicti herceg furatus fuerunt sibi dicto Stiepcho unum castronum" (16.07. 1461.g.), Lam. de foris, XXXV, 8. Ispod: "Die VIII aprilis 1465 Dragissa Radeglich de vlachis Nencouci jurisdictionis comitis Vladissaui inculpati de furto suprascripto ex una parte et Stiepchus Radoeuich perlabuchuus dampnifficatus ex altera parte coram domino Rectore ser Vladissauo de Goçe conuenerunt se ad inuicem de suprascripto furto in hunc modum, videlicet, quod inter eos de dicto furto debeat fieri porota secundum consuetudinem. In qua porota dictus Stiepchus nominauit pro porotnicis quinque viros cum quibus quinque viris ipse Dragissa interueniat sextus ... quinque viri sunt nomine hii, videlicet, Radiuoius Millissich, Vigagn Millatouich ambo de Nencouci vlachis, Vochichius Dobrillouich et Pocrayaç Miglienouich de Bobani vlachis et Radaç Ratcouich de Xurouichy vlachis ... plegii extiterunt et fideuisserunt pro dicto Dragissa ... Radogna Grubaceuich et Vocazius Cechernichii de Ugarci dohanerii ad Ledenice comitis Vladissaui", Isto.

Vukotići – Dobrilo i Viganj Vukotić

Pored ranije spomenutog Dobrila (1423), vlah Boban Vukota Nenčić je imao i sina Vignja. Dobrilo Vukotić (1423-1433-1469) ostaće zapamćen kao trgovac, kao vlah koji se bavio kreditnom trgovinom. Braća Dobrilo i Viganj se zajedno spominju od kraja maja 1427. godine u knjigama zaduženja. Zajedno sa drugim kompanjonima Dobrilo Vukotić se zadužuju u više navrata.[68] Pored ovih zaduživanja i vraćanja kredita Dobrilo je tokom 1427. godine bio i u pljački. Oktobra 1427. godine on je optužen od strane Dobrila Pribilovića zbog pljačke 12 perpera i novčanika a izvršene u Viševu.[69] I kasnije se Dobrilo Vukotić spominje u tužbama iz 1449, 1467, i 1469. godine, ali ne znamo da li je tada još među živima.[70] Ta dalja historija Dobrila Vukotića odnosi se na njegove sinove Dobriloviće.

Osim jednog zajedničkog zaduživanja sa bratom Dobrilom krajem maja 1427. Viganj Vukotić (1427-1436) se zaduživao i novembra 1431. godine.[71] Kao svjedok spomenut je u tužbi braće Radovčić protiv Vukše Dragića i njegovog sina Radiča iz Prijepolja augusta 1427. godine.[72] Posljednja poznata informacija o Vignju Vukotiću je iz januara 1436. godine. Tada je zajedno sa vlasima Bobanima braćom Dobrom i Miloradom optužen za pljačku deset volova i jednog oklopa u Popovu.[73]

[68] (31.05. 1427.g.), Deb. Not., XIV, 120v; (02.06. 1427.g.), Isto; Isto, 121; (15.07. 1427.g.), Isto, 129; (26.08. 1427.g.), Isto, 138v; (29.10. 1430.g.), Isto, XV, 5; (16.06. 1432.g.), Isto, 223.

[69] "Bogossau Pribilouich coram nobili et sapiente viro domino Rectore ser Volzo de Babalio conqueritur supra Dobrillum Volcotich de Bobani. Eo quia dictus accusatus his elapsis diebus in loco ditto Viseuo violenter accepit accusatori predicto yperperos duodecim cum marsupio" (15.10. 1427.g.), Lam. de foris, VII, 235v.

[70] (21.01. 1449.g.), Lam. de foris, XXII, 6v; (03.09. 1467.g.), Isto, XXXIX, 99; (18.01. 1469.g.), Isto, XLI, 73.

[71] (31.05. 1427.g.), Deb. Not., XIV, 120v; (24.11. 1431.g.), Isto, XV, 145v.

[72] "Testes: Radossauus Pribisalich, Radoich Pechgnich, Vigagn Vochotich de Bobani, Obriuoglia Pocraiçich" (07.08. 1427.g.), Lam. de foris, VII, 215.

[73] "Dobrie Radasinouich coram domino Rectore ser Gauze de Poza conqueritur. Eo quia die domenica proxime preteriti in Popaua sibi per vim fuerunt acceptis animalia bouina decem et una simitara pro vlacchos quorum nomina dixit ad presens ignorare, reseruans sibi ius in tempus inquietis. Post dictum lamenti informatus dictus Dobrie

Dobrilovići

Treću generaciju među nasljednicima Vukote Nenčića pratimo od januara 1449. godine. Poznatija je grana Dobrilovića od Dobrila Vukotića, a manje je poznata grana Vignjevića od Vignja Vukotića. Dobrilo Vukotić imao je sinove Ivaniša (1443-1456), Dragića (1449-1491), Vukića (1449-1465), Dragišu (1450), Vignja (1465-1470), Dobru (1467-1468), Obrada (1467-1468), a vjerovatno i Ivana (1465-1485) i Radulja (1468). Od Vignjevića poznati su Brajan (1449), Vukašin (1449-1450), Bajul (1450) i Herak Vignjević.

Januara 1449. godine Rusko Dmitrović iz Brgata podnio je tužbu protiv većeg broja ljudi zbog pljačke pet komada tkanina i u novcu 140 perpera i osam groša iz kuće Rajka Miočića. Optuženi su Dobrilo Vukotić i njegov sin Ivaniš, braća Brajan i Vukašin Vignjević, braća Vukić i Dragić Dobrilović, Milun i Juraš Radovanović, braća Vukašin i Vladisav Vukmirović, braća Ratko i Vitko Božidarović, Rajan Radovanić i Boljesav Bogdanović.[74] Iz navedenog se daju raspoznati Dobrilo Vukotić i tri njegova sina Ivaniš, Vukić i Dragić Dobrilović, te sinovi Vignja Vukotića Brajan i Vukašin Vignjević. Navedeni Radovanovići, Bogdanovići i Vukmirovići su iz drugih loza među Bobanima koje tek treba sastavljati.

Od svih Dobrilovića, Ivaniš se u građi može pronaći od ranije (1443-1456).[75] Oktobra 1443. godine Ivaniš Dobrilović je zajedno sa vlahom

querelator comparuit retracto coram prefato domino Rectore et dixit hec fore nomina vlacorum supra accusatuum: Dobri et Milorath} fratres de Bobani, Vigagn Vocotich. Testes: Nicola et tres eius filii" (12.01. 1436.g.), Lam. de foris, XI, 10.

[74] "Ruschus Dmitrouich de Vergato coram domino Rectore domino Alouisio de Goze fecit lamentum supra Dobrilum Vuchotich et Iuanis eius filium et Vuchasinum Viggneuich et Braianum eius fratrem et Dragich Dobrilouich et Vuchich eius fratrem et Miluni Radouanouich et Giuras Radouanouich et Vuchasinum Vuchmierouich et Vladissauum eius fratrem et Ratchum Bosidarouich et Vitchum eius fratrem et Vuxam Miobratouich et Vuchaç et Vuchossauum eius fratrem et Radiuoi Radouanouich et Raianum Radouanich et Bogliesauum Bogdanouich, dicens quod ipse venerunt et per vim acceperunt sibi yperperis centum quadraginta grossi VIII et pannos quinque, unum de 60 et alios de L^{ta}, ex domo Raichi Miocich" (21.01. 1449.g.), Lam. de foris, XXII, 6v.

[75] Jedna tužba iz augusta 1441. godine spominja katunara Ivaniša Dobrilovića, ali bez oznake da bi se radilo o vlahu Bobanu: "Priboe Bogaucigh et Radosauus Bosighcouigh

Žurovićem Vignjem Pripčićem optužen od strane Baljina Krajkovića i Dabiživa Budakovića za pljačku mača, torbe sa deset dukata i jednog ovna.[76] Oktobra 1444. godine Vlatko Oputica čovjek vlastelina Nikole Đorđića podigao je tužbu protiv Ivaniša Dobrilovića zbog pljačke konja u Popovu a koji je vlasništvo vlastelina Nikole. U tužbi se dalje navodi da je Ivaniš konja dao knezu vlaha Sladoju Vukoviću.[77] Ne vidi se da bi Sladoje Vuković mogao biti vlah Boban. Početkom novembra 1450. godine Radosav Dobrosalić podigao je optužbu protiv vlaha Bobana Ivaniša Dobrilovića, Vukašina Vignjevića, Ratka i Vitka Božidarovića i Milja Stanišića zbog pljačke 28 libri lanene tkanine izvršene u Popovu.[78] Krajem novembra iste godine podignuta je tužba protiv većeg broja ljudi zbog pljačke stvari na granici između posjeda Dubrovnika i hercega Stjepana Vukčića Kosače. Među optuženima su Ivaniš i Dragić Dobrilović, Vukac Razić, Miloje Pribeljić, Radivoj Radovanić, Radovan Gozdanović, Bajul Vignjević, svi vjerovatno vlasi

coram domino Rectore ser Andrea de Babalio fecerunt lamentum supra Iuanis Dobrilouigh catonar et Radosauus Jurenouigh, dicens quod ipsi Andreas [?, valjda: Radossauus] et Iuanis arripuerunt sibi per vim duas dolaturas in Boscho et multas res comestabiles et destruxerunt sibi decem ballas circulorum in Boscho de Popo. Testes: Radosauus Raicouigh, Dutco Radouanouigh, Stanisauus Raicouigh" (13.08. 1441.g.), Lam. de foris, XIV, 263.

[76] "Baglin Craicouich et Dabisiu Budachouich coram domino Rectore ser Marino Ju. de Georgio fecerunt lamentum supra Iuanis Dobrilouich de Bobanin et Vigagn Pripcich de Xurouci et alios suo socios, dicentes quod ispi acceperunt per vim sibi unam spadam et unam bursam cum decem ducatis auri et unum castronum. [Testes:] Busidar [?] Starcich, Radoicus Vlacouich" (13.10. 1443.g.), Lam. de foris, XVII, 68.

[77] "Vlatchus Oputiza homo ser Nicole Mat. de Georgio coram domino Rectore ser Johanne de Menze fecit lamentum supra Iuanis Dobrilouich vlacchum de li Bobani, dicens quod furatus fuit sibi equum unum in Papaga qui erat suprascripti ser Nicole. Quem equum dictus Iuanis dedit comiti vlaccorum qui nominatur Sladoe Vocouich" (09.10. 1444.g.), Lam. de foris, XVIII, 106v.

[78] "Radossauus Dobrossalich coram domino vicerectore ser Nicola de Georgio consiliario minoris consilii sedente loco ser Martoli de Zamagno Rectoris infirmi fecit lamentum supra Iuanis Dobrilouich, Vochassinum Vighgneuich, Ratchum Bosidarouich, Vitchum Bosidarouich et Migliam Stanissich de Bobani, dicens quod in Popouo per vim sibi acceperunt libris 28 scaminis lane de LX" (06.11. 1450.g.), Lam. de foris, XXIV, 10v.

Bobani, Radič Bratuljević vlah Ugarak te Radivoj i Drapić Nikovići.[79] Početkom decembra 1450. godine za pljačku više stvari optuženi su vlasi Bobani Ivaniš i Dragiša Dobrilović.[80]

Marta 1451. godine Milan Radivojević podigao je tužbu u ime svog brata Vukosava protiv vlaha Bobana Ivaniša Dobrilovića, Radivoja Radovanića, Bjelosava Bogdanovića, Radina Vlatkovića i Radašina Novakovića zbog pljačke i ranjavanja njegovog brata Vukosava u Bobanima pored Osojnika.[81] Nekoliko dana kasnije Grubač Vlatković iz Osojnika podigao je tužbu protiv vlaha Bobana Ivaniša Dobrilovića i Radoja Vukovića a zbog pljačke sedam volova.[82] Posljednja informacija u kojoj

[79] "Marcus Giuchi Dolianouich de Ombla, Marcus Milathi Bergotich de Ombla et Radoicho Pribisseuich textor coram domino Rectore ser Martolo de Zamagno fecerunt lamentum supra Iuanis Dobrilouich de Bobani, Vochaz Razich de Bobani, Dragich Dobrilouich, Miloe Pribelich, Radiuoy Radouanich, Radouanum Gosdanouich, Baiugl Vighgneuich et Radicii Bratuglieuich de Ugarzi, dicens quod ipsos aggressi fuerunt ad granizam que diuidit terrenum Ragusii inter terreno cherzechi et acceperunt dicto Marco Doglianouich unam gonellam albam et unum mantellum album de rassia et unam centuram et unum gladium et unum par de opanchis. Et suprascripto Marco Milatchouich unum mantellum, unam centuram, unam cultellessiam, unam bursam cum grossis 7. Et suprascripto Radoicho unam cultellessiam et unam centuram et unum mantellum et unam zupam et unam bursam cum grossis 18 paruulus 5. Et ipsos ligauerunt ad unam arborem nudos. Item fecerunt lamentum supra Radiuoi et Drapich Nichouichi dicens quod fuerunt cum suprascriptis qui eos depredati fuerunt" (27.11. 1450.g.), Lam. de foris, XXIV, 27.

[80] "Radouaz Pribilouich coram domino Rectore ser Johanne Mat. de Georgio fecit lamentum supra Iuanis et Dragissam Dobrilouich de Bobani, dicens quod per sibi acceperunt per vim brachia 80 tele, panis quinque et unam ... bisachas et unam lanetam" (piše 02.11. 1450.g., treba 02.12. 1450.g.), Lam. de foris, XXIV, 27.

[81] "Milan Radiuoeuich coram domino Rectore ser Steffano de Gamagno nomine Vocossaui eius fratris iacentis vulnerati fecit lamentum supra Iuanis Dobrilouich, Iuan Radassinouich, Radiuoi Radouanich, Bielosauum Bochdanouich, Radin Vlatchouich et Radassin Nouacouich vlachos de Bobani, dicens quod verberauerunt et vulneraeuerunt dictum Vocossauum et ipsum spoliauerunt et acceperunt sibi unum ensem, unam zupam, duas camisias, unam centuram, unum biretum, unam aliam zupam et unum mantellum, unum par bisaciarum. Et hoc fuit in Bobani supra Ossaunich" (25.03. 1451.g.), Lam. de foris, XXIV, 142.

[82] "Grubaz Vlatchouich de Osaunich coram domino Rectore ser Stefano de Zamagno fecit lamentum supra Iuanis Dobrilouich et Radoe Vochouich de Bobani, dicens quod sibi acceperunt septem boues per vim. [Testes:] Radiz Tuerdezeuich, Radetta Biochouich, Radouan Dobrauzich" (30.03. 1451.g.), Lam. de foris, XXIV, 146v.

se spominje Ivaniš Dobrilović je iz augusta 1456. godine. Vukmir Rakojević je podigao tužbu zbog pljačke i ranjavanja protiv vlaha Bobana Vukića i Ivaniša Dobrilovića, zatim Jurina Radišića i Radiča Regojevića te još drugih ljudi hercega Stjepana Vukčića Kosače u svemu 24 osobe. Za ovu pljačku vlah Boban Dragiša Radovčić bio je zatvoren u Dubrovniku.[83]

Pored spominjanja iz januara 1449. godine Vukića Dobrilovića susrećemo i kasnije (1449-1465).[84] Novembra 1450. godine Pribeta Pribisalić iz Zatona optužio je Vukića Dobrilovića zbog pljačke koja se desila na granici kod Osojnika a na putu prema Slivnici.[85] Septembra 1453. godine Vukić Dobrilović je optužen za pljačku jednog jarca vrijednosti 3 perpera.[86] Već smo iznijeli da je Vukić zajedno sa bratom Ivanišom Dobrilovićem i drugima optužen za pljačku augusta 1456. godine.[87]

[83] "Vuchmir Rachoeuich coram domino Rectore ser Laurentio de Ragnina lamentatur contra Vuchichum Dobrilouich de Bobani et contra Iuanissum Dobrilouich et Jurinum Radissich et Radiçium Regoeuich et socios homines de chercech qui erant XLIIII^{or}, dicens quod per vim sibi rapuere res plurimas valoris yperperis LXXX et de pluri in denariis sibi rapuere yperperis XX et unum ensem et unam cortellessam et insuper vulnerauerunt ipsum Vuchmir super capite cum magna sanguinis effussione" (26.08. 1456.g.), Lam. de foris, XXIX, 251v. Ispod: "Die 21 martii 1457 cum hoc scit quod Dragissa Radoucich de Bobani fuisse pro suprascripto delicto et violentia ac robamento captus et predictis in carceribus guasi fuerit unus ex illis qui fuerunt suprascriptum robamentam, hic dictus Dragissa dicat contrarium tamen nunc fuit contentus de stando iudito de porota infrascriptorum hominium electorum per dictum Vuchmir, videlicet, Bossidari Murgulich, Nicola Radacouich et Puonosii Adimirouich et Ziuichi Chenesach dati pro pristauo per dictum Rector ser Iuanum de Gradi et judices suos. Et in causa quo dictus Ziuichus impeditus non possint esse pristauus sit loco eius Ifcus Chenesach ...", Isto.

[84] (21.01. 1449.g.), Lam. de foris, XXII, 6v.

[85] "Pribeta Pribissalich de Malfo coram domino Rectore ser Martolo de Zamagno fecit lamentum supra Vuchich Dobrilouich de Bobani, dicens quod cum iret de Sliuniza domum dicti ipsum aggressi fuerunt et sibi per vim acceperunt unam gonellam, unam cultellam et yperperis decem in denariis prope Osaunich super terreno Ragusii. [Testes:] Dodos Giurasseuich, Bosidar Cranchouich" (25.11. 1450.g.), Lam. de foris, XXIV, 22v.

[86] "Radoe Dobrouoeuich coram domino Rectore ser Johanne Mart. de Crieua fecit lamentum supra Vuchich Dobrilouich de Bobani, dicens quod accepit sibi per vim unum ircum precii yperperis 3" (17.09. 1453.g.), Lam. de foris, XXV, 116v.

[87] (26.08. 1456.g.), Lam. de foris, XXIX, 251v.

Također smo iznijeli da je aprila 1465. imenovana porota koja je trebala da razriješi pitanje krađe jednog ovna u Šćenici, po tužbi iz jula 1461. godine, a u kojoj su kao porotnici imenovani i vlasi Bobani Vukić Dobrilović i Pokrajac Miljenović.[88] Posljednja informacija o Vukiću Dobriloviću je iz novembra 1465. godine. Vukmir Milojković, stanovnik Šipana, podigao je tužbu protiv vlaha Bobana braće Vukića, Dragića i Vignja Dobrilovića, te Radivoja zvanog Bedar a zbog pljačke stoke koja je bila na čuvanju i uzgoju kod Bogdana Radašinovića u Poljičanima u Popovu.[89]

Septembra 1467. godine u jednoj tužbi spomenuti su kao sinovi Dobrila Vukotića Viganj, Obrad i Dobro Dobrilović. Oni su optuženi da su opljačkali u Vjetrenici Jakoba Vukničića dok je ovaj bježao iz Dubrovnika zbog neke svađe. Oduzeli su mu konja sa sedlom i uzdima.[90] Novembra iste godine u jednoj tužbi spomenuti su vlasi Bobani braća Dobro, Obrad i Viganj Dobrilović te Vukdrag Boljesalić.[91] Januara

[88] (16.07. 1461.g.), Lam. de foris, XXXV, 8. Ispod: "Die VIII aprilis 1465 ... quinque viri sunt nomine hii, videlicet, ... Vochichius Dobrillouich et Pocrayaç Miglienouich de Bobani vlachis", Isto.

[89] "Vochmerus Miloicouich habitator Zupane ad presens comparuit coram domini judicibus de criminalis quorum caput fuit ser Francischus de Bennessa et conquestus fuit contra Vochichium et Dragichium Dobrilouich fratres et Radiuoium dictum Bedrus et contra Vigagn Dobrilouich de vlachis Bobanis sic dictus dicens quod cum sit quod ipse Vochmerus dedisset ad gubernandum et ad pascendum duos boues et unam vacham cum uno jumento Bogdano Radassinouich de Pogliçani de Popouo et unam cabalam et triginta capita animalium, videlicet, oues et capras, venerunt predicti vlachi et ea omnia animalia derobarunt et asportarunt" (20.11. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVII, 162v.

[90] "Gliubissaua Vochinchna et mater Jacobi marangoni Vochinchinich comparuit dominis judicibus de criminalis quorum caput fuit ser Johannes de Lucaris pro dicto suo filio Jacobo et lamentum detullit contra et aduersus Vigagni, Obradum et Dobrie fratres fillios Dobrilli de vlachis Bobani, dicens ipsa Gliubissaua quod cum sit quod dictus eius filius Jacobus efugisset ex Ragusio propter delictum cuiusdam rixe et sic duxisset in villam de dictis vlachis de Bobani venerunt predicti et quam primum ipsum aprehenderunt et duxerunt in Vieternica deinde quando ipsum viderunt grauiter egrotum interato eum duxerunt in dictam villam acciperunt et derobantis sibi unum equum cum una sella et briglia" (03.09. 1467.g.), Lam. de foris, XXXIX, 99.

[91] "Radoe Bosidarouich de Molinis de Brenno comparuit coram domini judicibus de criminalis quorum caput erat ser Alloysius de Georgio et suam querellam detullit

1469. godine za ranjavanje i pljačku vola, krave i teleta optuženi su sinovi Dobrila Vukotića, Dobro i Viganj Dobrilović.[92]

Pored četiri ranije pljačke Viganj Dobrilović (1465-1470)[93], se posljednji put spominje oktobra 1470. godine. Tada je Juraj Bračetić podnio tužbu protiv njega i Pavla Vojsilovića zato što su u Kotezima u Popovu napali njegovog pastira i oduzeli mu šest ovnova vrijednosti šest dukata.[94]

Od drugih Dobrilovića koji bi mogli biti sinovi Dobrila Vukotića, a spominju se kao vlasi Bobani su Ivan (1465-1485) i Radulja Dobrilović (1468). Septembra 1465. godine optuženi za pljačke stvari iz kuće Stanihne Vukčića u Popovu bili su vlasi Bobani Ivan Dobrilović, Vukac Vukotić, Ivaniš Božidarović i svirač Milić Pribojević.[95] Istoga dana

contra et aduersus Pascassaum [prazan prostor] de vlachis dictus Ugarci et contra Vochdrag Bogliessaglich de vlachis dictis Bobani et contra Dobrie et Obradum et Vigan fratres Dobrillouich de vlachis Bobanis similiter, dicens idem dictus Radoe quod primo dictus Pascasius invenit ipsum Radoe in Brenno et ei incepit dicere: veni mechum in Xurouci vlachos et ego dabo tibi bestiamina que conduces de dictis Xuroucis in Ragusium ... dictus Pascassius clausit eum in domo predicti Vochdrag et sic aduxit predictos Dobrie et Obradum et Vigagn fratres Dobrillouich de vlachis Bobanis et ipsum Radoe dictus Pascassius vendidit dictis fratribus Dobrillouich pro ducatis octo auri ... Hadar Jellinich de vlachis dictis Drobgniachi pro ducatis viginti auri" (04.11. 1467.g.), Lam. de foris, XXXIX, 215.

[92] "Radanus Ziucouich de Gromazia coram dominis judicibus de criminali quorum caput fuit ser Simon P. de Bona lamentum fecit contra Dobrie et Vigagn filios Dobrili Voccotich de Bobanis vlachos sic dictos, dicens quod predicti eum derobarunt accipientes ei unum bouem, unam vacham et unum jumentum necnon insuper eum verberarunt" (18.01. 1469.g.), Lam. de foris, XLI, 73.

[93] (20.11. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVII, 162v; (04.11. 1467.g.), Isto, XXXIX, 215; (08.07. 1468.g.), Isto, XL, 89v; (18.01. 1469.g.), Isto, XLI, 73.

[94] "Giurag Bratetich coram dominis judicibus de criminali quorum caput fuit ser Nicola de Palmota lamentum fecit contra Vigagn Dobrilouich de Bobani et Pauaum Voysilouich, dicens ipse dictus Giurag quod in Popouo apud villa dictam Cotesi predicti Vigagn et etiam Pauaus agressi fuerunt pastoris eius dicti Giurag et eis per vim acceperunt et asportarunt sex castronos de mandia eius querelantis valoris ducatorum sex" (12.10. 1470.g.), Lam. de foris, XLII, 141v.

[95] "Stanaua uxor Radiuoi Radoeuich scartescerius coram domini judicibus de criminalis quorum caput fuit ser [prazan prostor] conquesta fuit contra Iuanum Dobrilouich, Vocazium Vocotich et Iuanissum Bosidarouich et Millichium Priboeuich pifarum de Bobani vlachis sic dictis dicens quod eum sit quod fuit eius decem querelantis eis

za drugu pljačku u Popovu optuženi su skoro isti vlasi Bobani: Ivaniš Božidarović Morbulić, Vlađ Vukotić, Ivan Dobrilović, Vukac Vukotić i svirač Milić Pribojević.[96] U opširnoj tužbi iz decembra 1468. godine kao krivci iz redova vlaha Bobana navedeni su Stjepan Dobrečević, Vlatko Milatović, Ivan Dobrilović, Branko Vergočević, Radulja Dobrilović i Vukašin Peličić.[97] Posljednji poznati spomen Ivana Dobrilovića

efugisset hinc ex Ragusio ob pestes et venisset in Popouo ... venerunt prenominati vlachi et derobarunt omnem raubam et res ... omnia accepta fuerunt in domo Stanichne Vochcich de Popouo de villa dicta Cosichii" (17.09. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVII, 65.

[96] "Ziuanus Putnicouich textor coram domino Rector ser Blasio de Babalio conquestus fuit contra et aduersus Iuanissum Bosidarouich Morbulich et Vlag Vocotich et Iuanum Dobrilouich, Vocaz Vocotich, Millich Priboeuich pifarum omnes de vlachis Bobani, dicens quod dicti eum derobarunt in Popouo" (17.09. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVII, 66

[97] "Radogna Mircouich dictus Cladorub et Marcus Radeglich perlabuchius et Millassinus Miobratouich de Vergato coram dominis judicibus de criminali quorum caput fuit ser Vladissaus de Goçe lamentum fecerunt contra Voccossauum Xubaç et contra omnes de cathono Cutlouichii, dicentes ipsi predicti querelantes quod dum ipsi querelantes ducerunt animalia siue bestiamina de Sclauonia et venissent in Xabiza venerunt predicti Cutlouichii et derobarunt predicta animali numero trecentum viginti castronos et quatuor boues, duas zelicas, brachia 50 rassie, tres doçanas polium conciarum, 160 libras cere, butiri libras 30, duas camisias, duas modrindas, unum anulum de argento, medium miliari de acubis, unam cultellam, unum ensem, unum clipeum, tres pocrouazios et unum pocrouazium ab equo, duos sacos, duo paria de bisaceis, unum equum, octo brachia de gugno nigro, duo paria de caligis, octo bandenellas, unam toualiam, trium brachiorum, unum clobuch, unum par de opanchis, nouem funes [272v] Nomina vlacorum derobatorum sunt hec, videlicet, et primo vlachi Cuthlouichii: Vocossaus Xubaz, Voccota Radognich, Lucaz Milatouich, Vochich Radognich, Iuanis Radoucich, Radossaus Brayanouich, Iuanus Bratuglieuich, Giurag Milobratouich, Radunco Hostoych, Vladissaus Vocassinouich, Radoe Radouanouich, Petchus Radouanouich, Vocaz Raycouich, Marchus Dobercouich, Radouanus Dobercouich, Merchsa Radossaglich, Millobrattus Milutouich, Iuanus Tasoucich, Radossaus Paulicich, Nicola Radossaglich, Radoe Brayacouich, Radoe Pribillouich, Breglia Radoeuich. Vlachi Banichi, videlicet: Voccossaus Milatouich, Radibrattus [prazan prostor], Dabisius Poncouich, Radouanus Miobratouich, Radoe Radossaglich. Vlachi de Brani: Radouoius Radoucich, Obradus [prazan prostor]. Vlachi Primilouichi: Iuchus Bogossaglich, Millutus Bogossaglich. Vlachi [prazan prostor]: Budissaus Cuzetich, Stiepanus Bieloeuich. Vlachi Bobani: Stiepanus Dobrieceuich, Vlatchus Milatouich, Iuanus Dobrilouich, Branchus Vergoceuich, Raduglia Dobrilouich,

nalazi se u knjizi zaduženja iz januara 1485. godine. Zajedno sa Radosavom Hrvatinovićem Ivan se zadužuje kod Miobrata Radetića na 18 groša i 22 komada vlaške raše (grube tkanine).[98]

Dragić Dobrilović (1449-1491), katunar

Najznačajnijim Dobrilovićima bi pripadao Dragić Dobrilović (1449-1491), a taj epitet bi imao zbog svoje uloge katunara vlaha Bobana. U tužbi iz januara 1449. spomenut je sa bratom Vukićem, u tužbi iz kraja novembra 1450. sa bratom Ivanišom, a novembra 1465. godine sa braćom Vignjem i Vukićem Dobrilovićem.[99] Pored toga pojavljuje se i u drugim prilikama. Marta 1467. godine Dragić Dobrilović je među većim brojem ljudi iz Šćenice optužen za krađu 16 libara tkanine od lana.[100]

Vocassinus Pelicich. Vlachi Mcarichii: Iuanisus Radmanich, Radiuoius Radognich, Pribissaus Miloucich, Stiepchus Miloucich, Millochna Milobratouich, Rudeç Radoucich, Radiuoius Brayanouich [273]" (03.12. 1468.g.), Lam. de foris, XL, 272v-273. Sa strane prethodne folije: "Die XV aprilis 1469. Radogna Mircouich, Milassinus Miobratouich et Marcus Radegleuich querelantis contrascripti venerunt in canzelariam comunis et confessi atque contenti fuerunt habuisse et recepisse ab Vucassino Pelicich contrascripto uno de acolatoribus contrascriptis partem ipsum Vocassinum tangentem de dicta derobatione et integraliter ipsis querelantibus fuisse solutum et plenarie satisfactum. Renuntiando", Isto, 272v.

[98] "Ego Iuan Dobrilouich de Bobani principalis debitor et ego Radossauus Cheruatinouich ciuganus plegius qui me tamen principalem debitorem constituo confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Milobrato Radetich grossos decem octo et brachia viginti duo rasse vlachorum usque ad Carnisprium proxime futuris. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (26.01. 1485.g.), Deb. Not., L, 39v.

[99] (21.01. 1449.g.), Lam. de foris, XXII, 6v; (27.11. 1450.g.), Isto, XXIV, 27; (20.11. 1465.g.), Isto, XXXVII, 162v

[100] "Radaç Tuertcouich bastaxius olei et Vocota Radmilouich perlabuchius tamquam plegii Radiçii [prazan prostor] et Vladiçe uxoris Stiepchi Glilcouich de Orassie de Popouo coram dominis judicibus de criminali quorum caput fuit ser Nicola Sar. de Bona lamentum fecerunt contra Radouaz Stoyacouich et Dragich Dobrilouich et Radossauum Bogauchich Gundich et Stiepanum Vitassouich omnes de Stieniza, dicentes ipsi prenominatis querelantes quod predicti querelantis derobarunt accipientes dictis Radicio et Vladiçe sexdecim libras siue litris lane pro que lana ipsi predicti querelantes sunt plegii ser Stiephano Mat. de Crieua" (13.03. 1467.g.), Lam. de foris, XXXVIII, 181.

Najvažnija informacija o Dragiću Dobriloviću je iz jula 1468. godine. Miljko Smoljanović optužio je veći broj vlaha Bobana zbog pljačke njegove stoke koja je bila na čuvanju kod braće Rađe i Radovca Milatovića u Poljicima u Popovu. Uz veći broj stoke (310 sitne rogate stoke i 14 krava i volova) ukrali su i jedan nož i dva mača. Pored vlaha Bobana Radiča Vukašinovića, Brajana Diklića i njegovih sinova Vukašina i Milata, Milića Pribisalića i njegovih sinova Radonje i Vukića, Radivoja Miloradovića i Radosava Miletića, optužena su i braća Viganj, Obrad, Dobro i Dragić Dobrilović katunar (*Vigagn Dobrilouich et contra Obradum eius fratrem et Dobrie similiter eius fratrem et contra Dragich cathonarium fratrem predictorum*).[101] Poslije Vukote Nenčića poznati katunari među Bobanima su Miljen Bogavčić (1446) a kasnije njegovi sinovi braća Ivan i Pokrajac Miljenović (1465).[102] Bilo bi da su oni dobili ovu titulu poslije Vukote Nenčića, a da je njih naslijedio Dragić Dobrilović. U prilog tome da je Dragić i prije mogao biti katunar ide i jedan podatak iz aprila 1467. godine. On govori o tužbi Nikole Ostojića iz Mrčeva protiv Radovca Stojkovića i njegovog sina te Stjepana zvanog Kela, inače vlaha Bobana iz Šćenice a ljudi Dragića (?) Dobrilovića (*de vlachis Bobani de Stieniça rusticos Drachii [?] Dobrilouichii*).[103]

[101] "Miglchus Smoglianouich coram dominis judicibus de criminalis quorum caput fuit ser Vladisaus de Goze lamentum fecit contra Vigagn Dobrilouich et contra Obradum eius fratrem et Dobrie similiter eius fratrem et contra Dragich cathonarium fratrem predictorum, Radacium Vocassinouich et Brayanum Dichlich et Vocassinum et Milatum filios dicti Brayani et Millich Pribissaglich et Radognam et Vochichium filios dicti Milichi et Radiuoium Miloradouich et Radossauum Milletich omnes vlacos Bobani, dicens quod cum sit quod ipse dedisset ad pascendum inter castronos, pecudes, irchos, capras numero 310 et inter boues et vachas numero 14 apud Ragium Millatouich et fratrem Radouaz in Popouo in villa Pogliçe venerunt predicti vlachi Bobanis et predicta animalia dicti derobarunt et asduxerunt. Item unam cultellam et duos enses" (08.07. 1468.g.), Lam. de foris, XL, 89v.

[102] (21.02. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVI, 161.

[103] "Nicola Hostoych de Merceuo coram dominis judicibus de criminali quorum caput fuit ser Orsatus Ste. de Zamagno lamentum fecit contra Radouazium Stoyacouich et contra filium eius dicto Radouazii et contra Stiepanum dictum Chella de vlachis Bobani de Stieniça rusticos Drachii Dobrilouichii" (18.04. 1467.g.), Lam. de foris, XXXVIII, 233.

Kao katunar Dragić Dobrilović se spominje oktobra 1468. godine. Radi se o tužbi koju je aprila 1467. podigao Ljepko Petković iz Obrova u Zatonu protiv braće Milorada i Milobrata Radovčića iz naselja Grebci (u Površi, Bobanima), Vukdraga Boljesalića i Gubisa Vladisalića vlaha Bobana, a u kojoj se kao porotnici, pristavi i jemci tokom 1468. godine pojavljuju, između ostalih, i vlasi Bobani Milun Radovanić, Branilo Vukmirović, Ljubiša Lazarević, Bratulj Rakčić, katunar Dragić Dobrilović, Vukota zvani Klakor i Ljubenko Vignjević.[104]

Jula 1491. godine u jednom ugovoru o službi u Dubrovniku spomenut je katun Dragića Dobrilovića. Ivan Kotruljević primio je na trogodišnju službu Milicu, kćerku Radiča Miošića 'de Bobana' koji je u katunu Dragića Dobrilovića (*Millizam filiam Radizii Miossich de Bobana qui stat in catonatu Draghichii Dobrillouich*).[105] Iako ima indicija da je mogao i ranije postati katunar, izvjesno je da se Dragić zadržao na katunarskoj poziciji u periodu (1467-1491).

[104] "Liepchus Petcovich de Malpho de Obrovo coram dominis iudicibus de criminali quorum caput fuit ser Nicola Mar. de Gondola lamentum fecit contra Milloradum et Millobratum fratres Radovcichii de Grebzi et contra Vochdrag de Bobani vlachis qui Vochdrag vocatus Bogliessaglich et contra Gubis Vladissaglich de Bobani, dicens idem Liepchus quod predicti venerunt de nocte et primo perfodierunt domum eius in Obrovo, et ex ea domo furtiue extrasserunt duas vachas valoris yperperorum viginti, quatuor agnos valoris yperperorum quatuor, unam zappam ... Die XXX augusti 1467 ... dictus Liepchus elegit Milunum Radovanovich, Branillum Vochmirovich et Gliubissam Lazarovich omnes de vlachis Bobanis ... et alis pristavus fuit datus ex parte dictorum querelatorum Bratuglius Rachcich Bobanus ... Die VIIII octobris 1468 ... Porotnici sunt, videlicet, Pribius Mladenovich de Slavogostichi, Dragich Dobrilovich catonarius, Voccassinus Biovicich zupanus ... Die XXVIII octobris 1468 Cum sit quod Radovazius Novacovich pater antescriptorum Milobrati et Miloradi detentus in carceribus communis occasione furti predicti ... Milunum Radovanich, Branilum Vochmirovich et Gliubissam Lazarevich omnes de vlachis Bobanis ... plegius ... primo Vocotam dictum Clacor de Bobanis, Gliubenchum Vignevich de Bobani ... Priestavi ... Bratugl Rachcich de Bobanis", Б. М. Недељковић, Мешовита порота (Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти), 124-126.

[105] "Johannes Ma. de Cotruglio conduxit et accordiauit in famulum suum pro annis tribus proxime futuris Millizam filiam Radizii Miossich de Bobana qui stat in catonatu Draghichii Dobrillouich" (17.07. 1491.g.), Div. Canc., LXXXVIII, 212v.

Vignjevići

O Vignjevićima, nasljednicima Vignja Vukotića manje je podataka. Pored ranije spominjanih informacija o braći Vukašinu i Brajanu Vignjeviću iz januara 1449. i početka novembra 1450, te Bajula Vignjevića iz kraja novembra 1450. godine[106], još bi neke Vignjeviće mogli prepoznati kao sinove Vignja Vukotića. To se prije svega odnosi na Ljubenka Vignjevića koji se nalazi u spominjanoj tužbi iz oktobra 1468. godine protiv braće Radovčić iz Grebaka i vlaha Bobana.[107] Pored njih poznat je i izvjesni Herak Vignjević koji se spominje u knjigama zaduženja juna 1440. godine. On je Vlah ali nije navedeno kojoj vlaškoj skupini pripada, pa ostajemo u rezervi sa njegovom vezom sa ostalom braćom Vignjevićima.[108]

Natpis na stećku

Kontekstualizacija bilo kojeg nadgrobnog natpisa predstavlja izuzetan događaj. Škrti natpisi pisani na tvrdoj kamenoj podlozi tako dobijaju svoju dodatnu životnost. Tako je i u slučaju vlaha Bobana kojima se može pripisati jedan takav natpis. U pravoslavnom groblju u Žakovu u Popovu svojevremeno se nalazio jedan nadgrobni natpis koji je zahvaljujući struci ostao zapisan (stradao prije Drugog svjetskog rata).

[106] "Vuchasinum Viggneuich et Braianum eius fratrem" (21.01. 1449.g.), Lam. de foris, XXII, 6v; "Vochassinum Vighgneuich" (06.11. 1450.g.), Isto, XXIV, 10v; "Baiugl Vighgneuich" (27.11. 1450.g.), Isto, 27.

[107] Б. М. Недељковић, Мешовита порота (Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти), 124-126.

[108] "Nos Cherach Vichgneuich vlacchus, Grubanus Bosinouich et Radouan Ragioeuich de Ragusio confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere ser Francisco de Benessa et sociis yperperos ducentos decem et octo hinc ad unum mensem proxime futuris" (29.06. 1440.g.), Deb. Not., XX, 31v; "Nos Cherach Vichgneuich vlacchus, Grubanus Bosinouich et Radouanus Ragioeuich ambo de Ragusio confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere ser Marino Antonii de Goze yperperos centum sexaginta et grossos octo hinc ad unum mensem proxime futuris ... Et similiter obligamus nos dare et soluere ser Benedicto Mar. de Gondola yperperos ducentos septuaginta et grossos octo", Isto, 32.

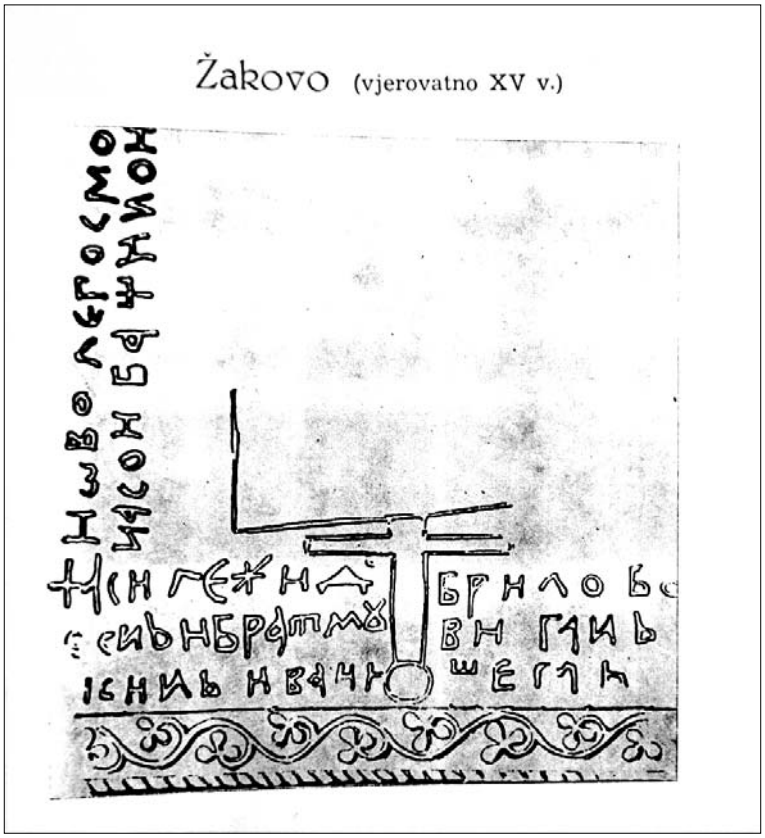

Natpis na stećku iz Žakova

On je sljedećeg sadržaja: *A se leži D(o)brilo Boban i brat mu Viganj sin Ivanišem. I ovo legosmo na soi baštinoi.*[109] U kratkoj bilješci Ćiro Truhelka je uočio interesantno ime Boban koje je povezao sa savremenim imenom naselja.[110]

[109] "**А се лежи Д(о)брило Бобань и брат мѫ Вигань синь Иванишемь. И ово легосмо на сои баштинои**", M. Vego, Zbornik srednjovjekovnih natpisa Bosne i Hercegovine, Knjiga 2, 51.

[110] "Neobično ime Boban sačuvalo se danas u imenu hercegovačkog sela 'Bobani'", Ćiro Truhelka, Stari hercegovački natpisi, Glasnik Zemaljskog muzeja 3, Sarajevo 1892, 218.

Marko Vego je ovaj natpis datirao sa XV stoljećem.[111] Koliko je poznato dalje od toga se nije otišlo u vezi sa ovim natpisom.

Vlasi Bobani su vezani za naselje Žakovo kako pokazuje više direktnih primjera iz građe: *Stiepanum Zuietcouichde Bobani de villa Xacoui*, 1460[112], *Radossauam filiam Bogdani Dobrassinouich de Bobane de loco dicto Xacoua*, 1488[113], *Radossauus Vuchichieuich de Bobana de loco dicto Xachou*, 1492.[114]

Svi spominjani likovi sa natpisa su identificirani u arhivskoj građi. Data formulacija o dva brata i jednom sinu mogla bi biti dvosmislena u procjeni čiji je zapravo sin: *D(o)brilo Boban i brat mu Viganj sin Ivanišem*. Prema dostupnoj građi koju smo do sada razmotrili jasno je da je Ivanišev otac Dobrilo, a ne Viganj. Genealogija koja rasvjetljava situaciju je sljedeća: navedeni Dobrilo (1427-1469) i Viganj (1427-1436) su Vukotići, sinovi katunara Vukote Nenčića i o njima imaju tragove i arhivskoj građi sa jasnim odrednicama da se radi o vlasima Bobanima i da su braća (1427).[115] Tako je i sa njihovim nasljednicima Dobrilovićima i Vignjevićima koje smo ispratili u pronađenoj građi. Jedini Ivaniš

[111] "Vjerovatno XV stoljeće", M. Vego, Zbornik srednjovjekovnih natpisa Bosne i Hercegovine, Knjiga 2, 50.

[112] "Herach Voccotich coram domino Rectore ser Johanne Andrea Mart. de Volcio lamantatur contra Stiepanum Zuietcouich de Bobani de villa Xacoui et Vochmirum Vuchssich de Lug de iurisdictione herceg, dicens quod furatus fuit ei querelantis unam vacham et unam caprinam per viam in Xacouo" (Die ultimo februarii 1460.g.), Lam. de foris, XXXIII, 199v.

[113] "Miglien Dobrillouich riuerius conduxit pro ancilla sua pro annis quinque proxime futuros Radossauam filiam Bogdani Dobrassinouich de Bobane de loco dicto Xacoua" (03.12. 1488.g.), Div. Not., LXVIII, 192.

[114] "Nos Braianus Boiachouich de Podçernie et Radossauus Vuchichieuich de Bobana de loco dicto Xachou confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Blasio Radossalich cimatori yperperos quattuordecim grossos quinque hinc per totum mensem septembris proxime futuris. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (11.07. 1492.g.), Deb. Not., LIV, 178.

[115] "supra Volchottam Ninçich et Dobrillum eius filium" (04.07. 1411.g.), Lam. de foris, II, 67v; "supra Volcectam Nincich et Dobrillum eius filium" (19.05. 1423.g.), Isto, V, 172v; "Nos Dobrillus Volchotich et Vigagn Vochotich} fratres de Bobane vlachi" (31.05. 1427.g.), Deb. Not., XIV, 120v.

koji se spominje među njihovim nasljednicima je Ivaniš Dobrilović (1443-1456), sin Dobrila Vukotića.[116] Posljednji spomen nekoga od njih trojice, u ovom slučaju Dobrila Vukotića iz 1469. godine, približan je termin od kada se može računati da je nastao ovaj natpis.[117] Dakle, sigurno druga polovina XV stoljeća.

Vukmir Milatković i njegovi nasljednici Vukmirovići i Branilovići (1408-1469)

Veći broj informacija omogućio je da se veća pažnja posveti vlahu Bobanu Vukmiru Milatkoviću i njegovim nasljednicima. Oni se mogu upratiti kroz tri generacije tokom XV stoljeća. Vukmir Milatković (1408-1421) imao je pet sinova Branila (1419-1467), Branisava (1419), Vukašina (1422), Korana (1428) i Kojadina Vukmirovića (1445). Loza Branila Vukmirovića je dalje poznatija. On je imao sinove Miljena (1465-1469), Milja (1467), Radivoja (1465), Vignja (1465-1467), Obrada (1466) i Bedricu Branilovića (1465). Sin Vukašina Vukmirovića bi mogao biti Radač Vukašinović (1468).

Maja 1408. godine ranije spominjani Dobro Rakojević (Rukojević) zajedno sa kolegama Vukmirom Milatkovićem, Bogdanom Radosalićem i Petrom Dabižinovićem obavezao se dubrovačkom kanoniku Blažu Gleđeviću dopremiti 15 tovara duge (za bačve i sl.) do praznika svetog Stjepana.[118] Navedeni Vukmir Milatković poznat je sa svojim

[116] "supra Iuanis Dobrilouich de Bobanin" (13.10. 1443.g.), Lam. de foris, XVII, 68. "supra Dobrilum Vuchotich et Iuanis eius filium" (21.01. 1449.g.), Isto, XXII, 6v; "supra Iuanis Dobrilouich de Bobani" (27.11. 1450.g.), Isto, XXIV, 27; "contra Iuanissum Dobrilouich" (26.08. 1456.g.), Isto, XXIX, 251v.

[117] (18.01. 1469.g.), Lam. de foris, XLI, 73.

[118] "Vochmir Millatchouich, Bogdan Radoslaglich, Dobrie Ruchoyeuich, Petar Dabisiuouich} vlachi de Ibubani faciunt manifestum quod ipsi promictunt et se obligant insolidum et ad melius tenendem per aptay renuntiando, dompno Blasio de Glegia, canonicho Ragusii, dare quindecim salmas dugarum aben qualibet longitudinis VII pedum, usque ad festum sancti Stephani proxime, sub pena perperorum decem. Et fuerunt confessi recepisse pro parte solucionis perperos quatuor" (21.05. 1408.g.), Div. Canc., XXXVII, 52v.

nasljednicima, sinovima i unucima a po drugim informacijama. Zajedno sa sinovima Branilom i Branisavom te Pribilom Munjasem i njegovim sinovima Miloradom i Grubačem, Vukmir Milatković optužen je juna 1419. godine za dvije pljačke i ranjavanja izvršena u Praprat-nom.[119] Februara 1421. godine Novak Okolčić iz Osojnika podigao je tužbu protiv vlaha Bobana Vukmira i njegovih sinova Vukašina i Branila te Vukoslava Trebuhina a zbog pljačke njegove kuće u stvarima koje vrijede 30 perpera.[120]

Februara 1422. godine podignuta je tužba protiv Vukašina i Branila Vukmirovića zbog pljačke dva ovna vrijednosti pet perpera.[121] Marta 1422. godine za pljačku 12 tovara soli u Popovu optuženi su vlasi Bobani

[119] "Radoycho Liscich coram nobili et sapienti viro domino Pasquale de Restis honor Rector Ragusii conqueritur supra Volchmir Milatchouich et eius filios Branillum et Branissaum et Priboium Munias et eius filios Milorad et Grubaç. Eo quia dicti accusati violenter in Praprathno acceperunt accusatori predicto duos coppellos salis, unam tunicam, unam interulam, unum par calegarum, unum birretum, unum cingulum, unum par bisachiarum et unum par zarabularum. Et insuper verberauerunt ipsum accusatorem" (15.06. 1419.g.), Lam. de foris, IV, 11; "Petcho Paulouich de Zonchetto coram nobili et sapienti viro domino Pasquale de Restis honor Rector Ragusii conqueritur supra Volchmir Milatchouich et eius filios Branillum et Branislaum et supra Priboium Munias et eius filios Milorad et Grubaç. Eo quia dicti accusati violenter in Prapratno acceperunt accusatori predicto unum cingulum, unam versçam, unum cappellum et unum façiolum et insuper verberauerunt ipsum accusatorem et verberauerunt unum eorum socium nomine Milouaç Miluthouich similiter de Zonchetto, cuy Milouacio acceperunt unum yperperum et omnes pannos a dorso", Isto, 11v.

[120] "Nouach Ocholcich de Osalnich coram nobili et sapienti viro domino Rectore ser Marino Junii de Gradi conqueritur supra Volchmir de Bobana et eius filios Volchasinum et Branillum et Volchossauum Trebuchin vlachos de Bobana. Eo quia die jouis proxime preterita de nocte predicti fuerunt sibi furati de domo sua tot massericias, res et arnensia que valebant yperperorum XXX" (09.02. 1421.g.), Lam. de foris, IV, 285.

[121] "Goyachus Radossalich et Radoe Pripcich coram extrenuo milite domino Pasquale de Restis honor Rectore Ragusii conqueruntur supra Volchassinum et Branillum Vulcomirouich. Eo quia predicti accusati furti acceperunt dictis accusatoribus duo castratos valoris yperperos quinque. Socchus Jurach Radugleuich pro quo dixit expendidisse grossis quatuordecim. Testes: Smio Tridlacich, Clamchus ortarius" (20.02. 1422.g.), Lam. de foris, V, 8.

braća Vukašin i Branilo Vukmirović.[122] Augusta 1428. godine Stipko Milošević podigao je tužbu protiv vlaha Bobana braće Korana i Vukašina Vukmirovića i Budaga Petkovića zbog pljačke vola u Popovu. Među svjedocima su bili vlasi Bobani braća Radak i Radelja Mišljenović.[123] Septembra 1433. godine među većim brojem optuženih za pljačku vola optužen je bio i Branilo Vukmirović.[124] Branilo Vukmirović optužen je za pljačku i ranjavanje jula 1442. godine.[125]

Januara 1443. godine Vukosava, supruga Dabiživa Brajanovića podigla je tužbu zbog pljačke većeg broja stvari izvršene u Zatonu. Ista je među krivce ubrojala veći broj osoba (Radivoj Pribinić Dunavić, Uglješa Radetić iz Koteza, Radač Radojčić iz Koteza, Radosav Divičić vlah Boban, te Stanihna i Bogišić vlasi Bobani). Sačinjen je dogovor između Radivoja Pribinića i tužiteljice Radosave da za 15 dana Radivoj sa pratnjom dođe do crkve Svetog Nikole da

[122] "Radouaç Gusich famulus regiminis coram nobili et sapienti viro ser Natale de Proculo honor Rectoris Ragusii conqueritur supra Vochassin Vochomirouich et Branillum eius fratrem de Jurach Bobani. Eo quia dicti accusati acceperunt dicto accusatori duodecim salmas salis. Et hoc fuit in loco qui dicitur Popouo" (04.03. 1422.g.), Lam. de foris, V, 18.

[123] "Stipcus Miloseuich coram nobili et sapienti viro domino Rectore ser Vita Cle. de Resti conqueritur supra Coran Vochmirouich et Vocasinum eius fratrem et Budag Petchouich vlachos Bobani. Eo quia hodie est tercius dies quod predicti furati sibi fuerunt de Popou unum bouem quem vias abduxerint. Testes: Radasinus Milich homo Gregorii Nicholich, Radeia Mislienouich de Boban et Radach frater dicti Radei" (21.08. 1428.g.), Lam. de foris, VIII, 69v.

[124] "Nouach Vitcich coram domino Rectore contrascripto conqueritur supra Radegliam Mislienouich de Bobani hominem voyuode Sandagli, Radognam eius fratrem, Radouan eius fratrem et Dubrauaz Pocraycich et Branilum Vuochmirouich. Eo quia sibi furtiuo inno furati fuerunt sibi unum bouem ante festum sancti Stephani proxime preteriti. Et dixit dedisse yperperis sex Branillo predicto sozbine" (02.09. 1433.g.), Lam. de foris, X, 58.

[125] "Milouaç Milutinouich coram domino Rectore ser Nicola Jo. de Caboga fecit lamentum supra Dodioie Giurenouich, Vitomier Chaglietich et Mirosauum Pribeglich, Bosidar Junorch [?] dictum Murgolich, Ratcho Bosidarouich et Branilum Vuchimierouich et ceteros, dicens quod dum iret in Bosnam venerunt dicti et per vim acceperunt sibi yperperorum XXX et unum arcum et unum carchasium cum friciis XLta et verberauerunt eum, quare etc." (09.07. 1442.g.), Lam. de foris, XV, 237v.

položi zakletvu po pitanju tužbe. Sa njim će doći Radien Radovanić, Dobrilo Kostadinić, Pokrajac Vuković, Simko Milatković i Vukašin Vukmirović.[126]

Novembra 1466. godine Branilo Vukmirović je izabran za porotnika pri rješavanju jedne tužbe u kojoj su među optuženima bili i vlasi Bobani Vukosav Bogutović i Mrkša Boljesalić. Uz Branila Vukmirovića kao porotnici bili su vlasi Bobani Milun Radovanović i Ljubiša Lazarević.[127] Novembra 1467. godine podignuta je tužba protiv vlaha Bobana Branila Vukmirovića i njegovih sinova Vignja, Miljena i Milja (Branilovići) a zbog pljačke jedne kobile u Drienu.

[126] "Vuchosaua uxor de Dabisiu Braianouich coram domino Rectore ser Zupano de Bona fecit lamentum, dicens quod fuerunt sibi furtum arrepte due suchgne, paria IIII cercellorum, una cintura argenti, anulli tres argenti et unus mantelus blaui et duo zupeti et calcias solatis et duo linteamina et tres cossmi et due brage et libris XXV filli et libre tres bombicis et tres cosmacii et una toualia a tabula et due a manu et duo fazoli de bombice et duo façoli a capite, facoleti 8 scraforati et quatuor cum seta et libra una sede et acie in uno sacheto et duo fazoleti cum aureo et forte alia que ad huc non bene potunt scire. Et hoc fuit in Malpho" (25.01. 1443.g.), Isto, XVI, 108. Ispod: "Vocosaua suprascripta venit et dixit presensisse et habuisse noticiam quod Radiuoi Pribinich Dunauich, Uglesa Radetich de Cotes, Radaç Radoicich de Cotesa, Radosauus Diuicich de Bobanich, Stanichna et Bogisich Bobanich furati fuerunt suprascripta. Et illico post predicta fuit repertus Radiuoi Pribinich esse hic Ragusi. Qui Radiuoi et Radosaua venerunt ad infrascriptam conuentionem quod dictus Radiuoi cum suprascriptis hinc ad XV dies proxime futurum debeat pro primo terminio venire huc Ragusium ad jurandum iuxta solitum ad sanctum Nicolam coram Ifficho famulo curie pristauo. Et si non poterit venire cum infrascriptis veniat ipse personaliter et sic promisit ipse Radiuoi. Et si non fecerit, videlicet, si non venerit ut dictum est, quod ipse sit culpabilis et principalis solutor de predictis omnibus suprascriptorum et sic se obligauit super se et bona sua renunciando. Illi cum quibus venire debus dictus Radiuoi hi sunt, videlicet, Vocasinus Vochmierouich, Radien Radouanich, Dobrilus Costadinich, Pocraiaç Veocouich, Simchus Milatchouich", Isto.

[127] "Radiç Voccouich sochus dixit quod Milorad et Miobratus fratres Radoucichii de Grebci jurisdictionis Turcorum et Merchsa Bogliessaglich et Voccossauus Bogutouich de vlachis Bobani duxerunt furantes antescriptas duas vachas et unam pecudem" (29.11. 1466.g.), Lam. de foris, XXXVIII, 93v. Ispod i na narednoj stranici: "Die XXX augusti 1467 ... Miloradus cum suis sociis dederat eligere tres alios bonos viros ... Milugn Radouanouich, Branilus Vochmirich et Gliubissa Lazarouich de Bobanis", Isto, 93v-94.

Dodatno je vlah Boban Dodoje Jurinović ukrao jedan dukat.[128] Branilo Vukmirović je među porotnicima oktobra 1468. godine.[129]

Kojadin Vukmirović spominje se samo jedne prilike. Januara 1445. godine dubrovački vlastelin Benedikt Gundulić podigao je tužbu protiv Kojadina Vukmirovića vlaha Bobana i Dobrila Novakovića iz Prošića a zbog pljačke jednog konja kojeg je Benedikt dao na upravu Brajku Miokoviću iz Površi.[130]

Oktobra 1465. godine Jakob Kranković podigao je tužbu protiv vlaha Bobana braće Radivoja, Bedrice, Vignja i Miljena Branilovića, Radelje sinovca Miljuna i Krasoja Pribetića, zato što su mu u Oraš-cu ukrali kravu i tele.[131] Marta 1466. godine Milica, udovica Božićka Pripkovića podigla je tužbu protiv vlaha Bobana Obrada Branilovića i Milojka Bogišića.[132] Jula 1467. godine Radonja Bogosalić iz Gruža

[128] "Voccazius Voccottich verndarius siue perlabuchuius coram dominis judicibus de criminalis quorum caput erat ser Johannes de Lucaris lamentum fecit contra Branillum Vochmerouich de vlachis Bobanis et contra eius Branilli filios, videlicet, Vigagn, Miglenum et Migliam, dicens quod cum sit quod ipsi Vocazio esset furtiue accepta et asiducta una eius caballa in Drieno ... Item conqueriter contra Dodoe Giurinouich de vlachis Bobani, dicens quod dictus Dodoe ei per vim abstulit acipientes ei unum ducatum tunc quoniam dicta caballa ei fuit furtiue accepta" (13.11. 1467.g.), Lam. de foris, XXXIX, 228v.

[129] Б. М. Недељковић, Мешовита порота (Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти), 124-126.

[130] "Ser Benedictus de Gondolla coram domino Rectore ser Blaxio de Ragina fecit lamentum, dicens quod dederat equum unum in gouernum Braicho Miocouich de Pouars et dictus equs fuit subtractus per Coiadin Vuchmirouich vlachum de Bobani et Dobrilum Nouacouich de Prosich" (08.01. 1445.g.), Lam. de foris, XVIII, 173.

[131] "Jacobus Bl. de Cranco coram domini judicibus de criminalis quorum caput fuit ser [prazan prostor] conquestus fuit contra Radiuoium, Bedriça et Vigagn et Miglienum fratres de Branilouichi item contra Radegliam nepotem Migliuni et contra Crasoe Pribetich omnes de vlachis Bobani, dicens quod omnes prenominatis heri sero cum violencia tanquam assassini venerunt in Orasaz et derobarunt accipientes et asportantes unam vacham latantem et unum jumentum siue vitulum" (19.10. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVII, 126v.

[132] "Milliça uxor quondam Bosigchi Pripcouich coram dominis judicibus de criminali quorum caput fuit ser Simon P. de Bona conquesta fuit contra Obradum Branilouich et Milloichum Bogissich ambos de vlachis Bobani" (26.03. 1466.g.), Lam. de foris, XXXVII, 297.

podigao je tužbu protiv vlaha Bobana braće Vignja, Milja i Miljena Branilovića zbog pljačke i prodaje Osmanlijama njegovih rođaka braće Radosava i Radovca Vitanovića, njihove sestre Vladice i njihove majke Vukosave.[133] Posljednja poznata informacija o Branilovićima je iz maja 1469. godine. Tada su vlasi Bobani Milulj Radovanić kao glavni dužnik i Miljen Branilović kao jemac, napravili zaduženje kod lanara Božićka Miomanovića na iznos od deset perpera i 1,5 groša.[134] Vlah Boban Radač Vukašinović koji se spominje u tužbi iz jula 1468. godine mogao bi biti sin Vukše Branilovića.[135]

[133] "Radogna Bogossaglich de Grauosio contrascriptus coram prefatiis dominis judicibus lamentum fecit contra Vigagn, Migliam et Miglienum fratres Branilouich de Bobanis vlachis, dicens ipse Radogna quod prenominatis derobarunt Radossauum et Radouazium fratres Vitanouichii consobrinos eius dictis Radogne, item et sororem dictorum Radossaui et Radouazium nomine Vladicam et matrem eorum nomine Vuchossaua eosque atque eas vendiderunt Turchis" (27.07. 1467.g.), Lam. de foris, XXXIX, 52.

[134] "Ego Milugius Radouanich de Bobana principalis debitor et ego Miglien Branillouich de Bobana plegius et qui me principalis debitorem constituo, confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Bosigicho Miomanouich lanario yperperis decem et grossum unus cum dimidio" (06.05. 1469.g.), Deb. Not., XXXVIII, 38v.

[135] (08.07. 1468.g.), Lam. de foris, XL, 89v.

SENIORI VLAHA BOBANA

Vlasi Bobani bili su vazali vlasteoskog roda Nikolići, kneza Grgura Nikolića, te roda Kosače, vojvode Sandalja Hranića, njegovog sinovca hercega Stjepana Vukčića i hercegovog sina Vladislava Kosače. Na kraju su, od 1465. godine, postali vazali Osmanlija. Vjerovatno su od ranije vlasi Bobani bili vazali bosanskog kralja ili vlastele Sankovića, a kasnije postaju vazali Kosača i Nikolića. Osim osnovne identifikacije prateće obaveze vazalne podložnosti nisu nam poznate. Najvjerovatnije se radi o novčanim obavezama.

Po svemu velmože iz roda Kosače od 1404. godine, od njihovog preuzimanja posjeda vlastele Sankovića, igraju značajniju ulogu u neposrednom dubrovačkom zaleđu. Prve informacije koje govore o vlasima Bobanima ljudima vojvode Sandalja Hranića Kosače su iz tužbe iz jula 1411. godine. Optuženi su Vukota Nenčić, njegov sin Dobrilo, te Radovac Boljković, Radoš Dmitrović i Radelja Boljković. Uz njihova imena tada nije navedeno da su vlasi Bobani, ali za katunara Vukotu Nenčića i njegovog sina Dobrila Vukotića to znamo iz drugih izvora.[136] U čuvenom napadu vlaha na vojni logor na području Trebinja tokom Konavoskog rata 1430. godine pored vlaha Mirilovića, Burmaza, Pocrnja i Pliščića učestvovali su i vlasi Bobani. Vlasi su se vraćali iz Dubrovnika sa 300 tovara soli i kada su vidjeli sukob Trebinjana i Vrsinjana protiv Dubrovčana, njih 170 u karavanu riješili su se tovara

[136] "Vlatichus Raguitich et Medos eius frater coram domino Alouisio de Goziis conqueruntur supra Volchottam Ninçich et Dobrillum eius filium, Radouez Bolchouich, Rados Dmitrouich, Radoye Dmitrouich et Radeglam Bolchouich homines Sandalius, dicens quod per vim in die Passce acceperunt eis duos vachas in Presich" (04.07. 1411.g.), Lam. de foris, II, 67v.

i sa konjima jurnuli u sukob. O svemu tome Dubrovčani izvještavaju vojvodu Sandalja Hranića kao njihovog seniora.[137] Decembra 1432. godine u jednoj tužbi među većim brojem ljudi vojvode Sandalja Hranića spomenut je i vlah Dobretko Bjelojević.[138] Kako pokazuje ugovor iz septembra 1435. godine radi se o vlahu Bobanu.[139] Februara 1433. godine u jednoj tužbi kao optuženi se pojavljuju Dorijek Budojević, Radovac Dobrašinović te Radivoj i Vlatko Pribojević vlasi Bobani ljudi vojvode Sandalja Hranića Kosače (Bobani vlachos homines voyuode Sandagly).[140] U aprilu iste godine kao Sandaljevi ljudi spomenuti su vlasi Radien Branković i Pribjen. Radien Branković je vlah Boban kako se to vidi po pokazateljima iz 1444-1445. godine.[141] Septembra

137 "tuto lo di erano state et steuano unite insieme in una parte tra li quali erano de quelli de voiuoda Sandal ... una schiera de gente de Versigna ... una quantita de vlachi i quali erano stati qui a Ragusa et carichato sopra lor caualli ben CCC [300] salme di sale i quali ritornaua a casa. Et i quali vedando li nostri in Tribigna le ditte gente de Tribigna et de Versigna contra loro gitarno la sale et montando sopra li caualli perche erano ben 170 homeni andarno sopra li nostri. I quali vedandosi intornizati e contra loro esser quelli i quali credeuano esser amici se sbegotirno et mesesi in rotta. Et cusi forno rotti ... [148] li detti vlachi son questi: Mirilouich, Bormasi, Podzergni, Plische, Bobani [148v]" (07.06. 1430.g.), Lett. di Lev., X, 148-148v.

138 "Nouach Vignich de Terris Nouis coram domino Rectore ser Michaele de Crieua conqueritur supra Millich Radmanich, Radeliam Stancich, Millath Bulioeuich, Dobretchum Bielouich, Dobrouoy Bielloeuich, Radiz Bielloeuich et Radognam Bielloeuich vlacchos homines voyuode Sandagl. Eo quia dicti accusati per vim acceperunt Marcho filio ipsius Nouach unum bouem et alio abduxerunt" (05.12. 1432.g.), Lam. de foris, IX, 162v.

139 "Dobretchus Bieloeuich vlachus Boban" (16.09. 1435.g.), Div. Not., XX, 71v.

140 "Petar Dobertchouich homo ser Nicole Pe. de Saracha in viala de Merz coram domino vicerectore ser Petro de Bona conqueritur supra Doriechum Budoyeuich et Radoaz Dobrassinouich et Radiuoy et Vlatchum Priboeuich Bobani vlachos homines voyuode Sandagly. Eo quia acusati furtiue acceperunt et alia duxerunt suprascripto Petar unam vacham que erat suprascripti ser Nicole de Saracha. [Testes:] Mirosaus Pribinich" (19.02. 1433.g.), Lam. de foris, IX, 213.

141 "Bogauaz Milinouich coram domino Rectore ser Andrea de Volzo conqueritur supra Radien Branchouich et Pribien vlacchos voyuode Sandagl. Eo quia intulerunt sibi damnum cum animalibus eorum pasculando frumenti eius quod seminati habebat in terris suis positi in Osaunich. Et dixit damnum predictum fuit de perperis tribus" (02.04. 1433.g.), Lam. de foris, IX, 236v; "supra Radien Branchouich et Milorat eius filium de Bobani, dicens quod ipsi per vim acceperunt sibi unam vacham" (30.01. 1444.g.), Isto, XVII, 174v; "supra Radien Branchouich,

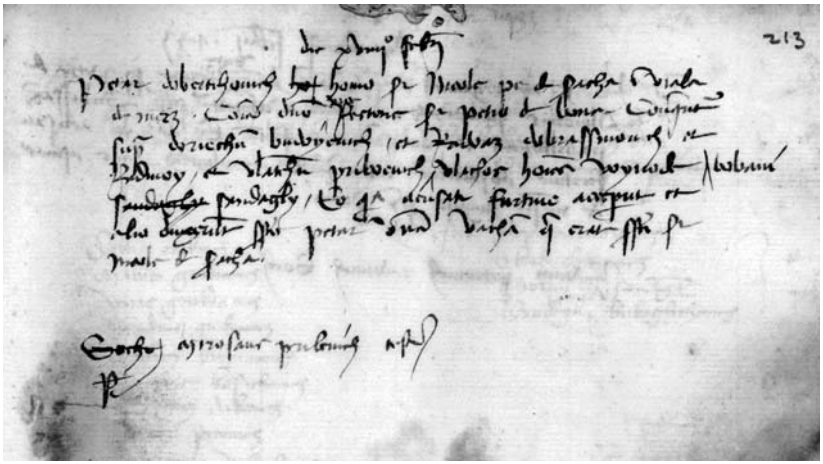

Vlasi Bobani vazali Sandalja Hranića Kosače – Lam. de foris, IX, 213

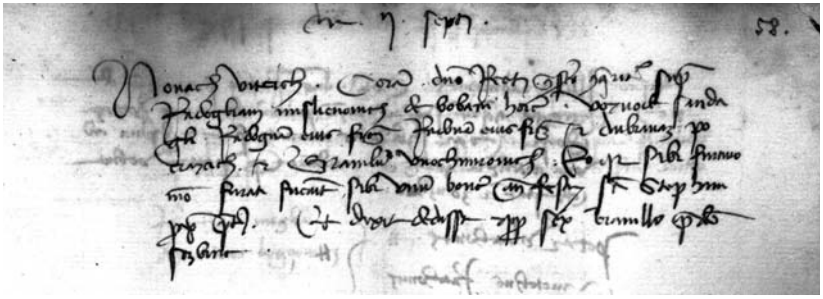

Vlasi Bobani vazali Sandalja Hranića Kosače – Lam. de foris, X, 58

1433. godine među optuženima je veći broj vlaha Bobana, a uz Radelju Mišljenovića je posebno naglašeno da je čovjek vojvode Sandalja Hranića (de Bobani hominem voyuode Sandagli). On se i ranije spominje ali ne u takvom svojstvu.[142]

Vladislauum nepotem dicti Radien et Ratchum nepotem dicti Radien vlacos Bobani" (11.03. 1445.g.), Isto, XIX, 37.

[142] "Nouach Vitcich coram domino Rectore contrascripto conqueritur supra Radegliam Mislienouich de Bobani hominem voyuode Sandagli, Radognam eius fratrem, Radouan eius fratrem et Dubrauaz Pocraycich et Branilum Vuochmirouich. Eo quia sibi furtiuo inno furati fuerunt sibi unum bouem ante festum sancti Stephani proxime preteriti. Et dixit dedisse yperperis sex Branillo predicto sozbine" (02.09. 1433.g.),

Za vazalstvo vlaha Bobana prema Nikolićima saznajemo kombinacijom više podataka o vlasima sa područja Žakova. Prva informacija o vazalima vlaha Bobana bila bi iz augusta 1419. godine. Tada je spomenut Rasko Rakojević sa braćom iz Žakova. Određeni su kao vlasi i ljudi kneza Grgura Nikolića. Nije navedeno kojoj vlaškoj skupini pripadaju.[143] Već smo spominjali da su vlasi Bobani povezani za Žakovo. Svu sumnju u vlašku skupinu kojoj pripada Rasko Rakojević razrješuju podaci iz aprila i maja 1443. godine kada se on navodi kao vlah Boban.[144] Međutim, u tim kasnijim dokumentima se ne navode imena njegovih seniora. I inače nema kasnijih navoda o vlasima Bobanima kao vazalima Grgura Nikolića i njegovih nasljednika pa možemo razmišljati o određenim promjenama koje su se desile poslije 1419. godine s obzirom na seniore vlaha Bobana. Status vlastele Nikolića bio je labilan početkom XV stoljeća. Nikolići su bili u interesnoj sferi Kosača, pa je i time otvoren prostor za pretpostavke o vazalnom statusu vlaha Bobana. Na drugoj strani, kao što to pokazuje primjer među vlasima Maleševcima nasljednicima iz katuna Stanka Perutinića, moguće je da su i vlasi Bobani djelimično bili podijeljeni u vazalstvu između Nikolića i Kosača. To je otvoreno pitanje.

Lam. de foris, X, 58. Raniji spomen: "Radeia Mislienouich de Boban" (21.08. 1428.g.), Isto, VIII, 69v.

[143] "Vochossauus Radmilouich de Breno coram domino vicerectore domino Clementis de Bodaza sedentis loco ser Theodori de Prodanello Rectoris infirmi, conqueritur supra Radiuoy et Bratun et Raschum Rachoeuich et supra alios suos fratres de Sachouo vlachos homines Gregorii Nicolich. Eo quia predicti accusati a paucis diebus citra eidem furtiue abstulerunt in Sachoua capras tres. Radassinus Zibroicich socchus cui dedit perperos I pro sozbina" (06.08. 1419.g.), Lam. de foris, IV, 43v.

[144] "Vocigna Miloseuich de Jurinichi coram domino Rectore ser Nicola de Poza fecit lamentum, dicens quod fuerunt sibi furtim rarrepte tres jumente in Canali in Jurinichi et quod soluit pro sozbina yperperis XII. Et quod fuit sibi dictum quod Andreas, Radiuoi Usinouichi et Raschus Rachoeuich de Bobane et Chreinaç et Pocraiaç fratres Rachoeuichi et Rachoe eorum pater, qui furati fuerunt sibi dictas jumentas" (06.04. 1443.g.), Lam. de foris, XVI, 174; "Mircus Miloeuich de Canali coram domino Rectore ser Nicola Mat. de Georgio fecit lamentum supra Rachoe Bogoeuich et Radiuoi eius filium, Pocraiaç, Chieuaç filios dicti Rachoie et Vecerin nepotem dicti Rachoie, dicens quod dum ipse Mircus duceret tres vacas cum tribus vitulis in villam dictorum vlacorum, ipsi acceperunt sibi dictas tres vacas cum dictis tribus vitulis per vim" (28.05. 1443.g.), Isto, 220v.

Stjepan Vukčić Kosača se kao senior ljudi koji su vlasi Bobani prvi put spominje marta 1451. godine. Kao njegovi ljudi spomenuti su braća Stjepan i Grelj Dobrečevići, braća Milut i Smoljan Pribeljići i Draguš Radovčić, mada tada nije navedeno da su isti i vlasi Bobani.[145] Braća Dobrečevići su vlasi Bobani i oni se spominju i ranije i kasnije, 1447, 1448. i 1454. godine, ali tada nije zabilježeno čiji su ljudi.[146] Augusta 1454. godine u jednoj tužbi spomenut je Vukac Radovanić vlah Boban, hercegov čovjek.[147] U tužbi iz augusta 1456. godine kao vlasi Bobani i hercegovi ljudi poimenično su spomenuti Vukić i Ivaniš Dobrilović, Jurin Radišić, Radič Regojević i Dragiša Radovčić.[148]

[145] "Vochsa Dobraucich et Vochaç eius filius de Osaunich coram domino Rectore ser Steffano de Zamagno fecit lamentum supra Gergl et Stiepan Dobreceuichi fratres, Milut et Smoglian Pribelichi fratres et Dragussam Radoucich homines chercechi Stiepani, dicens quod furati fuerunt sibi unum bouem, libris XXX lane castroni, unam centuram et unam manariam valoris grossis octo" (06.03. 1451.g.), Lam. de foris, XXIV, 132.

[146] "Petrus Giuchouich coram domino Rectore ser Blasio de Ragnina fecit lamentum supra Gergl Dobreceuich, Stiepanum et Stiepchum Dobreceuich, dicens quod furati fuerunt sibi capras quinque, unam vacham et unam porcam in Breno. [Testes:] Stiepchus Mergenouich, Vocossaus Meduiedouich, Radiuoi Pribilouich} de Tribigne" (13.12. 1447.g.), Lam. de foris, XXI, 244; "Greglie et Stipanus} fratres Dobrezeuichi vlachi Bobane qui stabant detenti ocaxione lamenti quod fecerat Petrus Giurchouich lanarius super eos pro una vaca, una porca et quinque capris sibi arobatis in Breno" (30.01. 1448.g.), Div. Not., XXXII, 110; "Boxidar Clobuçarich de Osaonich dauanti miser lo Rector de Raguxi ser Nichulin de Baseglo fa lamento soura Gurin Dechouich de Bobani et Stipan et Stipcho Dobrezeuich de Bobani et Gerl Dobrezeuich et Petcho Braichouich petendo et digando che li ano furando uno chaualo e uno chastron a Osaonich" (22.07. 1454.g.), Lam. de foris, XXVII, 16.

[147] "Vochaz Radouanich de Bobane homo de cherzech dauanti miser lo viçirector ser Michal de Gamagno in logo de ser Nichola Mat. de Gorgi non posendo sedere per choroto, fa lamento soura Dabixium Tabozich chaligar, digando, e li die una gomenta con lo pulito suo che me la venda e lui ando e fise scondo e nome mando ne chauala ne denari e non fo douele andato" (04.08. 1454.g.), Lam. de foris, XXVII, 33v.

[148] "Vuchmir Rachoeuich coram domino Rectore ser Laurentio de Ragnina lamentatur contra Vuchichum Dobrilouich de Bobani et contra Iuanissum Dobrilouich et Jurinum Radissich et Radiçium Regoeuich et socios homines de chercech qui erant XLIIII^{or}, dicens quod per vim sibi rapuere res plurimas valoris yperperis LXXX et de pluri in denariis sibi rapuere yperperis XX et unum ensem et unam cortellessam et insuper vulnerauerunt ipsum Vuchmir super capite cum magna sanguinis effussione" (26.08. 1456.g.), Lam. de foris, XXIX, 251v.

Oktobra iste godine kao hercegovi ljudi navode se vlasi Bobani Vukac Merić sa sinovima Dobrilom i Dobrom, Dobrica Slavičić i Radoslav Stipanović.[149] Marta 1460. godine kao hercegov čovjek naveden je vlah Boban Vladislav Uglješić.[150] Kao hercegovi ljudi vlasi Bobani se spominju u dvije tužbe novembra i decembra 1461. godine.[151] U tri navrata u tužbama tokom 1462. godine navode se vlasi Bobani kao vazali Stjepana Vukčića Kosače.[152] U dva navrata decembra 1464. godine u

[149] "Hostoia Dabixiuouich ... fa lamento sopra Vuchaz Merich chom doi figlioli sui Dobrilo e Dobroi e sopra Dobriz Slauizich e sopra Radosau Stipanouich de Bobane omeni de cherzech" (22.10. 1456.g.), Lam. de foris, XXXI, 50v.

[150] "Radossauus Dabisiuouich solarius coram domino judicibus de criminali quibus caput fuit ser Martinus Mi. de Restis lamantum fecit, dicens quod de domo ipsius querelantis ad Pillas ad molendina furatus fuit pridie ei querelantis unam camisiam, unam galinam et unam cultellam. Et pro suprascripto de hoc ipse querelans habet Vladissauum Uglessich de Bobani de Lug iurisdictionis herceg" (01.03. 1460.g.), Lam. de foris, XXXIII, 205v.

[151] "Iuchus Rayanouich de Ragusio scarteserius coram domino judicibus de criminali quorum caput fuit ser Blasius de Zamagno lamentum detullit contra Radiuoium, Vlatchum, Vladisauum, Vocazium fratres Bratuglieuich de vlachis Bobani sic dictis jurisdictionis herceg, dicens quod eum derobarunt apud Popouo zitra Popouo accipientis ei ducenta oua, duos grossis et unam verbza et unum mantellum de rassia noua valoris grossis 30" (10.11. 1461.g.), Lam. de foris, XXXV, 126v; "Milloradus Mladienouich perlabuchus coram domini judicibus criminali quarum caput fuit ser Petrus de Poça lamentum detulit contra Voccassinum et Voccossauum Milloucich de vlachis Bobani jurisdictionis herceg, dicens quod in Prosiech super teritorio herceg predicti depredati sunt eum et derobantes eum sibi acceperunt unum mantelum de rassia nigra et unam cultellam valoris grossis XVI" (29.12. 1461.g.), Isto, XXXV, 170.

[152] "Vocassinus Ochocich de Osaonich rustichus ser Nicole Mar. Raphaeli de Goçe ... lamentum detulit contra Stiepanum Dobrecieuich et contra Vladisauum Gubis sic dictum et contra Vladisauum et Giurag Stanimirouich fratres omnes predictos vlachos de Bobani jurisdictionis herceg, dicens quod omnes predicti venerunt de die in Osaonich et furatus sunt ei unum bouem et unam capram in pascuis in dicto loco Ossaonich" (04.02. 1462.g.), Lam. de foris, XXXV, 195; "Biellanus Obratcouich de Gromacia coram domini judicibus de criminali quorum caput fuit ser Stephanus de Basilio lamentum detulit contra Miglut Radouanouich, Giurassum Radouanouich fratres et Radeglium Dobrouoeuich de Bobani jurisdictionis herceg, dicens quod predicti omnes verberando eum male tractarunt pulsando ipsum super tereno eius querelantis cum lapidibus insuper pastularunt ei granum cum animalibus" (10.03. 1462.g.), Isto, 235; "Bogdanus Stancich de Osaonich coram domini judicibus de criminali quorum captum fuit ser Franciscus de Benessa lamentum detulit contra Vladisauum Radeglich, Obradum Radeglich et contra Stiepanum Radienouich

tužbama se spominju vlasi Bobani vazali hercegovog sina kneza Vladislava Kosače.[153]

omnes de Bobani jurisdictionis herceg, dicens quod omnes predicti fodiciunt domum eius in Osaonich de noctis die veneris proxime transactis et inde furatus fuit ei unum cultellam et duas centuras" (12.04. 1462.g.), Isto, 267.

[153] "Pauaus Vlatcouich riuerius coram domini judicibus de criminali quorum caput fuit ser Damianus de Mense conquestus fuit contra Vuchdrag Bogliessaglich et contra Vochmerum fratrum dictus Vochdragi et Merchssam fratrem predictorum et contra Vochassinum Radossaglich et Rayanum fratrem dicti Voccossaui omnes de Bobani et de Merchognichii jurisdictionis comitis Vladissaui, dicens quod cum ipse Pauaus habet unam vacham suam penes Vochazium Bogdanouich de Slauogostichii et accomisset dicto Vocazio ut eam ducerit et cum eam dictus Vocazius ducerent prenominati dictam vacham derobarunt et eam interfecerunt et inter se diuiserunt" (09.12. 1464.g.), Lam. de foris, XXXVI, 73; "Nicola Vlacottich de Comolac de Zoncheto coram domini judicibus de criminalis quorum caput fuit ser Damianus de Mence conqueritur contra Giurag et Radicium fratres Radienouich de Bobani vlachis jurisdictionis comitis Vladissaui et contra Dubrauazium Oliuerouich de eiusdem vlachis, dicens quod sibi furatuss fuerunt de domo eius de noctis quatuor capras" (10.12. 1464.g.), Isto, 74.

PRIVREDA

Stočarstvo je osnovna grana privređivanja kod vlaha u srednjovjekovnoj Bosni. Osnovni razlog za to je njihova rasprostranjenost na područjima u kojima je stočarstvo obilježje hercegovačkih predjela. Ono je izvor preživljavanja kojeg se stanovnici Hercegovine pridržavaju od najstarijih vremena. Konji, magarci, goveda i sitna rogata stoka predstavljaju osnovu poljoprivredne proizvodnje. Stoka je osnovna radna snaga, ona predstavlja izvor ishrane (meso, mlijeko, sir) i sredstava za proizvodnju odjeće (koža i krzno). I u situacijama kada potrebna finansijska sredstva namiču najamnim radom, trgovinom, zaduživanjem ili pljačkom, sve te djelatnosti moraju da obavljaju na bazi razvijenog stočarstva, prije svega uzgoja konja i magaraca neophodnih za njihovu mobilnost.

Pored zadovoljavanja vlastitih potreba u radu i ishrani vlasi Bobani prodaju svoju stoku ili je nabavljaju kod Dubrovčana. Istaknut je primjer iz augusta 1393. godine kada je Dobrilo Raditić iz Bobana prodao kobilu Tvrtku Bursiću za 18 perpera.[154] Na drugoj strani septembra 1403. godine vlah Boban Vratoje Ninčić kupio je konja za tri perpera i 9 groša od Ratka Dušinovića i Bratana Milčinovića.[155] Vlah Boban Nikola aprila 1417. godine prodao je supruzi vlastelina Vite Klimenta Gučetiću magarca crne dlake za dva perpera i tri groša.[156]

[154] (22.08. 1393.g.), Div. Canc., XXX, 56v.

[155] (20.09. 1403.g.), Div. Canc., XXXV, 22v.

[156] "Nicola de Boban vlacchus dedit, vendidit et tradidit uxor Vite Clementis de Goze unum asinum pilaminis quasi nigri ad habendum, tenendum, gubernandum et passendum et quidquid dicto emptori deinceps de dicto asino perpetuo placuerit faciendum tanquam de re sua propria. Et hoc pro pretio et nomine pretii yperperos

Početkom februara 1436. godine Radosav Ratković vlah Boban prodao je Miljenu Pokrajčiću Raguzinu konja za 15 perpera.[157]

Nije rijetka ni praksa da vlasi Bobani drže stoku svojih susjeda kod sebe na radu i uzgoju uz određenu naknadu. Prema podacima iz tužbe iz decembra 1412. godine saznajemo da je Stojko Gojaković, čovjek vlastelina Marina Bunića, držao konja kod vlaha Bobana Pokrajca Budisalića.[158] Također iz tužbe iz jula 1420. godine saznajemo da je Radovac Vlakotić iz Zatona držao kod Vukca Strojsalića vlaha Bobana kravu, svinju i deset libara lana za predenje.[159] Ugovorom od septembra 1435. godine vlah Boban Dobretko Bjelojević primio je na čuvanje i uzgoj do praznika svetog Martina 100 komada sitne rogate stoke, od kojih su 15 jarci i koze, a ostali su ovnovi. Stoku je primio od mesara Ostoje Rakojevića i Branisava Brajkovića pod uslovom da se o njima brine kao dobar pastir (*bonus pastor et custos*), a uz cijenu od četiri komada stoke koju sam sebi izabere. U ugovoru je navedeno da ukoliko neka životinja umre prirodnom smrću, odnosno, bez Dobretkove krivnje da je Dobretko obavezan njenu kožu dopremiti vlasnicima. Dobretko je također, bio obavezan da u slučaju

duorum et grossos III, quia pretium dictus venditor fuit contentus et confessus penes se habuisse et recepisse. Renuntiando" (04.04. 1417.g.), Div. Canc., XLI, 100v.

[157] "Radossauus Ratchouich de Bobani vendidit publice ad carrum Ragusii secundum morem ciuitatis Miglien Pocraizich Ragusino presenti et ementi unum equum ipsius Radossaui pro precio yperperorum quindecim, quos ipse venditor confessus fuit habuisse realiter a dicto emptore, promittens ipse venditor super se et bona sua dictum equum venditum dicto Miglien cum justicia deffendere et autorizare a quaconque persona" (01.02. 1436.g.), Div. Not., XX, 156v.

[158] "Stoichus Goiachouich homo ser Marini de Bona coram domino Matheo de Gredi Rectore conqueritur supra Regoye fratrem de Teuerdogle, dicens quod dictus Regoye furatus fuit sibi unum equum quem ipse Stoichus dederat Pocraiez Budislaglich fabro in vlacis Bubanouich" (29.12. 1412.g.), Lam. de foris, III, 41.

[159] "Radouaç Vlacotich de Umbla coram nobili et sapienti viro domino Martolo de Zriua honor Rectore Ragusii conqueritur supra Volchaç Stroislaglich morolacchus de Bobanis. Eo quia dictus accusatus dum staret in Ossalnich, districtus Ragusii, idem accusator dedit ei ad pascendum et tenendum unam vaccam et unum porcum et libras decem lini ad filandum quibus habitis, idem accusatus aufugit cum omnibus predictis" (21.07. 1420.g.), Lam. de foris, IV, 220.

krađe javi vlasnicima za počinitelje eventualne krađe.[160] Prema tužbi iz decembra 1412. godine saznajemo da je Vladon Pribilović iz Gruža imao stoku na čuvanju kod Vukše Grubića u Bobanima.[161] U tužbi Radave, udovice Pribinje Magnupića iz Brgata, saznajemo da je Radič sin Juraša iz Bobana, pastira njenog sina Ilije, optužen zbog prodaje koze koja je Radiču bila data na čuvanje.[162] U već spominjanoj tužbi iz februara 1465. godine protiv braće Ivana i Pokrajca Miljenovića katunara među vlasima Bobanima, saznajemo da je Vlatko

[160] "Dobretchus Bieloeuich vlachus Boban confessus fuit habuisse et pro consignatorum recepisse ad custodiendum animalia minuta centum inter que sunt quindecim hirci et capre et reliqui sunt castroni siue castrati a Hostoia Rachoeuich et Branissauo Braichouich macelatoribus, presentibus et sibi Dobretcho dantibus et consignantibus ad custodiendum hinc ad festum sancti Martini proxime futuros. Cum pacto quod ipse Dobretchus toto dicto tempore ipsa centum animalia bene et diligenter custodire, pascere, regere et gubernare teneatur prout quilibet bonus pastor et custos facere teneatur et in termino suprascripti ipsa omnia animalia dare et consignare suprascriptis Hostoie et Branissauo in Ragusio sine aliqua ipsorum animalium diminutione. Et hoc precio et mercato quatuor ipsorum animalium per eum Dobretchus elligendem que dicti Hostoia et Branissauus dare, soluere et consignare teneantur dicto Dobretcho dum ipsa omnia in termino suprascripto consignauerit eis animalia. Et si morte aliqua naturali vel accidentali sine dolo et culpa predicti Dobretchi aliquid dictorum animalium moriretur isto interim idem Dobertchus pellem siue pelles illorum animalium mortuorum ut supra consignare teneatur predictis Hostoie et Branissauo. Et si violentia alicuius aliquid ipsorum animalium aufferreretur e manibus suis et vel per modum latrocinii idem Dobertchus denuntiare teneatur suprascriptis Hostoie et Branissauo fures et violatores illorum animalium. Que omnia et singula dicte partes simul et vicissim firma et rata habere promiserunt super se, se et omnia cuiuslibet ipsorum bona. Renuntiantes. Judex ser Nicola de Georgio et Nicola Stella testis" (16.09. 1435.g.), Div. Not., XX, 71v.

[161] "Vladonus Pribilouich de Grauosia coram domino Rectore ser Matheo de Gradi fecit lamentum supra Dobras Drlouich et Milich Radmanich et Vladisauum Radiceuich et Radiuoi Radouanouich, dicens quod ipsi furati fuerunt sibi unam vacham in domo Vuxe Grubich in Bobane" (09.12. 1442.g.), Lam. de foris, XVI, 62.

[162] "Radaua uxor condam Pribigna Magnupich de Vergato coram domini judicibus de criminali quorum caput fuit ser Francus de Benessa lamentum detulit contra Radicium filium Giurassi de Bobani pastorem Ilie filii eius Radaue qui manet et seperetis stat in alia domo a dicta sua matre, dicens et exponens dicta Radaua quod cum ipsi dederit et consignauerit ipsi Radacio pastori ad pascendum unam capram eius querelantis predictus Radicius illam capram vendidit furtiue quibusdam hominibus" (05.03. 1462.g.), Lam. de foris, XXXV, 233.

Vrljavić Pribojević iz Osojnika imao vola na radu uz podjelu dobiti (*ad lucrum aratri*) kod vlaha Bobana Dragiše Radovčića.[163]

S obzirom na teren na kojem su obitavali lako je pretpostaviti da je zemljoradnja kod vlaha Bobana predstavljala podmirivanje samo osnovnih domaćinskih potreba. Veće količine žita nabavljali su iz drugih sredina pa i iz Dubrovnika. Marta 1415. godine vlasi Bobani za svoje potrebe i dozvolom dubrovačkih vlasti nabavljaju 18,5 starija žita.[164]

Važno zanimanje vlaha je dovoz drveta u Dubrovnik. Dva primjera pokazuju da su vlasi Bobani imali učešća u nabavci drveta. Ugovorom iz novembra 1404. godine Vukota Nenčić se obavezao Pripku Radosaliću da će mu za 20 dana u Dubrovnik dobaviti 20 tovara rujevine po cijeni od 6 groša po tovaru. Šest osoba, najvjerovatnije sa područja

[163] "Vlatchus Vrgliauich Priboeuich de Osalnich de Terris Nouis coram domini judicibus de criminalis quorum caput fuit ser Vladissaus de Goçe conquestus fuit contra Pocrayaç Miglienouich et Iuanum fratrem dicti Pocrayci ambos cathonarios in vlachis Bobanis, dicens ipse Vlatchus quod eum sit quod ipse dictus Vlatchus dedisset unum suum bouem cuidam Dragissa Radoucich de dictis vlachis Bobanis ad lucrum aratri accidit, quod dictus Dragissa obiit et moriens mandauit quod dictus bos restituerunt quod dicto Vlatcho eum lucro frumenti et predictus Pocrayacius et Iuanus nolunt sibi dicto Vlatcho recedere predictum bouem ne frumentarum sed contra omne jus tenent. Testes: Bosidarus Hostoych, Vocossaus Grubich" (21.02. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVI, 161.

[164] "Vocota Nincich, Oliuer Priboeuich, Obriuoy Pocraicich, Racaç Braichouich} vlachi de cathono Bubanis omnes insimul et ipsorum quilibet insolidum et ad meliustenentem promiserunt et se solemniter obligauerunt dare, soluere et integraliter numerare per aptay renunciando ser Clementi de Resty et ser Tome de Bona massariis bladorum comunis Ragusii presentibus et nomine dicti comunis stipulantibus, yperperos quadraginta unum et grossos septem cum dimidio ipsorum, videlicet, medietatem hinc ad festum sancti Georgii proxime et aliam medietatem usque ad festum Asensionis proximum. Et hoc pro stariis frumenti decem et octo cum dimidio ad rationem grossorum viginti septem cum dimidio singulum starium. Quod frumentum dederunt ipsi massarii dictis vlachiis de mandato domini Rectoris et minoris consilii prout apparet in partibus ipsius minoris consilii die presenti. Qui massarii dixerunt habere penes pro signo cingulum quiddam argenteum. Renuntiando. Goiach Radoslaglich carpentarius, Michocius Clapotich petrarius ambo insimul et uterque ipsorum insolidum precibus et instantia ipsorum vlacorum se constituerunt fideuissores et principales solutores et ad meliustenentem cum ipsis principalibus. Renuntiando" (04.03. 1415.g.), Div. Canc., XL, 131.

Dubrovnika, garantiralo je da će Vukota ispuniti predviđeni ugovor.[165] Rujevina je neophodna za štavljenje i bojadisanje koža. Drugi primjer iz decembra 1404. godine predstavlja obavezu vlaha Bobana da dovezu u Dubrovnik Pripku Radosaliću deset tovara rujevine u roku od 22 dana poslije Božića a uz cijenu od 6 groša po tovaru.[166]

U praksi vlaha Bobana karavanski prijevoz nije učestala pojava. Osim informacije o dovozu drveta te o učešću u prijevozu robe u toku Konavoskog rata, kada su napali Trebinjce, druge informacije o njima u karavanskoj trgovini nemamo. Tako je i kod drugih vlaha koji su smješteni blizu Dubrovnika. Oni ne poznaju teren i nemaju sigurnost u unutrašnjosti kao ostale vlaške skupine u dubljem zaleđu pa se to može smatrati glavnim razlogom njihovog izostanka u prijevozu robe.

* * *

[165] "Volchotta Nençich vlach facit manifestum quod ipse, una cum predictis promixit et se obligauit Pripcho Radoslaglich dare et aportare hic in Ragusio viginti salmas lignaminis schotani bonas et suficientes et boni scotani sacarçati et necti secundum quod asportauit Ragusium pro qualibet salma grossos sex usque ad viginti dies proxime futuros et de presenti viazio. Cum pacto si dictus Vlacotta vel aliquus de infrascriptis asportauerit de dicto scothano ultra dictis XX salmis non possit illud vendere saluo dicto Pircho pro precio supradicto. Renuntiando ad mellius tenentem. Bogdan Stoichouich II salmas, Miltin Brathoyeuich II salmas, Chagleta Copillouich V salmas, Vlatchus Chalfathouich II salmas, Pribislauus Bugloyeuich VII salmas, Petro Dabisiuouich II salmas" (10.11. 1404.g.), Div. Canc., XXXV, 125v.

[166] "Radouez Bolchouich, Milloe Vittanouich, Dudulla Bogossallich et Dobriey Rachoeuich et Bogun Posnanouich} vlachi de Boban faciunt manifestum quod ipsi ad meliustenendem se obligat Pripcho Radossalich presenti et conuenienti dare eidem Pripcho conducentis in Ragusio salmas decem scotani boni ad mensuram quam habuerunt ab ipso Pripcho usque ad XXII dies post festum Natiuitatis proxime futuros ad racionem grossos sex quelibet salma. Cum pacto quod si non darent ei dictum scodanum ad dictum terminum quod teneantur ei dare ellapso termino ad omnem requisicionem ipsius Pripchi dictum scodanum ad racionem grossos IIII^{or} salmam ... Renuntiantes. [prazan prostor] Nenyçich vlachus constituit se plegium et paccatorem dicto Pripcho pro predictis vlachis de suprascriptis dictam salmis scodani eidem dandis ut in pacto continentur. Renuntiando" (22.12. 1404.g.), Div. Canc., XXXV, 134v.

Vlasi Bobani se prate u knjigama zaduživanja od treće decenije XV stoljeća. Radi se o poslovanjima koja podrazumijevaju zaduživanja, dizanju kredita u robi a izraženog u novcu kod dubrovačkih trgovaca, te njegovom vraćanju u predviđenim iznosima poslije izvršene preprodaje u zaleđu. Pored toga u istim knjigama prate se i trgovačka društva u kojima učestvuju i vlasi Bobani. To nam govori o formama privređivanja, prije svega trgovini, koje nisu strane vlasima, kao i činjenici da ih dubrovački kreditori smatraju relevantnim učesnicima sa kojima mogu pozitivno poslovati. Njihov društveni status i vazalni odnos prema seniorima ne pravi nikakve prepreke takvoj vrsti poslovanja ni u Bosni ni na području Dubrovnika. Naprotiv, XV stoljeće predstavlja dominaciju novčane rente u feudalnoj Bosni i novac kao jedino relevantno mjerilo od interesa za vladajuće slojeve, pa otuda svi društveni slojevi nastoje na različite načine da dođu do novca kao elementa koji im obezbjeđuje zaštitu i adekvatan status pred seniorima. Tako je i sa vlasima kojima njihova ranija osnovna zanimanja po kojima su se predstavljali, prije svega stočarstvo, predstavljaju sada samo jednu vrstu u izboru načina za stjecanje zarade i regulisanja svoga odnosa prema svojim seniorima.

Većina vlaha Bobana se spominje u pojedinim zaduženjima i sa manjim iznosima, dok trajniju orijentaciju u ovoj vrsti poslovanja ima vrlo mali broj. To je uobičajena slika profila kod vlaha s obzirom da oni učešćem u karavanskoj trgovini ili zbog blizine dubrovačke granice ne moraju da se bave kreditnom trgovinom. S obzirom na učestalost u kreditnom poslovanju najvažnijim trgovcima među vlasima Bobanima možemo smatrati Dobrila Vukotića (1427-1433), njegovog brata Vignja Vukotića (1427-1431), Bratiku Radovanića (1431-1455), Obrivolju Pokrajčića (1432-1435) i Vukca Vukotića (1465-1490). Svojim zaduživanjima oni su obilježili XV stoljeće u ovom poslovanju u krilu vlaha Bobana i po svemu imali renome ravan ostalim trgovcima iz razvijenih gradskih naselja srednjovjekovne Bosne.

Dobrilo Vukotić (1423-1433), sin katunara Vukote Nenčića, ostaće zapamćen kao jedan od najpoznatijih vlaha Bobana koji se bavio

kreditnom trgovinom. Krajem maja 1427. godine u knjigama zaduženja zajedno se spominju braća Dobrilo i Viganj Vukotić. Radi se o visokim zaduženjima ali i o učešću više kompanjona pri zaduživanju. Vlasi Bobani Dobrilo i Viganj Vukotić sa kompanjonom Radosavom Pribisalićem zadužili su se kod dubrovačkog vlastelina Ivana Prodanelića na 400 perpera i devet groša.[167] Kompanjoni su ovaj dug vraćali u nekoliko navrata u augustu, sredinom i krajem septembra te decembra 1427. godine.[168] Dobrilo Vukotić se dalje spominje u nekoliko ugovora o zaduživanju tokom juna, jula i augusta 1427. godine. Početkom juna 1427. godine vlah Boban Dobrilo Vukotić spominje se u dva ugovora o zaduživanju sa kompanjonima koji su najvjerovatnije iz Dubrovnika. Zajedno sa Radosavom Pribisalićem i pekarom Radojkom Radosalićem zadužuje se kod vlastelina Ivana Prodanelića na iznos od 212 perpera i 10 groša. U novembru iste godine kompanjoni su isplatili dio svoga zaduženja.[169]

[167] "Nos Dobrillus Volchotich et Vigagn Vochotich} fratres de Bobane vlachi et Radossauus Pribisalich socii omnes confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere ser Johanni Teo. de Prodanello yperperos quadringentos et grossos nouem usque ad unum mensem proxime futuros. Et sit de presenti viagio et si ultra etc. Tenendo se etc. Cum pacto quod in quibusquam partibus Bosne, Sclauonie, Zente, Albanie ax Narente et ubiquam locorum etc. realiter et personaliter conueniri possimus etc. Renuntiando etc. Judex ser Clemens de Bodaza et Ruscus magistri Christofori" (31.05. 1427.g.), Deb. Not., XIV, 120v.

[168] Iznad: "Die VIII augusti 1427 ser Johannes The. de Prodanello creditor infrascriptus confessus fuit habuisse ab infrascriptis debitoribus pro parte debiti yperperos nonaginta unum. Renuntiando. Zudex et testis ut in carta", Deb. Not., XIV, 120v. Sa strane: "1427 die XVIIII septembris suprascriptus ser Johannes de Prodanello confessus fuit habuisse et recepisse a suprascriptis debitoribus pro parte solucionis suprascripti debiti yperperos centum grossorum. Renuntiando. Judex et testis ut supra", Isto. Sa strane ispod: "1427 die 26 septembris ser Johannis creditor suprascriptus confessus fuit habuisse et recepisse a suprascriptis debitoribus pro parte solucionis suprascripti debiti yperperos centum quinquaginta grossorum. Renuntiando. Judex et testis ut supra proxime", Isto. Ispod: "Die VIII decembris 1427 ser Johannes de Prodanello creditor suprascriptus confessus fuit habuisse et recepisse a suprascriptis debitoribus pro parte solucionis suprascripti debiti yperperos quinquaginta septem. Renuntiando", Isto.

[169] "Nos Dobrillo Volchotich de Boban vlach, Radossauus Pribisaglich et Radoichus Radosaglich fornarius confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus

Drugo zaduženje Dobrilo Vukotić pravi sa braćom Dobrovojom i Radivojem Radovčićem iz Dubrovnika. Oni se zadužuju kod vlastelina Ivana Prodanelića na iznos od 432 perpera.[170] I ovaj iznos su otplaćivali u nekoliko rata augusta, septembra, u dva navrata oktobra 1427. godine.[171] Sredinom jula 1427. godine Dobrilo Vukotić sam pravi zaduživanje kod vlastelina Ivana Prodanelića na iznos od 57 perpera i šest groša.[172] Krajem augusta 1427. godine Dobrilo Vukotić se opet zadužuje kod Ivana Prodanelića a na iznos od 230 perpera. Početkom septembra kao kompanjon u ovom zaduživanju se pojavljuje već spominjani Radosav Pribisalić.[173]

nos dare et soluere ser Johanni The. de Prodanello yperperos ducentos et duodecim et grossos decem usque ad omnem voluntatem et requisicionem dicti creditoris. Et sit de presenti viagio et si ultra etc. Tenendo se etc. Renuntiando etc. Judex et testis ut supra" (02.06. 1427.g.), Deb. Not., XIV, 120v. Sa strane: "Die X nouembris 1427 ser Johannes de Prodanello creditor confessus fuit habuisse et recepisse ab infrascriptis debitoribus pro parte huius debiti yperperos sexaginta duos. Renuntiando. Judex et testis ut supra", Isto;

[170] "Nos Dobrillus Volcottich vlachus de Bobani, Dobrouoy Radoucich et Radiuoy Radoucich fratres} de Ragusio confitemur quod super nos et supra omnia bona nostra obligamus nos dare et soluere ser Johanni Theodori de Prodanello yperperos quatringentos triginta duos usque ad unum mensem proxime futuros. Et sit de presenti viagio et si ultra etc. Tenendo se etc. Renuntiando etc. Ser Clemens de Bodaça judex et Ruschus magistri Christofori testis", Deb. Not., XIV, 121.

[171] Sa strane: "Die VIII augusti 1427 ser Johannes The. de Prodanello confessus fuit habuisse et recepisse ab istis debitoribus pro parte debiti yperperos octuaginta. Renuntiando. Judex et testis ut supra", Deb. Not., XIV, 121. Sa strane: "Die XVIIII septembris 1427 ser Johannes creditor confessus fuit habuisse et recepisse a suprascriptis debitoribus pro parte solucionis suprascripti debiti yperperos centum grossorum. Renuntiando. Judex et testis ut supra", Isto. Ispod: "Item die III octobris 1427 dictus ser Johannes creditor confessus fuit habuisse a dictis debitoribus pro parte dicti debiti yperperos centum quinquaginta. Renuntiando. Judex et testis ut supra", Isto. Iznad: "1427 die VIII octobris ser Johannes de Prodanello confessus fuit habuisse ab infrascriptis debitoribus pro parte solucionis ipsius debiti yperperos quadraginta grossorum. Renuntiando", Isto.

[172] "Ego Dobrillus Vochotich vlacus de Bobane confiteor quod super me et omnia mea bona obligo me dare et soluere ser Johanni Teo. de Prodanello yperperos quinquaginta septem et grossos sex usque ad unum mensem proxime futuros. Et sit de presenti viagio et si ultra etc. Renuntiando etc. Judex et testius ut supra" (15.07. 1427.g.), Deb. Not., XIV, 129. Sa strane: "Die 3 septembris 1430 exempla et data ser Teodoro patri et successori", Isto.

[173] "Ego Dobrillo Volcotich confiteor quod super me et omnia bona mea obligo me dare et soluere ser Johanni Theodori de Prodanello yperperos ducentos triginta usque ad

Svoj dug kompanjoni su otplaćivali septembra 1427. i februara 1428. godine.[174] U kreditnoj trgovini Dobrila Vukotića pratimo i kasnije. Krajem oktobra 1430. godine on se zadužuje kod Bojaka Hrvatinića, no visinu iznosa zbog oštećenosti izvora teško je saznati.[175] Juna 1432. godine zajedno sa Vlatkom Pribisalićem Dobrilo Vukotić se zadužuje kod Bogmila Radovanića i Radovana Bogosalića na iznos od 300 perpera. Dio kredita kompanjoni su isplatili krajem jula 1433. godine.[176] Dalje Dobrila Vukotića ne pratimo u dužničkim knjigama.

unum mensem proxime futuros. Et sit de presenti viagio. Et si ultra etc. Renuntiando etc. Judex et testius ut supra" (26.08. 1427.g.), Deb. Not., XIV, 138v. Ispod: "Die secondo septembris 1427, indictione quinta. Ego Radossauus Pribisalich socius suprascripti Dobrilli Volcotich obligati suprascripto ser Johanni de Prodanello in yperperis ducantis triginta ut infrascripta obligatione contentur, confiteor quod super me et omnia mea bona obligo me una cum dicto Dobrilo socio meo ad melius tenentem ad solutionem suprascripti debiti yperperorum ducentorum triginta ad terminum suprascriptum suprascripto ser Johanni de Prodanello creditori in omnibus et per omnia prout et quem idem Dobrillus socius meus obligatus est ut supra continetur et apparet. Renuntiando. Judex et testius ut supra", Isto.

[174] Ispod: "Die quinto septembris 1427 suprascriptus ser Johannes de Prodanello confessus fuit habuisse et recepisse a suprascripto Dobrillo et Radossauo sociis debitoribus pro parte solutionis debiti de quo supra sit mentio yperperos octuaginta octo grossorum. Renuntiando. Judex et testius ut supra", Deb. Not., XIV, 138v. Sa strane: "1428 die VI februarii suprascriptus ser Johannes de Prodanello creditor confessus fuit habuisse et recepisse a suprascriptis Dobrillo et Radossauo debitoris pro parte solutionis contrascripti debiti yperperos centum triginta quatuor grossorum. Renuntiando. Judex ser Marinus Si. de Resti et Ruscus suprascriptus testis", Isto.

[175] "Ego Dobrillus Vochotich vlach confiteor quod super me et super omnia bona mea obligo me dare et soluere Boiach Cheruatinich yperperos v--- [otkinuto] --- grossos de Ragusio usque ad unum mensem proxime futuros. Et sit de presenti viagio. Et si ultra etc. Renuntiantes etc. Judex et testis ut supra" (29.10. 1430.g.), Deb. Not., XV, 5.

[176] "Nos Dobrillus Vochotich et Vlatchus Pribisalich} socii confitemur quod super nos et omnia bona nostra obligamus nos dare et soluere Bogmillo Radouanich et Radouano Bogosalich yperperos trecentos usque ad menses duos proxime futuros. Et sit de presenti viagio. Et si ultra etc. Tenendo se etc. Pro quo debito volumus et obligamus nos posse conueniri Ragusii et alibi in quamcumque parte mundi et repertus fuerimus. Renuntiando etc. Judex ser Zore de Palmota et Nicola de Stella testis" (16.06. 1432.g.), Deb. Not., XV, 223. Ispod: "1433 die XXVIII julii Bogmillus et Radouanus creditores suprascripti confessi fuerunt habuisse et recepisse a suprascriptis Dobrillo et Vlatcho debitores pro parte debiti suprascripto yperperos septuaginta grossos. Renuntiando", Isto.

Poslije zajedničkog zaduživanja sa bratom Dobrilom krajem maja 1427. godine[177], Vignja Vukotića susrećemo i u drugim situacijama u kojima se prepoznaje njegova trgovačka djelatnost. Augusta 1427. godine on je zabilježen kao svjedok u tužbi braće Radovčić protiv Vukše Dragića i njegovog sina Radiča iz Prijepolja. Prijepolje kao mjesto pljačke i spominjanje Vignja Vukotića je jasnije ukoliko se pažljivije pogledaju i ostali svjedoci, koji su sa Dobrilom Vukotićem uključeni u kreditnu trgovinu, pa je jasno da su Vukotići svoja ogromna zaduživanja realizirali poslujući na relaciji od Dubrovnika pa sve do Prijepolja.[178] Novembra 1431. godine zajedno sa Radojem Jagodićem i Radivojem Stekovićem Viganj Vukotić se zadužuje kod vlastelina Damjana Menčetića na iznos od 17,5 dukata.[179]

[177] (31.05. 1427.g.), Deb. Not., XIV, 120v.

[178] "Radiuoi, Dobrie et Dobrouoi et Radossaus Radouçichi fratres coram spectabili milite domino Rectore domino Pasquale de Resti conqueruntur supra Voxam Dragich et Radiç eius filium de Pripoglie. Eo quia dum his diebus ipsi fratres appulissent ad domum ipsorum accusatorum ipsi Voxa et Radiç accusati eis dixerunt quod secure hospitari deberent cum mercanciis suis in eorum domo, quia sibi promittebant, quod secure ibi stare poterant et quod nichil de suo sibi aufeceretur. Et quod ibi ipsis hospitantibus dicti Voxa et Radiç sibi furtiue acceperunt unum equum ipsorum fratrum. Testes: Radossauus Pribisalich, Radoich Pechgnich, Vigagn Vochotich de Bobani, Obriuoglia Pocraiçich" (07.08. 1427.g.), Lam. de foris, VII, 215. Ispod: "Die XXIIII^{or} octobris 1428. Placitantibus suprascriptis fratribus accusatoribus parte una agentis et petentis et Voxa Dragich supra accusato coram nobili viro domino Rectore ser Petro de Lucaris et juratis suis judicibus ser Clemente de Bodaza, ser Dobre de Binzola, ser Martolo de Zamagno et ser Matheo de Gradi, pro dicto suprascripto equo ut supra furatis et deffendentis se dicto Voxa dicendo se fore insontem de dicto furto ac allegantis dictos fratres querelentes similiter fuisse coram domino vayuoda Sandagl petentis sibi ius ministrari. Et ipsum dominum Sandaglium per sententiam tunc eundem Voxam iuridice et iuste absoluisse a furtis dicti equi. Per prefatum dominum Rectorem et suos iudicium predictos terminatus et dictum ac judicatus fuit, videlicet, in huc moduum, quia dictus Voxa teneatur et debeat fidem facere regimini Ragusii per literas dicti domini Sandagl qualiter ipsum Voxam ut predixit similiter absoluit a furto dicti equi placitando partibus coram eo. Et hoc usque festum Asscensionis domini nostri proxime futuris. Aut ad dictum terminum se in judicio coram regimine predicto personaliter presentare et in judicio sisti pro dicto equo et iudicatum soluere", Isto.

[179] "Nos Radoe Jagodich, Radiuoi Stechouich et Vigagn Vochotich confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere ser Damiano

Bratika Radovanić se javlja u knjigama zaduženja sam ili u društvu sa svojim zemljacima. Njegovo prvo poznato zaduživanje potječe iz jula 1431. godine. Napravljeno je u društvu sa vlahom Bobanom Radinom Radovčićem kod dubrovačkog vlastelina Petra Vite Rastića u iznosu od 18 dukata, a na rok od mjeseca dana. Kao jemac za dvojicu dužnika pojavljuje se dubrovački mesar Ratko Doberković.[180] Ovaj kredit možda nije vraćen u predviđenom roku. Na to upućuje sljedeće zaduživanje u kojem se pojavljuju slični akteri, u nešto drugačijem položaju. Mjesec dana kasnije Bratika je u društvu sa vlahom Bobanom Bratoljom Diedlovićem napravio zaduženje kod mesara Ratka Doberkovića, ranijeg jemca, na isti iznos od 18 dukata, te na rok od mjesec dana.[181] Očito je Ratko Doberković kao jemac morao vratiti raniji dug Petru Rastiću, a onda sa svojim povjeriocima, sada dužnicima, registrirati ono što je za njih platio. Naredno zaduživanje Bratika čini juna 1432. godine sa zemljakom Pokrajcem Sergijevićem u iznosu od 164 perpera kod dubrovačkog vlastelina Franciska Benešića.[182]

de Menze ducatos auri sedecim cum dimidio usque ad unum mensem proxime futuros. Et sit de presenti viagio. Et si ultra etc. Tenendo se etc. Renuntiando etc. Judex ser Andreas de Volzo et Nicola de Stella testis" (24.11. 1431.g.), Deb. Not., XV, 145v.

[180] "Nos Radin Radouzich et Bratiça Radouanich} de Boban, confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Petro ser Vite de Resti ducatos auri decem et octo usque ad unum mensem proxime futuros. Et sit de presenti viagio. Et si ultra etc. Tenendo se etc. Renuntiando etc. Judex ser Marinus Mi. de Resti et Nicola de Stella testis. Pro quibus Radin et Bratiça pro debito suprascripto et secundum formam ipsius obligacionis Ratchus Doberchouich extitit plegius constituens se principalem super se et bona sua ad melius tenendum ad ipsis. Renuntiando. Judex et testis ut supra" (10.07. 1431.g.), Deb. Not., XV, 97v.

[181] "Nos Bratogl Diedlouich et Bratiça Radouanich} de Boban confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Ratcho Doberchouich bechario ducatos auri decem et octo usque ad unum mensem proxime futuros. Et sit de presenti viagio. Et si ultra etc. Renuntiando etc. Judex et testis ut supra" (09.08. 1431.g.), Deb. Not., XV, 103v.

[182] "Nos Pocraiaç Serghieuich et Bratiça Radouanich} vlachi de Bobani confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere ser Francisco de Benessa yperperos centum sexaginta quatuor grossos usque ad duos menses proxime futuros. Et sit de presenti viagio. Et si ultra etc. Tenendo se etc. Renuntiando etc. Judex et testis ut supra" (04.06. 1432.g.), Deb. Not., XV, 219.

Juna 1439. godine Bratika Radovanić se sam zadužuje kod Bojaka Hrvatinića na iznos od 15 perpera.[183] Posljednja informacija o Bratiki je iz juna 1455. godine. Tada njegov sin Klapac Bratičić (1455-1466) sklapa trgovačko društvo sa Stjepkom Bujakovićem, a Bratika se pojavljuje kao jemac za svoga sina. Stjepko Bujaković je u društvo, čije trajanje je predviđeno da traje dva mjeseca, uložio 110 perpera. Novcem će Klapac trgovati u Dubrovniku i izvan Dubrovnika što bolje bude mogao radi uspjeha društva, a zaradu ili štetu će dijeliti na jednake dijelove.[184] Iako u izvorima bez poznatijeg i većeg obima poslovanja, Bratikino duže prisustvo u knjigama zaduženja pokazuje da je imao uspjeha u trgovini i da je sva svoja trgovačka umijeća i iskustva nastojao prenijeti na svoga sina sa uvjerenjem da ta vrsta zanimanja može i njemu obezbjediti egzistenciju. Pitanje je da li je u tome uspio s obzirom da Klapca Bratičića i njegove nasljednike Klapca i Tudora ne pratimo u knjigama zaduženja.[185]

[183] "Ego Bratiza Radouagnich vlacchus de Bobani confiteor quod super me et omnia mea bona obligo me dare et soluere Boyach Cheruatinich yperperos quindecim usque ad unum mensem proxime futuris" (03.06. 1439.g.), Deb. Not., XIX, 37v.

[184] "Ego Clapaç Braticich vlachus de Bobani confiteor quod super me et omnia mea bona habui et recepi a Stiepcho Buiacouich mihi dante et consignante de suis propriis denariis in societatem et collegantiam duraturam inter nos mensibus duobus proxime futuros yperperos centum decem. Cum quibus denariis debeo merchari et trafichare in Ragusio et extra Ragusium in illis rebus et merchantiis ubi et de quibus michi melius et utilius videbitur pro presenti nostre societate et collegantie. Et medietas lucri secuturi ex presenti nostre societate et collegantia sit et esse debeat dicti Stiepchi et alia medietas mei Clapazi. Et similiter sit de damno si quod eueneret quod Dei nolit. Et in fine presentis societatis et collegantie teneor et obligatus sum reddere et ondere rationem dicto Stiepcho de omnibus ... Et Brataç Radouagnich pater mei Clapazi ibi presens super se et omnia eius bona se constituit plegium et principalem solutorem ad melius tenendum pro me Clapaç pro omnibus suprascriptis. Renuntiantes. Hec autem carta etc. Judex ser Andreas de Babalio et Nicola Stella testis" (17.06. 1455.g.), Deb. Not., XXX, 14v.

[185] "Bogdanus Stancich de Osaunich lamantatur contra Clapza Braticich de Bobani et eius duos filios, videlizet Clapaz et Tudor et contra Jurag Rabrenouich, dicens quod ipsi malefactores per vim rapuerit ipsi querelanti 34 animalia, videlicet capras" (17.04. 1460.g.), Lam. de foris, XXXIII, 236. Klapac Bratičić se pojavljuje kasnije u jednoj tužbi kao sok: "Sochus Clapaç Braticich" (01.02. 1466.g.), Lam. de foris, XXXVII, 240v.

Kada juna 1432. godine braća Jurak i Obrivolja Pokrajčić zajedno sa Rasinom Marojevićem i Vukosavom Tvrdišićem prave zaduženje u iznosu od 290 perpera kod braće Vučihne i Vukašina Tvrdišića tada ne znamo ni da su oni vlasi a kamoli vlasi Bobani.[186] Međutim, to nam je jasnije novembra 1435. godine kada kreditor Ivan Bruli, dužnici vlah Boban Obrivolja Pokrajčić i Radašin Marojević te jemac Vukosav Tvrdišić prave dogovor oko nadoknade preostalog duga u iznosu od 28,5 dukata od ukupnog iznosa 302 dukata i 1 perper zaduženog 2 oktobra 1432. godine. Dogovor je napravljen na taj način da je Vukašin, brat Vukosava Tvrdišića, preuzeo na sebe isplatu ovog duga, što je i učinio oktobra 1436. godine.[187] Navedeno pokazuje da je vlah

[186] "Rassinus Maroeuich, Vochossauus Tuerdisich, Obriuoglia Pocraicich Boban et Giurag frater dicti Obriuoglie confitemur quod super nos et omnia bona nostra obligamus nos dare et soluere Vocichne et Vocassino fratribus Tuerdisich yperperos ducentos nonaginta grossos usque ad unum mensem proxime futuros. Et sit de presenti viagio. Et si ultra etc. Tenedo se etc. Renuntiando etc. Judex ser Zore de Palmota et Nicola de Stella testis" (04.06. 1432.g.), Deb. Not., XV, 220.

[187] "Johannes Brullus ut dixit creditor Radassini Maroeuich et Obriuoglia Pocraicich de Bobani principalium et Vochossaui Tuerdisich plegii eorum ad melius tenentem ducatos auri XXVIII cum dimidio pro resto unius instrumenti debiti ducatos auri triginta duorum et yperperis unius ut ipso debito appare dixit quodam instrumento publico quod penes se habet acto 1432 die secondo octobris parte una et Vochassinus Tuerdisich frater suprascripti Vochossaui plegii parte altera, simul et vicissim concorditer deuenerunt ad infrascripta pacta et conuentiones, videlicet, quia dictus Vochassinus super se et omnia eius bona promisit et se obligauit pro suprascripto eius fratre plegio Vochossauo hinc per totum mensem decembris proxime futurum dare et soluere predicto Johanni Brullo pro parte debiti suprascriptorum ducatorum viginti octo cum dimidio ducatos quatuor cum dimidio et ab inde in antea de sex mensibus in sex menses alios ducatos quatuor cum dimidio usque ad completam solutionem totius debiti suprascripti. Et sit ipse Vochassinus obseruare promittit et obligat dare et soluere predicto Johanni prout superius scribitur. Et idem Johannes promitit ipsi Vochassino vigore suprascripti instrumenti non molestare nec inquietare suprascriptum eius fratrem Vochossauum si ipse Vochassinus sibi Johanni in termino et terminis suprascriptis dederit et soluerit prout superius promisit et obligatus est et aliter alioque modo non. Reseruante dicto Johanne sibi omne jus suum possendi petere non obstante presenti conuentione. Hoc pacto quia si ipse Johannes per se vel alium exiget totum et vel partem debiti suprascripti supra ipsos principales vel aliquem eorum quia ipso casu quicquid solutum foret per dictum Vochassinum vigore presentis obligationis eidem Johanni id totum restituere teneatur predicto Vochassino, videlicet, pro tanto quanto per ipsum Johannem

Boban Obrivolja Pokrajčić imao više zaduživanja i da je to bila njegova trajnija poslovna djelatnost.

Iako istog prezimena kao i Dobrilo i Viganj, sinovi Vukote Nenčića, Vukac Vukotić (1479-1490) im ipak nije brat zbog prevelike vremenske distance u kojoj se javlja u izvorima u odnosu na njihovu pojavu. Vukac Vukotić se u izvorima prvi put spominje septembra 1465. godine u dvije tužbe za pljačku izvršenu u Popovu.[188] U knjigama zaduživanja javlja se od kraja januara 1479. godine. Najčešće posluje u društvu sa vlahom Pocrnja (Burmaza) Brajanom Bujakovićem. Zajedno sa vlahom Pocrnja Brajanom Bujakovićem krajem januara 1479. godine pravi dva zaduživanja, jedno kod Nikole Miloradovića na iznos od 20 perpera i 17 komada bijele raše, a drugo kod Radonje Bratuljevića na iznos od 26 perpera i dva groša.[189] Februara 1484. godine kompanjoni vlah Boban Vukac Vukotić, vlah Burmaz Brajan Bujaković i Jurin Dobrilović iz Žakova prave zaduživanje kod Radonje Bratuljevića na

exactum fuisset a suprascriptis principalibus ut supra. Et de pluri dictus Johannes dum sibi integre solutum fuiter per dictum Vocassinum de toto debito suprascripto eidem Vocassino dare teneatur potestatem supra principales predictos ad melius tenentem de dicto toto debito sibi soluto cum pleno vigore et in manibus suis dare instrumenti debiti. Que omnia et singula suprascripta dicte partes simul et vicissim firma et rata habere promiserunt super se, se et omnia cuiuslibet ipsorum bona. Renuntiantes. Judex ser Georgius de Goze et Nicola de Stella testis" (15.11. 1435.g.), Div. Not., XX, 102v. Ispod: "Die XI octobris 1436 Antonius Brullus procurator suprascripti Johannis Brulli ut apparet in notaria die XVIII julii proxime preteriti, confessus fuit dicto procuratotio nomine habuisse a suprascripto Vocassino dante et soluente de suis denariis secundum obligationis suprascriptam pro parte ducatos auri nouem. Renuntiando", Isto.

[188] (17.09. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVII, 65; Isto, 66.

[189] "Nos Vuchaz Vuchotich de Bobani et Braian Buiachouich de Podcergna confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Nicole Milloradouich yperperos viginti et brachia XVII raxe albe hinc ad Carnisprium proxime futuris. Sub pena X pro cento. Tenente se etc. Renuntiando etc. Judex et testis ut supra" (28.01. 1479.g.), Deb. Not., XLVII, 78v; "Nos Vuchaz Vuchotich de Bobani et Braian Buiachouich de Podcergna confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Radogne Bratuglieuich yperperos viginti sex et grossos II hinc ad Carnisprium proxime futuris. Sub pena X pro cento. Tenente se etc. Renuntiando etc. Judex et testis ut supra" (29.01. 1479.g.), Isto.

iznos od 21 perpera i 100 komada bijele raše.[190] Kompanjoni Vukac Vukotić i Brajan Bujaković juna 1487. godine zadužuju se kod lanara Vukca Vukotića na iznos od 87 perpera.[191] Aprila 1488. godine Vukac i Brajan se zadužuju kod Vukašina Radičevića i Dragića Radeljića na iznos od 13 perpera i 9 groša.[192] Decembra iste godine Vukac Vukotić i Brajan Bujaković, uz jemstvo zlatara Marina Herakovića, zadužuju se kod krznara Vukašina Radičevića na iznos od 12,5 perpera.[193] Posljednje poznato zaduživanje vlah Boban Vukac Vukotić pravi u društvu sa Tvrtkom Vukšićem iz Dubrovnika krajem januara 1490. godine. Oni se zadužuju kod Radonje Cvjetkovića na iznos od 26 perpera i tri groša.[194]

[190] "Nos Brayan Buyachouich de Burmasi, Vuchaz Vuchotich de Boban et Jurin Dobrilouich de Sachouo confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Radogne Bratuglieuich perlabuch yperperos viginti unum in pecunia numerata et brachia centum rasse albe ad voluntatem creditoris. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (21.02. 1484.g.), Deb. Not., XLIX, 127.

[191] "Nos Braianus Buyachouich de Podcerni et Vuchaz Vochotich de Bobagn confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Vuchacio Vochotich lanario de Ragusio yperperos octuaginta septem usque ad menses duos proxime futuris. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (12.06. 1487.g.), Deb. Not., LI, 115

[192] "Nos Braianus Boiachouich de Podgorgna et Vuchaz Vuchotich de Bobani confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Vuchassino Radiceuich et Dragichio Radeglich perlabuch yperperos tredecim grossos nouem usque ad festum sancti Georgii proxime futuris. Sub pena etc. Tenentibus se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (02.04. 1488.g.), Deb. Not., LI, 233.

[193] "Nos Braianus Buiachouich de Podcernichi et Vuchaz Vuchotich de Bobana principales debitores et ego Marinus Cherachouich aurifex de Ragusio plegius qui me tamen principalem debitorem constituo confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Vuchassino Radiceuich sartori yperperos duodecim cum dimidio usque ad Natiuitatis domini proxime futuris. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (05.12. 1488.g.), Deb. Not., LII, 85.

[194] "Nos Vuchaz Vuchotich de Bobane et Tuertchus Vuchxich de Ragusio confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Radogne Cuietchouich yperperos viginti sex grossos tres usque ad Carnisprium proxime futuris. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (29.01. 1490.g.), Deb. Not., LII, 68.

Ostali vlasi Bobani u knjigama zaduživanja pojavljuju se samo po jednom. Maja 1457. godine Boljeslav Djedović zadužuje se kod Matka Vučkovića zvanog Mehatović iz Zatona na 28 perpera.[195] Ratko Božidarović jula 1458. godine pravi zaduženje u iznosu od 11 dukata, 17 groša i 18 parvula.[196] Maja 1469. godine Milj Radovanić uz jemstvo Miljena Branilovića pravi zaduženje kod lanara Božićka Miomanovića na iznos od 10 perpera i 1,5 groša.[197] Krajem januara 1472. godine Vučeta Radinović zadužuje se kod Radosava Ivanovića, trgovca iz Dubrovnika, na iznos od 9 perpera i dva groša.[198] U društvu dvojice Dubrovčana kao jemaca Radonja Milihnić se zadužuje jula 1478. godine kod Božidara Dušmanovića na iznos od 40 perpera.[199] Tih dana zajedno sa Miobratom Miljavićem iz Dubrovnika se zadužuje kod istog kreditora na 20 perpera.[200] Aprila 1492. godine, uz jemstvo Miljka Radeljića iz Brga-

[195] "Ego Boglessauus Diedouich vlachus de Bobani confiteor quod super me et super omnia mea bona obligo me dare et soluere Matcho Voçchouich dicto Mechatouich de Ombla yperperos viginti octo usque ad sanctum Michaelem de mense septembris proxime futuros sub pena X pro cento. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (04.05. 1457.g.), Deb. Not., XXXI, 76.

[196] "Ego Ratchus Bosidarouich de Bobani confiteor quod super me et omnia mea bona obligo me dare et soluere Radossalich dicto Pischouich ducatos auri undecim grossos XVII paruulum XVIII" (31.07. 1458.g.), Deb. Not., XXXII, 68v.

[197] "Ego Milugius Radouanich de Bobana principalis debitor et ego Miglien Branillouich de Bobana plegius et qui me principalis debitorem constituo, confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Bosigicho Miomanouich lanario yperperis decem et grossum unus cum dimidio" (06.05. 1469.g.), Deb. Not., XXXVIII, 38v.

[198] "Ego Vuzeta Radinouich de Bobana confiteor quod super me et omnia mea bona obligo me dare et soluere Radossauo Iuanouich mercatori de Ragusio iperperos VIIII° et grosos II usque ad festum Pasce resurectionis domini proxime futuris. Sub pena X pro cento. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (27.01. 1472.g.), Deb. Not., XL, 71.

[199] "Nos Radogna Millichnich de Bobane principalis debitor et nos Dobrillus Pribilouich de Ragusio et Milobrat Migliauich de Ragusio plegi et qui nos principales debitores constituimus, confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Bosidaro Dusmanouich yperperos quadraginta hinc ad duos menses proxime futuris. Sub pena X pro cento. Renuntiando etc. Hec autem etc. Judex et testis ut supra" (02.07. 1478.g.), Deb. Not., XLVI, 188.

[200] "Nos Vuchich Millichieuich de Bobana et Milobrat Miglauich perlabuchius in Ragusio confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et

ta, Uglješa Stipanović se zadužuje kod vlastelina Marina Bunića na 8 perpera, šest groša i 22 parvula.[201] U društvu sa već spominjanim vlahom Pocrnja Brajanom Bujakovićem, Radosav Vukićievć vlah Boban iz Žakova se zadužuje jula 1492. godine kod podstirgača sukna Blaža Radosalića na iznos od 14 perpera i pet groša.[202] Decembra 1493. godine Radič Vladisalić pravi zaduživanje kod podstrigača Vuksana Radojevića na iznos od tri dukata i 30 groša.[203] Januara 1500. godine vlasi Bobani Dobril Jurković, Vukašin Dobriečević i Vukosav Božidarović spominju se kao jemci za Stjepana Jurjevića iz Popova u zaduživanju kod vlastelina Marina Bunića na iznos od dva dukata i 24 groša.[204]

* * *

soluere Radossauo Iuanouich yperperos viginti ad voluntatem creditoris. Sub pena X pro cento" (06.07. 1478.g.), Deb. Not., XLVI, 189v.

[201] "Ego Ugliessa Stipanouich de Bobane principalis debitor et ego Miglchus Radeglich de Vergato plegius qui me tamen principalem debitorem constituo confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere ser Marino de Bona yperperos octo grossos sex paruulus 22 usque ad Ascensionem proxime futuris. Sub pena etc. Judex et testis ut supra" (21.04. 1492.g.), Deb. Not., LIV, 149.

[202] "Nos Braianus Boiachouich de Podçernie et Radossauus Vuchichieuich de Bobana de loco dicto Xachou confitemur quod super nos et omnia nostra bona obligamus nos dare et soluere Blasio Radossalich cimatori yperperos quattuordecim grossos quinque hinc per totum mensem septembris proxime futuris. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (11.07. 1492.g.), Deb. Not., LIV, 178.

[203] "Ego Radiçius Vladissalich de Bobana confiteor quod super me et omnia mea bona obligo me dare et soluere Vuchxano Radoeuich cimatori ducatos auri tres grosos triginta ad voluntatem creditoris. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (23.12. 1493.g.), Deb. Not., LVI, 23.

[204] "Ego Stiepan Giurgeuich de Popouo principalis debitor et nos Dobril Jurcouich, Vuchassinus Dobriezeuich et Vuchossauus Boxidareuich de Bobagno plegii qui nos principales solutores constituimus confitemur quod super nos et omnia bona nostra obligamus nos dare et soluere ser Marino Sym. de Bona ducatos auri duos et grossos viginti quattuor ad hos terminos, videlicet, hinc ad dies octo proxime futuros ducatum unum auri et hinc per totum Carnisprium proxime futuros unum alium ducatum et yperperos duos pro resto hinc usque ad Pasca resurectionis domini nostri proxime futuros. Sub pena etc. Tenente se etc. Renuntiando etc. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (28.01. 1500.g.), Deb. Not., LX, 27.

Kao i drugi i vlasi Bobani su imali neophodne zanatlije koji su dodatno radili za potrebe lokalne sredine. Na to upućuje zasebno imenovanje kovača Pokrajca Budisalića među vlasima Bobanima 1412. godine.[205] Kovanje i potkivanje su neophodni za konjogojstvo. Tako je i sa kožarstvom i užarstvom zbog potrebe pravljenja kaiševa, remenja i konopa. Spominjana nabavka drveta (rujevine) za tržište u Dubrovniku podrazumijeva znanje drvodjeljstva. Uz lončarstvo i kamenarstvo, drvodjeljstvo je zanat koji je neophodan za pravljenje alata u stočarstvu i zemljoradnji, za izradu objekata za stanovanje, staja i pomoćnih zgrada, kao i alata, oruđa i posuđa za kućne potrebe.

Svoju egzistenciju vlasi su nastojali da obezbjede i radom na dubrovačkom području. Kao i ostali i oni se upućuju na dubrovačko područje gdje kao sluge i pomoćnici (*famuli et garzoni*) rade po ugovoru za hranu, odjeću i platu ili izučavaju zanat kojeg plaćaju svojim radom. Iako u malom broju primjera, ipak i na tom polju ne izostaju ni vlasi Bobani. Odlaskom na rad i na izučavanje zanata oni su rasterećivali svoje porodice, a po isteku radnih i zanatskih ugovora eventualnim povratkom mogli su značajno da utječu na svoju sredinu.

Februara 1415. godine vlah Boban Vukašin Radovčić obavezao se na trogodišnju službu kod Ivana Ratkovića. Njegov poslodavac obećao je davati hranu, odjeću, voditi uobičajenu brigu nad svojim radnikom, dati mu svu odjeću koju sam sebi sačini te u novcu 12 perpera.[206] Radosava, kćerka Bogdana Dobrašinovića iz Bobana iz Žakova obavezala

[205] "Pocraiez Budislaglich fabro in vlacis Bubanouich" (29.12. 1412.g.), Lam. de foris, III, 41.

[206] "Voucassin Radoucich de Bobanis locauit se et operas suas Yuano Ratchouich presenti et recipienti, promittens eidem vel cuicumque iuisserit bene et diligenter seruire hinc ad tres annos proxime futuros et res et bona sua bene et fideliter saluare et gubernare et fugam nec furtum facere nec facienti consentire et omnia sibi imposita seruitia fideliter adimplere. Et versa vice idem Yuanus promisit dicto Voucassino vestitum [?, victum] et vestitum condecenter secundum conditionem suam et bene et mansuete ipsum tractare et in fine dictorum annorum trium sibi relinquere omnes suas vestes quas sibi fecisset et ultra predicta sibi tradere in denariis numeratis yperperos duodecim. Renuntiando ambe partes etc." (07.02. 1415.g.), Div. Canc., XL, 118.

se decembra 1488. godine na petogodišnju službu kod općinskog službenika Miljena Dobrilovića. Poslodavac se obavezao na primjerno držanje služavke, ishranu i odjeću a u novcu 13 perpera.[207] Jula 1491. godine Milica, kćerka Radiča Miošića iz Bobana iz katuna Dragića Dobrilovića stupila je u trogodišnju službu kod Ivana Kotruljevića. Milica će za svoju službu, pored hrane, prve godine dobiti samo odjeću i obuću, druge godine četiri perpera a treće godine pet perpera.[208] Decembra 1493. godine Radosava, kćerka Vukmila Radmovića iz Bobana, ugovorila je dvogodišnju službu kod Maroja Pripkovića uz uobičajene uslove brige, hrane i odjeće te po isteku ugovora novca u iznosu od osam perpera.[209]

[207] "Miglien Dobrillouich riuerius conduxit pro ancilla sua pro annis quinque proxime futuros Radossauam filiam Bogdani Dobrassinouich de Bobane de loco dicto Xacoua, presentem et cum consensu dicti Bogdani patris sui acceptantem, promittens dicta Radossaua toto dicto tempore stare cum dicto Miglien et ab eo non discedere non furari nec furari volentibus consentire, scilicet, esse fidelis, solicita et obediens in omnibus licitis et honestis more bone ancille. Et e conuerso dictus Miglien promisit dictam Radossauam toto dicto tempore tenere in domo sua tam egram quam sanam eamque cibare et nutrire et pro mercede sua sibi dare in totum et pro toto dicto tempore tres gugnos, tres camisias, paria duo sotularum et in contantis yperperis tredecim. Pro qua, videlicet, quod non furabitur dictus Bogdanus eius pater et Giuragh Radassinouich pectinator se constituerunt plegios ad meliustenentem. Et dictus etiam Bogdanus de per se promisit quod dicta non fugiet et de pluri promisit conseruari siue damno dictum Giuragh plegium. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (03.12. 1488.g.), Div. Not., LXVIII, 192.

[208] "Johannes Ma. de Cotruglio conduxit et accordiauit in famulum suum pro annis tribus proxime futuris Millizam filiam Radizii Miossich de Bobana qui stat in catonatu Draghichii Dobrillouich, presentem et cum consensu dicti patris sui se et operas suas locantem et que toto dicto tempore promisit stare cum dicto Johanne, non discedere, non furari nec furari volentibus consentire sed in omnibus licitis et honestis obedire, famulari et seruire, honestari et fidelium ancillarum. Contra vero dictus Johannes promisit illam toto dicto tempore domi sue tam egram quam sanam tenere, nutrire, cybare et bene tractare et ille mercedem suam hoc michi dare et soluere, videlicet, primo anno ille dare solumno vestimenta et calciamenta et secondo anno iperperos quatuor solum et tertio anno iperperos quinque. Renuntiando" (17.07. 1491.g.), Div. Canc., LXXXVIII, 212v.

[209] "Maroe Pripchouich vergezerius conduxit et achordauit in ancillam Radossauam filiam Vuchmii Radmouich de Bobana, presentem et cum voluntate et consensu dicti Vuchmii patris sui ibi presentis et sit volentis acceptantem pro annis duobus

Januara 1490. godine Radivoj Radosalić, vlah Boban, uz saglasnost svoje majke Radosave, stupio je u sedmogodišnju službu i izučavanje zanata podstrigača sukna kod Nikole Herakovića. Radivoj će dobiti hranu, odjeću, učenje zanata, učenje čitanja i pisanja, novu odjeću i u novcu sedam dukata.[210] Augusta 1496. godine Vlatko Iviković vlah Boban, uz saglasnost brata Ivaniša, obavezao se na šestogodišnju službu i izučavanje berberskog zanata kod berbera Vite Radija.[211] Početkom

proxime futuros, promittens dicta Radossaua toto dicto tempore stare et habitare cum dicto Maroe et ab eo non discedere non furari nec furari volentibus consentire, scilicet, esse fidelis, solicita et obediens in omnibus licitis et honestis more bone famule. Et versa vice dictus Maroe promisit dictam Radossauam toto dicto tempore tenere secum in domo sua tam egram quam sanam et ei facere expensas cibarias secundum morem ancillarum et pro mercede sua dare et soluere dicte Radossaue in totum yperperos octo pro dictis duobus annis et de pluri quantum sibi ditabit conscientie sue. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (30.12. 1493.g.), Div. Not., LXXIII, 89v.

[210] "Radiuoi Ratcouich in suo nomine Marinus Cheracouich et Blasius Radossalich cimator tanquam procuratores Nichole Cheracouich cimatoris et mercatoris dictis nominibus conduxerunt et accordauerunt in famulum suum ad artem cimarie et ad omnia alia ipsis necessaria hic Ragusii et extra Ragusium pro annis septem proxime futuros Radiuoi Radossalich de Bobanis presentem et acceptantem et se et operas suas locantem, cum consensu etiam matris sue Radossaue presentis et contentatis pro dicto tempore. Qui Radiuoi promisit toto dicto tempore stare cum dictis conductoribus, non discedere non furari nec furari volentibus consentire sed laborare, obedire et seruire in omnibus licitis et honestis more boni et fidelis famuli. Contra vero dicti conductores dictis nominibus promiserunt et obligauerunt se et sua bona omnia dictum Radiuoi tam egrum quam sanum domi sue Ragusii et extra Ragusium nutrire eum, vestire et calciare, cybare et artem cimarie bene et diligenter docere et literas legere et scribere et docere eum et non expellere eum toto dicto tempore sed in omnibus eum bene tractare et in fine dicti temporis illum totum de nouo de panno Raguseo vestire et illi dare et soluere in pecunia numerata ducatos auri septem. Renuntiando" (21.01. 1490.g.), Div. Canc., LXXXVII, 63v.

[211] "Vitus Radi barberius conduxit et acordauit pro annis sex continuis proxime futuros Vlatchum Iuicouich de Bobagna in presentia et cum consensu Iuanisi fratris ipsius Vlatchi, in famulum et garzonum ipsius Viti ad dictam artem barberie, presentem et contentantem ac promittentem dicto Vito ibi presenti toto dicto tempore annorum sex stare et habitare cum ipso Vito et ad eius seruicia ad dictam artem et pro dicta arte barberie et ipsi Vito bene et cum fide ac sine fraude seruire in apotecha et in omnibus aliis seruiciis licitis et honestis, non furari nec furari volentibus consentire, scilicet, res et bona omnia ipsius Viti saluare et gubernare more boni et fidelis famuli et garzoni. Et versa vice ipse Vitus promisit dictum Vlatchum toto dicto tempore annorum

februara 1501. godine Luka, sin Miliše Radosalića iz Bobana, iz Prapratnog, obavezao se na devetogodišnju službu i izučavanje zanata kod zidara Nikole Bjelanovića.[212] Krajem februara iste godine Ivan, sin Stjepana Radičevića iz Bobana, obavezao se na sedmogodišnju službu i izučavanje zanata kod postolara Petra Radosalića.[213]

Među onima vlasima Bobanima koji su na području Dubrovnika našli svoj novi dom je i vlah Boban grebenar Rahatko Rahatko koji se kao stanovnik Dubrovnika decembra 1499. godine javlja u poziciji jemca za rođaka Ljubenka Bijelića vlaha Kutlovića.[214]

sex continue tenere in domo sua omnibus ipsius Viti expensis tam victus quam vestitus, calciamentorum et aliarum rerum secundum condictionem ipsius Vlatchi ac ipsum Vlatchum bene et humaniter tractare et tenere ipsum toto dicto tempore tam egrum quam sanum ac ipsum docere artem barbarie cum amore et fide et in fine temporis ipsi Vlatcho dare" [samo toliko] (04.08. 1496.g.), Div. Not., LXXVI, 120.

[212] "Nicola Bielanouich murator conduxit et achordauit Lucam filium Milisse Radossalich de Bobana de loco Praprathno presentem et acceptantem pro annis nouem proxime futuris, promittens dictus Lucas toto dicto tempore stare et habitare cum dicto Nicola et ab eo non discedere non furari nec furari volentibus consentire, scilicet, esse fidelis, solicitus et obediens in omnibus licitis et honestis more boni et solertis famuli. Et vice versa dictus Nicola promisit dictum Lucam toto dicto tempore tenere secum et in domo sua tam egrum quam sanum eumque cibare, nutrire, vestire et calceare et in fine dictorum nouem annorum sibi dare secundum consuetudinem artis muratorum. Et pro dicto Luca et omnibus predictis per eum attendendes et obseruandis dictus Milissa eius pater et Lucas Cuietchouich lapicida ibi presentis super se se et omnia eorum bona se constituerunt plegios ad melius tenendum. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex ser Matheus Bl. de Georgio et Pasqualis Primi testis" (02.02. 1501.g.), Div. Not., LXXX, 64v.

[213] "Petar Radossalich calligarius conduxit et achordauit Iuanum filium Stiepani Radiceuich de Bobani ibi presentem et cum consensu dicti Stiepani eius patris ibi presentis acceptantum pro annis septem proxime futuros, promittens dictus Iuanum toto dicto tempore stare et habitare cum dicto Petaro et ab ipso non discedere non furari nec furari volentibus consentire, sed esse fidelis, solicitus et obediens more boni famuli. Et versa vice dictus Petar promisit dictum Iuanum toto dicto tempore annorum septem stare in domo sua tam egrotum quam sanum et eum cibare, nutrire, calceare et vestire ac in fine temporis sibi dare vestimenta noua et paramenta artis secundum consuetudinem dicte artis, Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (25.02. 1501.g.), Div. Not., LXXX, 76v.

[214] "Marcus Stanichnich murator conduxit et achordauit Gliubencum Bieglich de Chutlouichi presentem et acceptantem pro annis septem proxime futuros, promittens dictus Gliubenchus toto dicto tempore stare et habitare cum dicto Marco et ab eo

Rijetke su informacije koje kroz konkretne primjere pokazuju sve moguće situacije u društvenim odnosima među vlasima. Njih treba promovirati radi stvaranja sintetske slike o vlasima. Sredinom maja 1409. godine vlah Boban Rahac Brajković dao je izjavu kojom oslobađa izvjesnu Jelenu služavku svoga pokojnog brata Jelovca Brajkovića.[215] Kako navedeno može značiti da Jelovac i nije živio među Bobanima nego u Dubrovniku, te da njegov brat Rahac samo reguliše zaostale bratove obaveze, teško da bi se o navedenom dalje moglo govoriti kroz prizmu vlaha Bobana, do da su na dubrovačkom području prihvatali uobičajene oblike života Dubrovčana.

* * *

Učestala pljačkanja u režiji vlaha Bobana predstavljaju primjer drumskog razbojništva kojeg s pravom treba delegirati među važnije segmenate njihovog života. Po svemu moglo bi se reći da je pljačka jedan od načina njihovog privređivanja, ali ne toliko presudan. Prikupljena baza podataka podrazumijeva preko stotinu pljački u toku XV stoljeća. Prema jačini prometa, statistički kroz obim prometa i prema broju raznoraznih ugovaranja između Dubrovčana i ljudi iz zaleđa, to i

non discedere non furari neque furari volentibus consentire, scilicet, esse fidelis, solicitus et obediens in omnibus licitis et honestis more boni et solertis famuli. Et versa vice dictus Marcus promisit dictum Gliubenchum toto dicto tempore tenere secum et in domo sua tam egrum quam sanum eumque cibare, nutrire, vestire et calceare secundum eius conditionem et in fine dictorum septem annorum sibi dare paramenta artis et vestimenta noua secundum consuetudinem artis muratorum. Pro quo Gliubencho et omnibus suprascriptis per eum attendendis et obseruandis Rahatchus Miodragouich de Bobana pectinator habitator Ragusii sororius dicti Gliubenchi super se et omnia bona sua se constituit plegium dicti Marco presenti et acceptanti ad melius tenendem cum dicto Gliubencho. Renuntiando. Hec autem carta etc. Judex et testis ut supra" (05.12. 1499.g.), Div. Not., LXXIX, 70.

[215] "Rachaç Braichouich de li vlachi Bubani facit manifestum quod ipse francat et liberat ab omni seruitutis Helenam famulam olim Jelouez Braichouich fratris dicti Rachaç ponens ipsam in libertate sua. Et quod ipsa possit de se facere omnem suam voluntatem sicut facit et facere potest quelibet libera femina et sui juris, promictens et obligans perpetualiter dictam Helenam non molestare aliqua ratione vel causa alicuius seruites. Et hoc dicxit fecisse sua bona voluntatis pro anima sui fratris Jelouez. Renuntiando" (15.05. 1409.g.), Div. Canc., XXXVII, 213.

nije prevelik obim. Najčešći predmet pljačke je stoka i to volovi, krave, konji, koze i ovce, dok su to rjeđe pčele, svinje, magarci i kokoši. Među ostalim predmetima pljačke su žito, tkanine, novac (dukati i groši), razni odijevni predmeti (kape, košulje, suknje, marame, raša crna i bijela, razni mantili, gunjevi, peškiri, ćebad), obuća (čizme, opanci), kože, prstenje, pojasevi, torbe, bisage, sedla, vrećice za novac, oružje (noževi i mačevi), sol, vino i drugi zatečeni prateći inventar putnika i trgovaca, kao što je to jedne prilike bilo sa željeznim dijelovima za mlin. Koriste se provalama u kuće i uništavanjem usjeva. Nije im strano ni ranjavanje i premlaćivanje opljačkanih, a znaju i otimati i prodavati ljude.[216]

Drumski razbojnici iz redova vlaha Bobana djeluju uglavnom na svom teritoriju, u Bobanima, Površi i Lugu (Žakovo, Kakjun, Prosijek, Slavogostić, Grebci), često i u Popovu (Rapti, Dubljani, Poljica), ponekad u Žurovićima, Konavlima i na trebinjskom području, u obližnjem graničnom dubrovačkom području u Primorju (Osojnik, Mrčevo, Petrovo Selo, Orašac, Gromača, Trsteno, Zaton, Šumet, Rijeka dubrovačka, Župa dubrovačka).[217] To su žive putne i robne komunikacije koje preko područja na kojem žive vlasi Bobani idu u Popovo i preko Popova dalje u unutrašnjost.

Prema tužbama daje se zaključiti da u pljačkama učestvuju i predstavnici glavnih katunarskih porodica i da je pljačka donekle sastavnim dijelom privredne kalkulacije kod svih vlaha Bobana. Preambiciozno bi bilo kazati da je važan izvor preživljavanja, ali se može reći da im je omiljena i da je često koriste, a prema predmetima pljačke i da od nje imaju privrednu korist (u većoj količini stoka prije svega). S obzirom na učestalost, pored ranijih navođenih iz širih i poznatijih loza istaknutijim pljačkašima pripadaju braća Radosav i Radivoj Divičić (1422-1443)[218], Radovac

[216] Prilog: Vlasi Bobani u pljačkama.

[217] Prilog: Vlasi Bobani u pljačkama.

[218] (22.06. 1422.g.), Lam. de foris, V, 58v; (19.04. 1433.g.), Isto, IX, 245v; (21.07. 1433.g.), Isto, X, 25; (25.04. 1436.g.), Isto, XI, 101v; (15.11. 1436.g.), Isto, XI, 252; (20.11. 1436.g.), Isto, 254; (17.01. 1438.g.), Liber maleficiorum, VIII, 132; (25.01. 1443.g.), Lam. de foris, XVI, 108; (13.10. 1443.g.), Isto, XVII, 69.

Dobrašinović (1432-1433)[219], Radien Branković (1433-1445)[220], braća Grelj, Stjepan i Stjepko Dobrečević (1447-1454)[221], od kojih su Grelj i Stjepan Dobrečević među rijetkima koji su bili i zatvarani u Dubrovniku zbog svojih zlodjela[222], te Ratko Božidarović (1447-1458).[223]

Decembra 1465. godine Radosava Božidarova iz Mlina u Župi dubrovačkoj podigla je tužbu protiv vlaha Bobana Paskača Ceka Radivojevića koji je zloupotrijebio njeno gostoprimstvo i odveo njenog sina Radoja u katun Bobana.[224] Ne znamo kako se ova epizoda završila, no teškim oblicima nasilja predstavljaju se robci u dubrovačkom zaleđu. To su ljudi koji druge ljude lišavaju slobode i prodaju ih zainteresiranima, u XV stoljeću prije svega Turcima. Takve djelatnosti među vlasima Bobanima aktualne su u sedmoj deceniji XV stoljeća i povezane su sa vremenom stabiliziranja osmanske vlasti u dubrovačkom zaleđu. Ispratit ćemo nekoliko primjera iz dubrovačkih tužbi koje optužuju vlahe Bobane za tu vrstu nasilja.

Septembra 1465. godine kovač Boljin Bogdanović podigao je tužbu protiv braće Radovčića iz Grebaka te Juraka Stanimirovića i Vignja Boljinovića iz Bobana zato što su jula tekuće godine oteli njegovog slugu Radonju i prodali ga Turcima (*eum duxerunt et vendiderunt*

[219] (26.08. 1432.g.), Lam. de foris, IX, 145v; (19.02. 1433.g.), Isto, 213; (31.03. 1433.g.), Isto, IX, 234v.

[220] (02.04. 1433.g.), Lam. de foris, IX, 236v; (30.04. 1433.g.), Isto, 250v; (30.01. 1444.g.), Isto, XVII, 174v; (11.03. 1445.g.), Isto, XIX, 37.

[221] (13.12. 1447.g.), Lam. de foris, XXI, 244; (30.01. 1448.g.), Div. Not., XXXII, 110; (06.03. 1451.g.), Lam. de foris, XXIV, 132; (22.07. 1454.g.), Isto, XXVII, 16.

[222] "Greglie et Stipanus} fratres Dobrezeuichi vlachi Bobane qui stabant detenti ocaxione lamenti quod fecerat Petrus Giurchouich lanarius super eos pro una vaca, una porca et quinque capris sibi arobatis in Breno" (30.01. 1448.g.), Div. Not., XXXII, 110.

[223] (24.07. 1447.g.), Lam. de foris, XXI, 127; (21.01. 1449.g.), Isto, XXII, 6v; (06.11. 1450.g.), Isto, XXIV, 10v.

[224] "Radossaua Bosidaroua de Molinis de Brenno coram dominis judicibus de criminali quorum caput fuit ser Michael de Volcio conquesta fuit contra Pascacium Cechum Radiuoeuich de vlachis Bobani, dicens quod dictus Pascazius hospitatus fuit predie in domo eius et sibi demauit filium eius Radoe nomine et eum duxit in catonum de Bobani" (23.12. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVII, 203.

Turchis).[225] Marta 1466. godine optužen je od strane Mikocija Vučetića vlah Boban Ivaniš Jurjević i Radovac Mikčić, obojica iz Luga te još jedan njihov neimenovani kompanjon zbog toga što su njegovog slugu Pribelju prodali Turcima za osam dukata.[226]

Već smo navodili primjer tužbe Radonje Bogosalića iz Gruža koju podiže jula 1467. godine protiv vlaha Bobana braće Vignja, Milja i Miljena Branilovića zbog pljačke i prodaje Osmanlijama njegovih rođaka braće Radosava i Radovca Vitanovića, njihove sestre Vladice i njihove majke Vukosave.[227] Jula 1468. godine Stojsava, supruga Radovca zvani Kokot iz Zatona, podiglaje tužbu protiv Vladislava Uglješića vlaha Bobana i njegovih neimenovanih kompanjona zato što su prije dvije godine (marta 1466) upali u kuću Maruše u Orašcu i oteli Stojsavinu kćerku Bjelosavu, koja je tamo bila sluškinja kod Maruše, i prodali je Turcima.[228] Augusta 1468. godine optuženi su vlasi Bobani braća Mrk-

[225] "Boglinus Bogdanouich faber coram domino Rector ser Blasio de Babalio conquestus fuit contra Miobratum, Milobratum et Dobretam fratres Radoucichii de Grebci jurisdictionis comitis Vladisaui et contra Giurag Stanimirouich de Bobani et contra Vigagn Boglinouich de Bobani similiter, dicens quod predicti depredatus fuerunt ista estatis proxime ellapsa de mense julii Radognam famulum ipsius dictus querelantis et eum duxerunt et vendiderunt Turchis" (17.09. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVII, 64v.

[226] "Micozius Vocetich contrascriptus coram prefati dominis judicibus conquestus fuit contra Iuanissum Giurgeuich de vlachis Bobani et contra Radouacium Michcich et quendam socium dicti Iuanisii cuius nomine ignorat, ambos de Lug, dicens quod dicti tres vendiderunt unum famulum ipsius dicti querelanti nomine Pribegliam et eum dederunt Turchis pro ducatis octo" (04.03. 1466.g.), Lam. de foris, XXXVII, 266.

[227] (27.07. 1467.g.), Lam. de foris, XXXIX, 52.

[228] "Stoysaua uxor Radouacii dicti Cocot de Malpho comparuit coram dominis judicibus de criminali quorum caput fuit ser Simon P. de Bona et suam querelam fecit contra Vladissauum Vglessich de Bobanis vlachis dicens quod dictus Vladissauus cum quibusdam suis sociis, videlicet, [prazan prostor] venit et intravit de nocte in domo Marusse in Orasaç jam sunt duo anni ellapsi de mense marcii in 1466 et de domo dicta apprehendit Biellossauam filiam eius Stoyssaue etiam asduxit tamquam robcus cum suis sociis et eam Biellossauam vendidit Turchis,que Biellossaua tunc quando erat capta stabat pro famula cum dicta Marusa in Orasaz cum qua Bielossaua etiam fuit capta dicta Marussa et asducta, sed dicta Marussa aufugit, Bielossaua vero remansit et sic per ipsos dictos robços fuit vendita" (13.07. 1468.g.), М. Ј. Динић, Из дубровачког архива, Књига 3, 143.

ša i Vukdrag Boljesalić i Vladislav Gubis zbog ubojstva i ranjavanja Popovljana i pokušaja prodaje Turcima.[229]

U tužbama, veoma rijetko, vlasi Bobani su i sami tužitelji. Milorad Vlatković vlah Boban podigao je tako tužbu decembra 1453. godine protiv izvjesnih Bjelosava Milinovića i Ivka Stojkovića zbog pljačke izvršene u Gružu.[230] Čovjek hercega Stjepana Vukčića Kosače, vlah Boban Vukac Radovanić, podigao je augusta 1454. godine tužbu protiv postolara Dabiživa Tabočića zbog prevare prilikom prodaje kobile i ždrijebeta.[231] U tužbi iz decembra 1459. godine Dubrovac Radonić vlah Boban tuži vlaha Žurovića Radača Ratkovića zbog pljačke i ranjavanja, a kao svjedok pojavljuje se vlah Boban Bjelosav Radojković.[232]

Pored tužitelja i iz ranijih primjera vidljivo je da su vlasi Bobani i porotnici, svjedoci a ponekad i u funkciji soka (tajnog svjedoka) što

[229] "Stiepanus Radoucich et Ziuetchus Voccoeuich ambo de Malpho coram dominis judicibus de criminalis quorum caput fuit ser Johannes Andree Matci de Volcio lamentum fecerunt contra Merchsam Bogliessaglich et Vochdragum Bogliessaglich et contra Gubis nomine Vladissauum omnes tres de vlachis Bobanis, dicens quod predicti derobarunt seruum consobrinum ipsorum querelantum nomine Radoe Dabisiuouich de Popouo et ipsum interfecerunt cum ensibus. Item similiter simul et semel vulnerarunt Giurag Dabisiuouich fratrem eius dicti Radoe similiter consobrinum ipsorum querelantum, ita et taliter cum ensibus quod non euadaet mortem. Et hoc quia predicti vlachi voluerunt eos derobarunt tanquam robci et eos ducere ad Turcos. Et hoc in Grebci loco sic dicto" (05.08. 1468.g.), Lam. de foris, XL, 117v.

[230] "Milorad Vlatchouich de Bobani coram domino Rectore ser Junio de Chalich fecit lamentum supra Bielossauum Milinouich, Ifchum Stoichouich et alios quos non cognoscit, dicens quod in Grauosio acceperunt sibi per vim unam capram, yperperis duos in contatis, unum biretum et medium unum sclauinotum" (03.12. 1453.g.), Lam. de foris, XXV, 182v.

[231] "Vochaz Radouanich de Bobane homo de cherzech dauanti miser lo viçirector ser Michal de Gamagno in logo de ser Nichola Mat. de Gorgi non posendo sedere per choroto, fa lamento soura Dabixium Tabozich chaligar, digando, e li die una gomenta con lo pulito suo che me la venda e lui ando e fise scondo e nome mando ne chauala ne denari e non fo douele andato" (04.08. 1454.g.), Lam. de foris, XXVII, 33v.

[232] "Dobrouaz Radognich de Bobagni ... lamantatur contra Radaz Ratchouich de Xurouzi, dicens quia ipse Radaz ad Xurouzi apud domum ipsius Radaz rapuit ipsi Dobrauaz brachia 8 lane filate et de pluri eum cum una maza lignea verberauit ipsum querelanti ad mortem. [Testes:] Bielosauus Radoichouich de Bobagni et eius sotii" (22.12. 1459.g.), Lam. de foris, XXXIII, 159.

pokazuje i drugo lice medalje kojom se oni mogu karakterisati. U tužbama se kao porotnici (*bonos viros*) augusta 1467. godine pojavljuju vlasi Bobani Milun Radovanović, Branilo Vukmirović i Ljubiša Lazarević.[233] Kao tajni svjedoci (sok) pojavljuju vlasi Bobani Radosav Bogosalić (1433), Butien Radinčić (1461), Klapac Bratičić (1466), Vukosav Brajković (1485) i Vukac Boljesalić (1486).[234]

[233] "Die XXX augusti 1467 ... Miloradus cum suis sociis dederat eligere tres alios bonos viros ... Milugn Radouanouich, Branilus Vochmirich et Gliubissa Lazarouich de Bobanis" (29.11. 1466.g.), Lam. de foris, XXXVIII, 93v-94.

[234] "Radossaui Bogosalich de Bobali sozbina" (19.01. 1433.g.), Lam. de foris, IX, 195;"Sochus Butienus Radincich de Bobanis" (14.08. 1461.g.), Isto, XXXV, 40; : "Sochus Clapaç Braticich" (01.02. 1466.g.), Isto, XXXVII, 240v "Vocach Bogliesaglich de Bobani sochus" (21.06. 1486.g.), Isto, XXXVI, 145v; "Vochosavus Braicovich de Bobani sochus" (21.03. 1485.g.), Б. Недељковић, Мешовита порота. Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти,144.

ELEMENTI DUHOVNE NADGRADNJE MEĐU VLASIMA BOBANIMA

Prisustvo vlaha Bobana u raznoraznim segmentima privrednih i društvenih veza sa Dubrovčanima pokazuje da su oni mogli da sve te kontakte ostvaruju u međusobnom razumijevanju koje podrazumijeva i elemente duhovne nadgradnje. To se posebno odnosi na elemente jezika i pismenosti koji olakšavaju međusobnu komunikaciju. Na elemente pismenosti upućuju trgovački ugovori i ugovori o zaduživanju u kojima učestvuju vlasi Bobani. To su finansijske transakcije koje podrazumijevaju ljude vične onovremenom biznisu, prije svega trgovini, poznavanju kretanja na tržištu i prodavanju robe, odgovornosti prema kreditorima i kupcima, što sve za sobom neminovno podrazumijeva i elemente osnovnog računanja i pismenosti.

Na dubrovački pismeni upit, juna 1446. godine od strane katunara Miljena Bogavčića u Dubrovnik poslano je pismona slavenskom jeziku (*littera sclaua*) u kojem se daju traženi odgovori.[235] Navedeno pokazuje

[235] "Dobrula uxor Gliubise Giurencich coram domino Rectore ser Junio Mat. de Gradi fecit lamentum, dicens quod fuerunt sibi furtim arrepti ducati sex auri grossos XVIII et due zupe, una vestas moreli et duo fazoli cum seta et duo fazoli a domina, tres camisie a femina, brachia XX sotilis telle, una toualea cum duobus touaioles, una tudella et IIII fazoleti, una cortellesia, una centura de domo sua, quare etc." (03.05. 1444.g.), Lam. de foris, XVII, 244. Ispod: "Die XXIII junii 1446. Pro dominum Rectorem ser Marinum Mi. de Bona et suos judicium ser Antonium Cle. de Goze, ser Marinum Ju. de Georgio, ser Junium de Calich et ser Nicolam Pau. de Gondolla, viso lamento suprascripto et visa littera sclaua tenoris infrascripti, videlicet, - Magnifici et potenti signori, miser lo Rector et zentilhomeni el vostro seruidor Miglien Bogaucich homo inteso quelo me scrisse la vostra signoria pro el nostro seruidor Gliubissa ve auiso che ho trouado che le ha fato furto homeni del mio cathuno ha nome Andreas cum lo suo fradelo Radiuoi Uxinouichi et lo furto hano portado coli soi cugnadi cum Radiuoi Ratchouich azo e caxon Vocossauo

da je barem u krugu katunarske porodice pismenost bila na zadovoljavajućem nivou. Blizina Dubrovnika svakako je pozitivno utjecala na bliže zaleđe. Pismenost se stjecala putem svakovrsnih veza sa Dubrovčanima. Iznimne vrijednosti je pokazatelj iz januara 1490. godine kada Radivoj Radosalić vlah Boban sklapa ugovor o služenju i izučavanje zanata a među pogodnostima na koje se obavezuje njegov poslodavac bilo je i učenje čitanja i pisanja (*et literas legere et scribere et docere*).[236]

U dvije tužbe iz septembra 1465. godine spomenut je izvjesni Milić Pribojević svirač iz Bobana (*Millichium Priboeuich pifarum de Bobani vlachis*) zbog razbojništva izvršenih sa drugim vlasima Bobanima na području Popova.[237] Ne radi se ni o nadimku niti je u pitanju stanovnik Dubrovnika, već o osobi koja je među vlasima Bobanima bila svirač. To proširuje lepezu poznatog o razonodi i zabavi i uopće o društvenom i kulturnom životu među vlasima u dubrovačkom zaleđu.[238]

Vochsich lo qual ha mendo li ladri a far lo furto lo qual e mio nieuo. Et li deti vien a Ragusi et la vostra segnoria fara qual che li piaxera etc. ...", Isto; Б. М. Недељковић, Мешовита порота (Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти), 66.

[236] "Radiuoi Radossalich de Bobanis ... dictum Radiuoi tam egrum quam sanum domi sue Ragusii et extra Ragusium nutrire eum, vestire et calciare, cybare et artem cimarie bene et diligenter docere et literas legere et scribere et docere eum et non expellere eum toto dicto tempore sed in omnibus eum bene tractare et in fine dicti temporis illum totum de nouo de panno Raguseo vestire et illi dare et soluere in pecunia numerata ducatos auri septem" (21.01. 1490.g.), Div. Canc., LXXXVII, 63v.

[237] "Stanaua uxor Radiuoi Radoeuich scartescerius coram domini judicibus de criminalis quorum caput fuit ser [prazan prostor] conquesta fuit contra Iuanum Dobrilouich, Vocazium Vocotich et Iuanissum Bosidarouich et Millichium Priboeuich pifarum de Bobani vlachis sic dictis dicens quod eum sit quod fuit eius decem querelantis eis efugisset hinc ex Ragusio ob pestes et venisset in Popouo ... venerunt prenominati vlachi et derobarunt omnem raubam et res ... omnia accepta fuerunt in domo Stanichne Vochcich de Popouo de villa dicta Cosichii" (17.09. 1465.g.), Lam. de foris, XXXVII, 65;"Ziuanus Putnicouich textor coram domino Rector ser Blasio de Babalio conquestus fuit contra et aduersus Iuanissum Bosidarouich Morbulich et Vlag Vocotich et Iuanum Dobrilouich, Vocaz Vocotich, Millich Priboeuich pifarum omnes de vlachis Bobani, dicens quod dicti eum derobarunt in Popouo", Isto, 66.

[238] Iscrpnije, Anto Babić, Fragment iz kulturnog života srednjovjekovne Bosne, Radovi Filozofskog fakulteta 2, Sarajevo 1964, 325-336.

Kada uzimaju sol ili žito na kredit od Dubrovčana vlasi daju na ime zaloga određenu srebrninu. To čine i vlasi Bobani koji prilikom nabavke žita marta 1415. godine na ime zaloga daju nekakav srebrni prsten (*pro signo cingulum quiddam argenteum*).[239] Ako ne divljenje prema ukrašenim i dragocjenim predmetima onda zasigurno da je vlahe Bobane učestala praksa davanja zaloga u srebrnini obavezivala da srebro i srebrene predmete nabavljaju i posjeduju, a zahvaljujući trgovini lako su ga mogli steći od drugih trgovaca.

[239] "Qui massarii dixerunt habere penes pro signo cingulum quiddam argenteum" (04.03. 1415.g.), Div. Canc., XL, 131.

ZAKLJUČAK

Specifično ime Bobani, očuvano za identifikaciju čitavog područja u današnjoj Hercegovini, izaziva daleko veći interes za vlahe Bobane nego što to predstavlja dosada poznato i napisano o njihovoj prošlosti. Takvo stanje počiva na činjenici da najviše informacija o njima predstavlja neobjavljena arhivska građa. U skladu sa aktualnim stanjem poznatih izvornih podataka dubrovačke provenijencije historija vlaha Bobana, kao i većine vlaha u srednjovjekovnoj Bosni, započinje u drugoj polovini XIV stoljeća. Njihova geneza veže se za lik izvjesnog Bobana koji je čitavoj skupini svojim djelovanjem pa kroz prizmu značenja njegovog djela, u svoje vrijeme i u vrijeme svojih nasljednika, imenom obezbjedio prepoznatljivost koja traje i danas.

Tokom XV stoljeća poznati katunari vlaha Bobana su predstavnici dvije istaknute loze porodica Nenčića-Vukotića-Dobrilovića i Bogavčića-Miljenovića. Katunari su Vukota Nenčić (1404-1423), Miljen Bogavčić (1446), njegovi sinovi Ivan i Pokrajac Miljenović (1465), te unuk Vukote Nenčića Dragić Dobrilović (1449-1491). Istaknutim predstavnicima kod vlaha Bobana pripadaju i Vukmir Milatković i njegovi nasljednici Vukmirovići i Branilovići koji su ostavili značajnog traga u izvorima u prvoj polovini XV stoljeća (1408-1469).

Zahvaljujući novim pokazateljima razriješena je historijska kontekstualizacija jednog nestalog natpisa iz Žakova. U natpisu spomenuti Dobrilo (1427-1469) i Viganj (1427-1436) su braća Vukotići, sinovi katunara Vukote Nenčića a spominjani Ivaniš je Ivaniš Dobrilović (1443-1456), sin Dobrila Vukotića. Posljednji spomen, u ovom slučaju Dobrila Vukotića iz 1469. godine, približan je termin

od kada se može računati da je nastao ovaj natpis, izvjesno u drugoj polovini XV stoljeća.

Seniori vlaha Bobana su manjim dijelom vlastela Nikolići, a pretežno velmože iz roda Kosače, Sandalj Hranić, njegov sinovac herceg Stjepan Vukčić i njegov sin Vladislav Kosača. Osim osnovne identifikacije prateće obaveze vazalne podložnosti nisu nam poznate. Najvjerovatnije se radi o novčanim obavezama.

Vlasi Bobani bili su smješteni na području stare župe Popovo, uglavnom u dijelu poznatim po imenu Površ. Radi se o krševitom području smještenom između trebinjske Šume na jugu, linije koju čini dolina Slano-Zavala na zapadu, Popovog polja na sjeveru i dubrovačke granice u Novim zemljama (Primorju) na jugu. Razmješteni su bili u više naselja, a pored Površi, dijelom su bili i u Popovom polju i u Lugu prema Trebinju (Šćenica, Trnica, Prosijek, Prapratno i Žakovo). To je ostavilo traga u formiranju područja Bobani. Kontrolisali su glavnu komunikaciju koja je preko Osojnika i naselja Grebci spajala Dubrovnik i Popovo polje.

Smještaj vlaha Bobana predodredio je i njihovu privrednu djelatnost. Osnova njihovog zanimanja je stočarstvo. Uzgajaju konje, magarce, volove i krave te sitniju rogatu stoku ovce i koze. Blizina Dubrovnika uvela ih je u glavne tokove razmjene, pa pored držanja svoje bave se i uzgojom dubrovačke stoke. Snadbijevali su Dubrovčane drvetom. Kao i ostali vlasi u blizini primorja ni oni ne poznaju bolje unutrašnjost pa i ne učestvuju u karavanskoj trgovini sa dubljim zaleđem. Učestvuju u kreditnom poslovanju, uzimanju robe na kredit kod Dubrovčana i njenom liferovanju u zaleđu. Među najvažnijim trgovcima među vlasima Bobanima možemo smatrati Dobrila Vukotića (1427-1433), njegovog brata Vignja Vukotića (1427-1431), Bratiku Radovanića (1431-1455), Obrivolju Pokrajčića (1432-1435) i Vukca Vukotića (1465-1490). Oni su učestalijim zaduživanjima obilježili XV stoljeće i po svemu imali renome ravan ostalim trgovcima iz razvijenih gradskih naselja srednjovjekovne Bosne. Vlasi Bobani su imali svoje zanatlije koje su djelovali

za potrebe lokalne sredine, u oblasti stočasrtva, zemljoradnje kao i domaćinstva uopće. Upečatljivo je imenovanje kovača Pokrajca Budisalića među vlasima Bobanima. Pored toga oni odlaze u Dubrovnik gdje rade kao posluga ili se kao šegrti tamo nalaze na izučavanju različitih zanata.

Značajan segment u životu vlaha Bobana predstavlja drumsko razbojništvo. Njime je proširena lepeza njihove privredne djelatnosti. Oni pljačkaju na svom teritoriju, u Bobanima, Površi i Lugu (Žakovo, Kakjun, Prosijek, Slavogostić, Grebci), često i u Popovu (Rapti, Dubljani, Poljica), ponekad u Žurovićima, Konavlima i na trebinjskom području, u obližnjem graničnom dubrovačkom području u Primorju (Osojnik, Mrčevo, Petrovo Selo, Orašac, Gromača, Trsteno, Zaton, Šumet, Rijeka dubrovačka, Župa dubrovačka). Predmet pljačke su stoka, češće volovi, krave, konji, koze i ovce, a rjeđe pčele, svinje, magarci i kokoši. Pored toga pljačkaju žito, tkanine, novac (dukati i groši), razne odijevne predmete (kape, košulje, suknje, marame, rašu crnu i bijelu, raznu mantilu, gunjevu, peškiru, ćebad), obuću (čizme, opanci), kože, prstenje, pojaseve, torbe, bisage, sedla, vrećice za novac, oružje (noževi i mačevi), sol, vino i drugi zatečeni prateći inventar putnika i trgovaca, kao što je to jedne prilike bilo sa željeznim dijelovima za mlin. Koriste se provalama u kuće i uništavanjem usjeva, nije im strano ni ranjavanje i premlaćivanje opljačkanih, a znaju i otimati i prodavati ljude. Kao robci otimaju Dubrovčane i naročito njihovu poslugu i prodaju je Osmanlijama. Iako u pljačkanjima učestvuju i predvodnici katuna i pripadnici poznatijih loza istaknutijim pljačkašima pripadaju braća Radosav i Radivoj Divičić (1422-1443), Radovac Dobrašinović (1432-1433), Radien Branković (1433-1445), braća Grelj, Stjepan i Stjepko Dobrečević (1447-1454), od kojih su Grelj i Stjepan Dobrečević među rijetkima koji su bili i zatvarani u Dubrovniku zbog svojih zlodjela, te Ratko Božidarović (1447-1458). Vlasi Bobani se predstavljaju i u drugom svjetlu. Oni su jemci, porotnici, svjedoci i tajni svjedoci.

Prikupljene informacije pokazuju zavidnu razinu duhovne nadgradnje među vlasima Bobanima. Blizina Dubrovnika je značajno djelovala

na njihovu sredinu. Nisu im strani elementi osnovne pismenosti potrebne za opću razmjenu i svakovrsnu komunikaciju sa razvijenom dubrovačkom sredinom. Svirač među Bobanima ukazuje na elemente razonode i zabave, dok srebrnina kao dragocjenost pokazuje osjećaj za lijepo karakterističan za vlastelinske krugove.

SUMMARY

The Bobani Vlachs

The specific name Bobani, preserved for the identification of the whole territory in present day Herzegovina, causes a much greater interest for the Bobani Vlachs than what was previously known and written about their past. Such a situation rests on the fact that most of the information about them is to be found in unpublished archival sources. According to the present state of research of Ragusan sources, the history of the Bobani Vlachs, as well as most of the other Vlachs in medieval Bosnia, begins in the second half of the 14th century. Their genesis is connected to the character of a certain Boban who gave his name to the whole group and ensured that it was to be recognized to this day.

During the 14th century, the leaders of the pastoral cantons of the Bobani Vlachs were representatives of two distinguished lines of families of Nenčić-Vukotić-Dobrilović and Bogavčić-Miljenović. These leaders were Vukota Nenčić (1404-1423), Miljen Bogavčić (1446), his sons Ivan and Pokrajac Miljenović (1465), and Dragić Dobrilović (1449-1491), the grandsonof Vukota Nenčić. The distinguished representatives of the Bobani Vlachs were also Vukmir Milatković and his descendants Vukmirovići and Branilovići who left their trace in the sources from the first half of the 15th century (1408-1469).

Owing to new facts, a historical contextualization of one lost inscription from Žakovo was resolved. The individuals mentioned in this inscription, Dobrilo (1427-1469) and Viganj (1427-1436) are the Vukotići brothers, sons of pastoral canton leader Vukota Nenčić, and the mentioned Ivanišis in fact Ivaniš Dobrilović (1443-1456), son of

Dobrilo Vukotić. The last mention of, in this case, Dobrilo Vukotić from 1469, can be used as an approximate date in order to calculate the time when it was created, and this was evidently during the second half of the 15th century.

The seniors of the Bobani Vlachs were to a lesser extent the noble family of Nikolići, but mainly the nobles from the Kosača clan, Sandalj Hranić, his nephew Stjepan Vukčić and his son Vladislav Kosača. Beside the basic identification, their vassal obligations to their lords are not known in detail. They were though, probably of a financial nature.

The Bobani Vlachs were situated on the territory of the old župa of Popovo, mainly in the area known as Površ. This was a craggy landscape placed between the Trebinje Forrest on the South, the line created by the valley Slano-Zavala to the West, Popovo polje on the North and the Ragusan border in the New lands (the Coast) to the South. They were arranged into more settlements, and apart from Površ, they were also based in Popovo polje and in Lug towards Trebinje (Šćenica, Trnica, Prosijek, Prapratno and Žakovo). This left a trace in the forming of the territory of Bobani. They controlled the main communications which connected Dubrovnik and Popovo polje via Osojnik and the settlement Grebci.

The placement of the Bobani Vlachs predetermined their economical activities. The basis of their interest was cattle breeding. They bred horses, donkeys, oxen and cows as well as small antlered cattle, sheep and goats. The proximity of Dubrovnik introduced them to the main movements of exchange, so apart from keeping their own they also bred Ragusan cattle. They supplied Ragusans with wood. As the other Vlachs in the proximity of the seacoast they did not know the hinterland well and they did not partake in the caravan trade with the inner land. They were involved in credit business; they took goods on credit from the Ragusans and placed it on the market in the hinterland. Among the most important merchants from the Bobani Vlachs we can name Dobrilo Vukotić (1427-1433), his brother Viganj Vukotić

(1427-1431), Bratika Radovanić (1431-1455), Obrivolja Pokrajčić (1432-1435) and Vukac Vukotić (1465-1490). They marked the 15th century with their credit taking and their renomé was equal to that of the other merchants from the developed town settlements in medieval Bosnia. The Bobani Vlachs had their own craftsmen who worked for the needs of the local community, in cattle breeding, agriculture and household in general. We often find the name of blacksmith Pokrajac Budisalić among the Bobani Vlachs. Apart from that, they also used to leave for Ragusa where they worked as servants or became apprentices studying various crafts.

An important segment in the life of the Bobani Vlachs was occupied by road robberies. Their economic activities were enriched by these undertakings. They rob on their own territory, in Bobani, Površ and Lug (Žakovo, Kakjun, Prosijek, Slavogostić, Grebci), often in Popovo as well (Rapti, Dubljani, Poljica), some times in Žurovići, Konavli and in the Trebinje area, as well as in the neighbouring border territories of Ragusa in the Coast (Osojnik, Mrčevo, Petrovo Selo, Orašac, Gromača, Trsteno, Zaton, Šumet, Rijeka dubrovačka, Župa dubrovačka). They robbed cattle, often oxen, cows, horses, goats and sheep, and less often bees, pigs, donkeys and chickens. They also robbed wheat, textiles, money (ducats and grossus), various clothes (hats, shirts, dresses, scarves, black and white coarse fabrics, various coats, towels and blankets), footwear (boots and leather shoes), leather, rings, belts, bags, saddles, money bags, weapons (knives and swords), salt, wine and other belongings of travellers and merchants, as was once the case with iron parts for a mill. They also engaged in breaking into houses and destroying crops, wounding and beating of the plundered victims, and they also abducted and sold people. As slave catchers, they abducted Ragusans, especially their servants, and sold them to the Ottomans. Even though the robberies involved the leaders of the pastoral cantons and representatives of distinguished families, the most prominent robbers were brothers Radosav and Radivoj Divičić (1422-1443),

Radovac Dobrašinović (1432-1433), Radien Branković (1433-1445), brothers Grelj, Stjepan i Stjepko Dobrečević (1447-1454), where Grelj and Stjepan were among the rare ones who were imprisoned in Ragusa for their deeds, and Ratko Božidarović (1447-1458). The Bobani Vlachs are also presented by sources in a different light. They were guarantors, jury members, witnesses and secret witnesses.

The gathered information shows an enviable level of spiritual building among the Bobani Vlachs. The proximity of Ragusa influenced their surroundings greatly. They were not unfamiliar with the elements of basic literacy necessary for general exchange and various communications with the developed Ragusan community. A musician among the Bobani Vlachs hints at the elements of entertainment and fun, while the silver they possessed shows that they had the feeling for beauty which was a characteristic of noble classes.

PRILOZI

VLASI BOBANI U PLJAČKAMA

Tužilac	Optuženi	Predmet pljačke	Mjesto pljačke	Datum i signatura
Bogdan homo ser Marini de Chaboga in Zunchetto	Budez Ninçich hominem Vochotte de Buban vlachum de cathono Nincich	unum bouem ad arandum	prope Prapatuno prope villam Pribez Dobroman	12.10. 1410, Lam. de foris, II, 2
Stoycho Goyachouich de Umbla	Vochotam Nincich, Pocrayaç Radosaglich, Vochxa Bogaucich, Petchum Xorcich vlachos Bobani	unum eius vacam	in manibus Pocrayaç Budisaglich ad pascendum ... in Papauo Xachouo	4.1. 1411, Lam. de foris, II, 25
Vlatichus Raguitich et Medos eius frater	Volchottam Ninçich et Dobrillum eius filium, Radouez Bolchouich, Rados Dmitrouich, Radoye Dmitrouich et Radeglam Bolchouich homines Sandalius	duos vachas	in Presich	4.7. 1411, Lam. de foris, II, 67v
Braian Miroeuich de Merzeuo homo ser Nicolini de Gondola	Ratchum Pocraycich et supra Dubrauaç de Xagora homines Biluize Cobiglacich et Obriuogla Pocraicich et supra Vocota Nincich catonarium ... Radeglam Milenouich et supra Braian Milosaglich de Sabiza et supra Bositchum Radosignich de Sabica	duodecim oues et octo capras et vulnerauerunt pastorem	-	17.1. 1413, Lam. de foris, III, 44v

Grubaç Raghieuich	Radiuoy hominem Volchote Nencich	cum una cultella vulnerauit dictum conquerentem in brachio destro cum sanguinis effusione. Item furatus fuit sibi unum starium cum dimidio	subtus Dublane	24.9. 1418, Lamenti politici, II, 221.
Radouaç Vlacotich de Umbla	Volchaç Stroislaglich morolacchus de Bobanis	unam vaccam et unum porcum et libras decem lini ad filandum	in Ossalnich, districtus Ragusii	21.7. 1420, Lam. de foris, IV, 220
Nouach Ocholcich de Osalnich	Volchmir de Bobana et eius filios Volchasinum et Branillum et Volchossauum Trebuchin vlachos de Bobana	tot massericias, res et arnensia que valebant yperperorum XXX	de domo sua	9.2. 1421, Lam. de foris, IV, 285
Goyachus Radossalich et Radoe Pripcich	Volchassinum et Branillum Vulcomirouich	duo castratos valoris yperperos quinque		20.2. 1422, Lam. de foris, V, 8.
Ser Johannes Lampre de Zriua	Misglen Luncich, Radouaç Bogoeuich, Radiscam et Rachoe eius fratres et Obriuoglam Pocraicich, Rabien [prazan prostor] omnes vlachi Bobani ...Radissa Bogoeuich	unum suum equum Crasoe Popouich homini comitis Nicolich ... interfecerunt dictum equum diuidendo illum in pluribus partibus	-	31.12. 1422, Lam. de foris, V, 120v

Vladissaua Radouinoua	Volcectam Nincich et Dobrillum eius filium et Radouaçium Boigouich et Miglen Bogaucich et Radossauum Milatouich	duos equos et unam sellam et quatuor capras	-	19.5. 1423, Lam. de foris, V, 172v
Goiach Ghignatich de Gromaç	Bioscam Milatchouich et Dobrossauum et Dobrretchum eius fratres de Stiniza homines de Vladna ... Capiçich de Gliubaç et Ifcho Bogdanouich et Radiuoi eius frater de vlachi Bobani	unum bouem	-	9.12. 1425, Lam. de foris, VI, 186v
Stipcus Miloseuich	Coran Vochmirouich et Vocasinum eius fratrem et Budag Petchouich vlachos Bobani	unum bouem	de Popou	21.8. 1428, Lam. de foris, VIII, 69v
Radossaua uxor condam Milloni	Vratchum Didlouich de Bobana	modiam penam telle	-	21.4. 1432, Lam. de foris, IX, 35
Stipanus Radichieuich de Tresteno	Obriuoya, Giurach, Obrath, Radchum, Bogdanum et Tassouaz fratres Pocraucich	unam vacham	in Poures a Chaghiun	15.6. 1432, Lam. de foris, IX, 69
Radoe Boglesalich	Radouaz Dobrasinouich et Radiuoi eius fratrem et Radegliam eius etiam fratrem de Bobana	unam porcam siue scrofam	-	26.8. 1432, Lam. de foris, IX, 145v
Petar Dobertchouich homo ser Nicole Pe. de Saracha in viala de Merz	Doriechum Budoyeuich et Radoaz Dobrassinouich et Radiuoy et Vlatchum Priboeuich Bobani vlachos homines voyuode Sandagly	unam vacham	-	19.2. 1433, Lam. de foris, IX, 213

Bogauaz Milinouich	Radien Branchouich et Pribien vlacchos voyuode Sandagl	damnum cum animalibus eorum pasculando frumenti eius quod seminati habebat in terris suis ...	in Osaunich.	2.4. 1433, Lam. de foris, IX, 236v
Marchus Ziuchouich de Umbla	Radossaum Diucich	unam vacham	ad pasculandum Millorath Priconesich in Grepzi	19.4. 1433, Lam. de foris, IX, 245v
Liubissa Daboeuich	Nicolam et Pribil fratres Xrachnich vlacchos Boban et Radien Branchouich	pascularunt unum campum tritici ... cum animalibus	in Osaunich	30.4. 1433, Lam. de foris, IX, 250v
Liubissa Daboeuich	Ratchum nepotem Radieni	cum lapidibus eum percussit in capita cum plaga et sanguinis effuxione	in Osaunich	30.4. 1433, Lam. de foris, IX, 250v
Radiuoi Dobrasinouich de Tersteno	Radiuoi Diucich et eius fratrem Radossauum vlacchos Bobani	XLII pecudes ... et ensem unum eis vendidit pro iperperis quinque	-	21.7. 1433, Lam. de foris, X, 25
Nouach Vitcich	supra Radegliam Mislienouich de Bobani hominem voyuode Sandagli, Radognam eius fratrem, Radouan eius fratrem et Dubrauaz Pocraycich et Branilum Vuochmirouich	unum bouem	-	2.9. 1433, Lam. de foris, X, 58

Dobrie Radasinouich	Dobri et Milorath} fratres de Bobani, Vigagn Vocotich	animalia bouina decem et una simitara	in Popaua	12.1. 1436, Lam. de foris, XI, 10
Ostoya Miochouich de Zonchetto	Radossauum Diucich et Peruinaz eius socium de vlacchis de Bobanis	unum bouem	in pasculis	25.4. 1436, Lam. de foris, XI, 101v.
Milich Bosigchouich de Orasaz	Radoaz Cognouodich hominem de Radiz Vuchouich de Grepze et Vuchaz Racich de Bobani vlacchum et Radiuoy Chuchichop de vlachis Pilatouzi et Bale Radoucich de Bobani	duas pecudes ante	de eius domo de Orasaz	12.8. 1436, Lam. de foris, XI, 168v.
Ifchus Miloucich de Stipchouize	Vlatchum Vrliauich de Osaonich et Vozcin vlacchum de Bobani et Radossauum Raycich et Radiuoy Diucich de Bobagne et Radoe eius fratrem Radiuoy	una vacha et una pecus	de domo	15.11. 1436, Lam. de foris, XI, 252
Pribius Milatchouich et Velissauus Goycinouich} de Umbla de villa ser Damiani de Menze	Radossauum Diucich et Rascho Chaietich vlachos et Vladcho Vrlauich	unam vaccham pro quolibet	in paschulis ville eorum	20.11. 1436, Lam. de foris, XI, 254
Putnich Thoalieuich	Criepum [prazan prostor] vlachum de Bobana	unum bouem	-	24.11. 1436, Lam. de foris, XI, 257v
Ratcho Radoeuich	Vezeum Radisich et eius fratrem et Radiuoy Vitagn et Vlatchum Vrlauich vlacchos de Bobani	unum bouem	de eius domo	18.12. 1436, Lam. de foris, XI, 277v

Pribissaus Pribillouich	Radissam Bogoeuich et Radossaum eius filium de Bobani	copellus quinque furmenti	-	28.12. 1436, Lam. de foris, XI, 283v
Radiz Miotoseuich de villa Curille	Radiuoy Diuicich de Bobane, Radossauum Diuicich de Bobani	procusserunt et vulnerauerunt cum armis et bastonis pluribus procussionibus et vulneribus cum sanguinis effuxione ... capras quatuor	in domo	17.1. 1438, Liber maleficiorum, VIII, 132
Vlatcho Stanoeuigh	Radosauus Druscigh et Cuietcho Verghoceuigh vlacis de Bobani	inuenerunt duas deuoychas, videlicet, unam filiam ipsius conquerens et unam aliam viviniam suam et robauerunt eas de omnibus pannis quas habebat in dorso et de pluri promiserunt eas grauiter cum cortelissiis	-	19.6. 1440, Lam. de foris, XIII, 249
Miladinus Bosigchouich	Stiepanus Rachcigh de Bobani, Miobrad Prchouich homo Radoe Nicolich de Tugal et Ratchus Bosidarouich	XII capre ... (XII animalia inter capras et pecudes, videlicet, VI capras et VI pecudes) ... una modrina rasie tincta et una sclauina precii duorum ducatorum et libre XX filli	in Polize	28.1. 1442, Lam. de foris, XV, 90v

Radouaç Gliubisigh de Ossaunich	Radosauum Dobricouigh de Bobani	unam capram	custodiret bestias suas	28.11. 1442, Lam. de foris, XVI, 63v
Vladonus Pribilouich de Grauosia	Dobras Drlouich et Milich Radmanich et Vladisauum Radiceuich et Radiuoi Radouanouich	unam vacham	in domo Vuxe Grubich in Bobane	9.12. 1442, Lam. de foris, XVI, 62
Vuchosaua uxor de Dabisiu Braianouich	Radiuoi Pribinich Dunauich, Uglesa Radetich de Cotes, Radaç Radoicich de Cotesa, Radosauus Diuicich de Bobanich, Stanichna et Bogisich Bobanich	due suchgne, paria IIII cercellorum, una cintura argenti, anulli tres argenti et unus mantelus blaui et duo zupeti et calcias solatis et duo linteamina et tres cossmi et due brage et libris XXV filli et libre tres bombicis et tres cosmacii et una toualia a tabula et due a manu et duo fazoli de bombice et duo façoli a capite, facoleti 8 scraforati et quatuor cum seta et libra una sede et acie in uno sacheto et duo fazoleti cum aureo et forte alia que ad huc non bene potunt scire	in Malpho	25.1. 1443, Lam. de foris, XVI, 108

Vocigna Miloseuich de Jurinichi	Andreas, Radiuoi Usinouichi et Raschus Rachoeuich de Bobane et Chreinaç et Pocraiaç fratres Rachoeuichi et Rachoe eorum pater	tres jumente	in Canali in Jurinichi	6.4. 1443, Lam. de foris, XVI, 174
Vlatchus Stanoeuich, Stiepchus Ostoich, Illia Vlatchouich, Giurach Iffchouich et Miotos Maroeuich, Marcus Giurcouich et Stiepanus Pribisalich, Nicola Pribisalich et Radoicus Veseocouich et Giurchus Radanouich et Vlacota Radiuoeuich	Vocignam Stanichnich, Radiuoi Usinouich et Andreas eius fratrem, Vochoe Petchouich et Vuchaç hominem de Radocha [? možda: *Radochna*] Dobrichieuich ... Xagoraç Vuchcich, Radiuoi Diuicich et Radosauum Diuicich	pecudes quatuor et decem capras et 4 zapas et duo coseria et duas vaglianizas et despoliarunt pastores vestimentis et camisiis et ultra verberauerunt Giurchum et Radoicum cum macia	ad confinia de Ombla et Vochasino Gregoreuich	13.10. 1443, Lam. de foris, XVII, 69
Vuchmier Cogneuodich	Vuchaç Vuxich et Vocosauum eius fratrem ... Milat Radoucich, Radogna Misienouich et Bogdanus Pocraicich et Obriuoglia eius frater	unum equum carigum farina et cum bisaciis	in Bobame	27.10. 1443, Lam. de foris, XVII, 82v
Matcheus Vuçchouich	Radaç Bogisich de Bobani	unam vacham	-	20.11. 1443, Lam. de foris, XVII, 103
Radanus Stanisich	Radien Branchouich et Milorat eius filium de Bobani	unam vacham	-	30.1. 1444, Lam. de foris, XVII, 174v

Dobrouoi Raspascigh beccarius	Radaç Ratcouigh de Surouigh et Radouanum Radosaligh Surouigh et Nenoe Stiepanouigh et Milorat Dobriceuigh et Dobrie Ratcouigh et Radoe Radoucigh omnes Surouigh et supra Miligh Radmanigh, Milan Gregoreuigh de Bobani	castronos et beccos 50 et boues undecim	-	5.2. 1444, Lam. de foris, XVII, 180
Ser Tebaldus de Mence	Radaç Ratcouigh, Radouanum Radosaligh, Nenoe Stiepanouigh, Milorat Dobrichieuigh, Dobrie Ratcouigh et Radoe Radoucigh omnes Surouigh et supra Miligh Radmanigh, Milan Gregoreuigh de Bobani	unum suum equum	-	5.2. 1444, Lam. de foris, XVII, 180v
Giurchus Milanouigh de Verbiça	Radino Bogdanouich de Bobane vlacho	unus bos	in villa Slauogostigh	22.3. 1444, Lam. de foris, XVII, 235v
Dum Petar de Curcolla	Dobrechus Buglioeuich et eius nepos Radiuoi Dobrasinouich vlachi de Bobani	fracta sibi porta domus sue et intratum in ipsum et subtractus fuit unus equus pomoliardus	in Tersteno	25.2. 1445, Lam. de foris, XIX, 28
Braichus Goiachouich et Vlatchus Terchouich de Gromaza de Terris Nouis	Radien Branchouich, Vladislauum nepotem dicti Radien et Ratchum nepotem dicti Radien vlacos Bobani	staria duo de segalla	in Gromaza	11.3. 1445, Lam. de foris, XIX, 37

Radosaus Gliubisich	Andreas Usinouich de Bobani murlacum ... Bratugl Rachoeuich de Bobani	unum equum	in Tribigne	31.3. 1445, Lam. de foris, XIX, 48
Domina Ziuana relicta ser Geronimi Gauze de Poza	Zuietchum Vergozeuich, Vochaç Vergozeuich et Braium Vergozeuich fratres de Bobani	vachas duas	de Xazulla	18.5. 1445, Lam. de foris, XIX, 85
Radiç Tuerdeceuich	Braia Vergozouich de Bobana	unum asinum et sparsit quingos quatuor vini	-	24.7. 1447, Lam. de foris, XXI, 125v
Marcus Nouachouich de Ossaunich	Braia Vergozeuich [sa strane dodato: *Ratchum Bosidarouich, Radoe Dobrasseuich et Vuchaç Vergozeuich*],	verberauerunt Deianum eius fratrem et fecerunt sibi duo vulnera itaque jacet in lecto et dubitatur de eius vita et proparxerunt sibi quingos XII vini	-	24.7. 1447, Lam. de foris, XXI, 127
Dobrouoch Mioceuich, Vlatchus Stanoeuich, Nicola Pribisalich et Ratchus Radosalich, Michaç Radoichouich, Stiepanus Pribisalich de Ombla	Vuchaç Obradouich dictus Craichouich de Luch homo vaiuode Radoe, Pribigna Metchouich de Lugch homo Radosaui Gliubisich, Dobrie Nouachouich de Prosiech homo Vochasini Biouicich, Milorat Priboeuich de Prosiech homo dicti Vocasini qui est homo Vocasini Gergoreuich, Andrias et	capita CCXX animalium	supra Umblam ad terrenum quod tenet Radoe Nicolich	6.9. 1447, Lam. de foris, XXI, 167

	Radiuoi filii de Usin Dragancich in cadum de Vuchaç Radiceuich de Bobane, qui habitant cum Rachoe Bogaucich, Milut cum uno suo socio quem nesciunt, homines Vuchosaui Jamomet de Camena			
Petrus Giuchouich	Gergl Dobreceuich, Stiepanum et Stiepchum Dobreceuich	capras quinque, unam vacham et unam porcam	in Breno	13.12. 1447, Lam. de foris, XXI, 244
Petar Dobretchouich de Terris Nouis	Bratul Stancich, Radegliam Stancich, Andrias Usinouich et Radiuoi Usinouich de Bobani	unum bouem	-	19.2. 1448, Lam. de foris, XXI, 295v
Ruschus Dmitrouich de Vergato	Dobrilum Vuchotich et Iuanis eius filium et Vuchasinum Viggneuich et Braianum eius fratrem et Dragich Dobrilouich et Vuchich eius fratrem et Miluni Radouanouich et Giuras Radouanouich et Vuchasinum Vuchmierouich et Vladissauum eius fratrem et Ratchum Bosidarouich et Vitchum eius fratrem et Vuxam Miobratouich et Vuchaç et Vuchossauum eius fratrem et Radiuoi Radouanouich et Raianum Radouanich et Bogliesauum Bogdanouich	yperperis centum quadraginta grossi VIII et pannos quinque, unum de 60 et alios de L^{ta}	ex domo Raichi Miocich	21.1. 1449, Lam. de foris, XXII, 6v

Giuicho Pocraicich ... pro Budissaua eius matre jacente in lecto	Vitchum Bosidarouich, Milat Radelich, Milcum Radelich et Vuchaz Radouanouich de Bobani	percusseuint et machaicerunt dictam Budissauam eius matrem usque ad mortem et sibi acceperunt ducatis duos et ipsam schorcichauerunt	-	1.5. 1449, Lam. de foris, XXII, 69
Giuichus Pocraicih nomine Budissaue	Radossauum Racich de Bobani, Vitchum Bosidarouich et Millat Radeglich, Vuchaç Radouanouich et Mirchum Radeglich de Bobani	depredauerunt dictam Budissauam et acceperunt sibi tres colazos de uno scarichio pro quolibet unum sachum yperperis sex in denariis	in Bobani supra via	21.5. 1449, Lam. de foris, XXII, 81v
Radach Ratchouich	Radognam Dabisiuouich et Radiuoy eius filium vlachos de Bobani	decem capras	-	30.6. 1449, Lam. de foris, XXII, 112
Radoicho Pribisseuich	Ratchum Milloeuich de Bobani	unam vacham	in Xagul	5.9. 1449, Lam. de foris, XXII, 185v
Radossauus Dobrossalich	Iuanis Dobrilouich, Vochassinum Vighgneuich, Ratchum Bosidarouich, Vitchum Bosidarouich et Migliam Stanissich de Bobani	libris 28 scaminis lane de LX	in Popouo	6.11. 1450, Lam. de foris, XXIV, 10v

Marcus Giuchi Dolianouich de Ombla, Marcus Milathi Bergotich de Ombla et Radoicho Pribisseuich textor	Iuanis Dobrilouich de Bobani, Vochaz Razich de Bobani, Dragich Dobrilouich, Miloe Pribelich, Radiuoy Radouanich, Radouanum Gosdanouich, Baiugl Vighgneuich et Radicii Bratuglieuich de Ugarzi ... Radiuoi et Drapich Nichouichi	unam gonellam albam et unum mantellum album de rassia et unam centuram et unum gladium et unum par de opanchis ... unum mantellum, unam centuram, unam cultellessiam, unam bursam cum grossis 7 ... unam cultellessiam et unam centuram et unum mantellum et unam zupam et unam bursam cum grossis 18 paruulus 5 ... ipsos ligauerunt ad unam arborem nudos	ad granizam que diuidit terrenum Ragusii inter terreno cherzechi	27.11. 1450, Lam. de foris, XXIV, 27
Bogdan Radissich	Iuanis Dobrilouich et Dragissam eius fratrem et Giuragh Baioeuich de Bobani	unam cultellessiam et unam centuram et unam gonellam de panno et unum zupetum de panno et yperperis duos in denariis et unam vaglianizam	-	29.11. 1450, Lam. de foris, XXIV, 28v

Vochsa Dobraucich et Vochaç eius filius de Osaunich	Gergl et Stiepan Dobreceuichi fratres, Milut et Smoglian Pribelichi fratres et Dragussam Radoucich homines chercechi Stiepani	unum bouem, libris XXX lane castroni, unam centuram et unam manariam valoris grossis octo	-	6.3. 1451, Lam. de foris, XXIV, 132
Grubaz Vlatchouich de Osaunich	Iuanis Dobrilouich et Radoe Vochouich de Bobani	septem boues	-	30.3. 1451, Lam. de foris, XXIV, 146v
Milan Radiuoeuich ... nomine Vocossaui eius fratris iacentis vulnerati	Iuanis Dobrilouich, Iuan Radassinouich, Radiuoi Radouanich, Bielosauum Bochdanouich, Radin Vlatchouich et Radassin Nouacouich vlachos de Bobani	verberauerunt et vulnerauerunt dictum Vocossauum et ipsum spoliauerunt et acceperunt sibi unum ensem, unam zupam, duas camisias, unam centuram, unum biretum, unam aliam zupam et unum mantellum, unum par bisaciarum	in Bobani supra Ossaunich	25.3. 1451, Lam. de foris, XXIV, 142
Bosigchus Miobratouich de Zoncheto	Stiepanum Rachzich de Bobani		unam capram	15.6. 1453, Lam. de foris, XXV, 10
Ser Nicola Mar. de Gondola pro ser Michaele de Bocignolo	Stiepanus Laiaucich de Malfo et Dodos Giurasseuich de Bobane	tria signa de ferro a amolinis et tres paprize de ferro intuli de ferro	in Malfo	31.10. 1453, Lam. de foris, XXV, 159v

Boxidar Clobuçarich de Osaonich	Gurin Dechouich de Bobani et Stipan et Stipcho Dobrezeuich de Bobani et Gerl Dobrezeuich et Petcho Braichouich	uno chaualo e uno chastron	a Osaonich	22.7. 1454, Lam. de foris, XXVII, 16
Vuchmir Rachoeuich	Vuchichum Dobrilouich de Bobani et contra Iuanissum Dobrilouich et Jurinum Radissich et Radiçium Regoeuich et socios homines de chercech qui erant XLIIII^{or}	res plurimas valoris yperperis LXXX et de pluri in denariis sibi rapuere yperperis XX et unum ensem et unam cortellessam et insuper vulnerauerunt ipsum Vuchmir super capite cum magna sanguinis effussione	-	26.8. 1456, Lam. de foris, XXIX, 251v
Braius Grubanouich	Michaz Radizeuich et Vlagic Milatouich de Bobana	unum castronum	in Zoncheto super possessione Dobruschi Latinzich	2.9. 1457, Lam. de foris, XXX, 215
Ser Stephanus de Lucaris	Vuchaz, Radiuoi, Vladissau et Vlatchum Bratuglieuich Bobani	unum bouem et unam pecudem	-	4.7. 1459, Lam. de foris, XXXIII, 26
Radossauus Vuchasinouich de Osaunich	Paschaz Radiuoeuich vlach de Bobani et Dobrie Radiuzich vlach de Bobani	ducatis duos auri et unum ensem et de pluri verberarunt ipsum querelantem nulo modo et ordine	in Popouo in villa de Rapti	22.10. 1459, Lam. de foris, XXXIII, 126
Radogna Bosidarouich de Osaunich homo ser Michaelis de Babalio	Radouanum Vraxalitich et cum tribus fratribus et Paschaz [prazan prostor] de Bobana cum fratribus et sotios	tria examina apium et duas capras	-	18.12. 1459, Lam. de foris, XXXIII, 157

Herach Voccotich	Stiepanum Zuietcouich de Bobani de villa Xacoui et Vochmirum Vuchssich de Lug de iurisdictione herceg	unam vacham et unam caprinam	per viam in Xacouo	Die ultimo februarii 1460, Lam. de foris, XXXIII, 199v
Radossauus Dabisiuouich solarius	Vladissauum Uglessich de Bobani de Lug iurisdictionis herceg	unam camisiam, unam galinam et unam cultellam	ad Pillas ad molendina	1.3. 1460, Lam. de foris, XXXIII, 205v
Bogdanus Stancich de Osaunich	Clapza Braticich de Bobani et eius duos filios, videlizet Clapaz et Tudor et contra Jurag Rabrenouich	34 animalia, videlicet capras	-	17.4. 1460, Lam. de foris, XXXIII, 236
Bogdanus Stancich de Osaonich	Radiuoi Nouacouich de Bobani vlachis, Boglessauum Bogdanich et contra Vuchdragum et Vuchmirum filios Boglesaui, omnes Bobani dicti	derobarunt eum et ei acceperunt luchnos quinque frumenti	super teritorio Ragusium	14.8. 1461, Lam. de foris, XXXV, 40
Iuchus Rayanouich de Ragusio scarteserius	Radiuoium, Vlatchum, Vladisauum, Vocazium fratres Bratuglieuich de vlachis Bobani sic dictis jurisdictionis herceg	ducenta oua, duos grossis et unam verbza et unum mantellum de rassia noua valoris grossis 30	apud Popouo zitra Popouo	10.11. 1461, Lam. de foris, XXXV, 126v
Milloradus Mladienouich perlabuchus	Voccassinum et Voccossauum Milloucich de vlachis Bobani jurisdictionis herceg	unum mantelum de rassia nigra et unam cultellam valoris grossis XVI	in Prosiech super teritorio herceg	29.12. 1461, Lam. de foris, XXXV, 170

Vocassinus Ochocich de Osaonich rustichus ser Nicole Mar. Raphaeli de Goçe	Stiepanum Dobrecieuich et contra Vladisauum Gubis sic dictum et contra Vladisauum et Giurag Stanimirouich fratres omnes predictos vlachos de Bobani jurisdictionis herceg	unum bouem et unam capram	in pascuis in dicto loco Ossaonich	4.2. 1462, Lam. de foris, XXXV, 195
Biellanus Obratcouich de Gromacia	Miglut Radouanouich, Giurassum Radouanouich fratres et Radeglium Dobrouoeuich de Bobani jurisdictionis herceg	verberando eum male tractarunt pulsando ipsum ... cum lapidibus insuper pastularunt ei granum cum animalibus	super tereno eius querelantis	10.3. 1462, Lam. de foris, XXXV, 235
Bogdanus Stancich de Osaonich	Vladisauum Radeglich, Obradum Radeglich et contra Stiepanum Radienouich omnes de Bobani jurisdictionis herceg	unum cultellam et duas centuras	in Osaonich	12.4. 1462, Lam. de foris, XXXV, 267
Radoe Bratuglianouich de Vergato vilicus ser Sigismundi Raph. de Goce	Dobruschum Radouanouich de vlachis Bobani	percusit ipsum querelante cum una macia ligata super sapercilum sinistram cum sanguinis effusione et de pluri decapilauerunt eum	-	21.4. 1462, Lam. de foris, XXXV, 271v

Pauaus Vlatcouich riuerius	Vuchdrag Bogliessaglich et contra Vochmerum fratrum dictus Vochdragi et Merchssam fratrem predictorum et contra Vochassinum Radossaglich et Rayanum fratrem dicti Voccossaui omnes de Bobani et de Merchognichii jurisdictionis comitis Vladissaui	unam vacham suam ... dictam vacham derobarunt et eam interfecerunt et inter se diuiserunt	penes Vochazium Bogdanouich de Slauogostichii	9.12. 1464, Lam. de foris, XXXVI, 73
Nicola Vlacottich de Comolac de Zoncheto	Giurag et Radicium fratres Radienouich de Bobani vlachis jurisdictionis comitis Vladissaui et contra Dubrauazium Oliuerouich de eiusdem vlachis	quatuor capras	de domo eius de noctis	10.12. 1464, Lam. de foris, XXXVI, 74
Radouaçius Ratcouich de Umbla	Vladissaum dictum Gubis et contra [prazan prostor] fratrem dicti Vladissaui et contra Vochdrag Bogliessaglich Diedoeuich omnes de vlachis Bobani	unum bouem valoris yperperorum quatuor et unam gonellam de rascia alba et in contatis yperperis tres, insuper eum vulnerarunt duobus vulneribus in capite cum effusione sanguinis dando ei cum una macia ferrea	in Xurouichii	21.2. 1465, Lam. de foris, XXXVI, 159

Marcus Brayanouich corerius	Milanum [prazan prostor] de vlachis Bobani et contra suos filios ... Smoglianum Chrebglianouich similiter de Bobani et contra fratrem dicti Smogliani	sessadinta brachia rassie et in contatis yperperos duos et de sale grossis septemdecim	-	27.3. 1465, Lam. de foris, XXXVI, 218
Domina Bielaua relicta condam ser Nicola de Caboga	Millich Priboeuich, Nicola Pribignich, Brayanus Nouacouich, omnes tres de Prosiech et Vochdrag Bogliesaglich de vlachis Bobanis et Dobreta Radoucich de Grebci	duos boues et unum irchum, item unam gonelam de rascia alba et unum mantellum de rascia	in Gromacia in Terris Nouis	6.4. 1465, Lam. de foris, XXXVI, 238v
Stanaua uxor Radiuoi Radoeuich scartescerius	Iuanum Dobrilouich, Vocazium Vocotich et Iuanissum Bosidarouich et Millichium Priboeuich pifarum de Bobani vlachis	omnem raubam et res	in domo Stanichne Vochcich de Popouo de villa dicta Cosichii	17.9. 1465, Lam. de foris, XXXVII, 65
Ziuanus Putnicouich textor	Iuanissum Bosidarouich Morbulich et Vlag Vocotich et Iuanum Dobrilouich, Vocaz Vocotich, Millich Priboeuich pifarum omnes de vlachis Bobani	eum derobarunt	in Popouo	17. 9. 1465, Lam. de foris, XXXVII, 66
Jacobus Bl. de Cranco	Radiuoium, Bedriça et Vigagn et Miglienum fratres de Branilouichi item contra Radegliam nepotem Migliubi et contra Crasoe Pribetich omnes de vlachis Bobani	unam vacham latantem et unum jumentum siue vitulum	in Orasaz	19.10. 1465, Lam. de foris, XXXVII, 126v

Bosidarus Radatouich scartesserius	Giurchum Michailouich et contra Bosidarum filium dicti Giurchi ambos de vlachis Bobanis	unum bouem	in pascuis dicti loci Prosiech	25.10. 1465, Lam. de foris, XXXVII, 133
Radossaua Bosidaroua de Molinis de Brenno	Pascacium Cechum Radiuoeuich de vlachis Bobani	sibi demauit filium eius Radoe nomine et eum duxit in catonum de Bobani	-	23.12. 1465, Lam. de foris, XXXVII, 203
Tuerdissa Radoeuich de Merceuo de Terris Nouis	Stiepchum et Stiepanum Vitassouich et Voccassinum Pliesche	duo boues	de domo eius	1.2. 1466, Lam. de foris, XXXVII, 240v
Millichiius Radouanouich de Gliubaz de Teris Nouis	Stiepanum Vitchouich Vitasouich et contra Crasoe Diucich et contra Micozium Vitcouich Vitassouich et contra Vochich Jelich omnes de vlachis Bobanis	unam pecudem ... duos samos melis ... et vulnerarunt ipsum querelantem et Ziuchum fratrem eius querelantis cum effusione sanguinis multa	ad domum eius	25.2. 1466, Lam. de foris, XXXVII, 257
Milliça uxor quondam Bosigchi Pripcouich	Obradum Branilouich et Milloichum Bogissich ambos de vlachis Bobani	-	-	26.3. 1466, Lam. de foris, XXXVII, 297

Zuietchus Bachcouich de Mrauignaz de Terris Nouis	Stiepanum et Stiepchum fratres Vitassouich de Bobanis vlachis et contra Voccassinum et Vocazium fratres Oliuerouichii de Xurouichii et contra Paochum et Radossauum fratres de Xurouichii dicti Gundich et contra Vochich Jelich de Plesche	quatuor animalia, videlicet, tres capras et unam ouem	-	24.5. 1466, Lam. de foris, XXXVII, 345
Zuieta uxor Vochmiri Bagcouich de Petrouo Sello	Vochdrag, Merchsam, Vochmirum fratres Bogliessaglich de Bobani vlachis et contra Miloradum et Miobratum et Dobretam fratres Radoucichi de Grebçi	unam capram	-	8.10. 1466, Lam. de foris, XXXVIII, 38
-	Milorad et Miobratus fratres Radoucichii de Grebci jurisdictionis Turcorum et Merchsa Bogliessaglich et Voccossauus Bogutouich de vlachis Bobani	duas vachas et unam pecudem	-	29.11. 1466, Lam. de foris, XXXVIII, 93v
Mladienus Pripcich de Comolaz de Zoncheto	Dobreta et Miobrattus fratres Radoucichii de vlachis Xurouichii et Vochmanus Bogliessaglich de vlachis Bobani	duas vachas	in loco dicto Lachat	13.1. 1467, Lam. de foris, XXXVIII, 125
Giurag Miobratouich de Zoncheto	Radossaus et Paochus fratres Gundichii de vlachis Bobani	due capre	-	9.3. 1467, Lam. de foris, XXXVIII, 176v

Radaç Tuertcouich bastaxius olei et Vocota Radmilouich perlabuchius tamquam plegii Radiçii [prazan prostor] et Vladiçe uxoris Stiepchi Glilcouich de Orassie de Popouo	Radouaz Stoyacouich et Dragich Dobrilouich et Radossauum Bogauchich Gundich et Stiepanum Vitassouich omnes de Stieniza	sexdecim libras siue litris lane	-	13.3. 1467, Lam. de foris, XXXVIII, 181
Liepchus Petcovich de Malpho, de Obrovo	fratres Radovcichii de Grebci, et contra Vochdrag de Bobani, vlachis, qui Vochdrag vocatus Bogliessaglich et contra Gubis Vladissaglich de Bobani	duas vachas valoris yperperorum viginti, quatuor agnos valoris yperperperorum quatuor, unam zappam ...	in Obrovo	13.4. 1467Б. Недељковић, Мешовита порота, 124.
Maria uxor Nicole Clapcich de Petrouo Selo	Voccossauum Dussoeuich de vlachis Bobani, Dobrettam Radoucich de Grebci et Vochdrag Bogliessaglich de vlachis Bobani	duas capras et unam pecudem	in Petrouo Selo	13.9. 1467, Lam. de foris, XXXIX, 127v
Radoe Bosidarouich de Molinis de Brenno	Pascassaum [prazan prostor] de vlachis dictus Ugarci et contra Vochdrag Bogliessaglich de vlachis dictis Bobani et contra Dobrie et Obradum et Vigan fratres Dobrillouich de vlachis Bobanis	clausit eum in domo predicti Vochdrag	-	4.11. 1467, Lam. de foris, -XXXIX, 215

Voccazius Voccottich verndarius siue perlabuchuius	Branillum Vochmerouich de vlachis Bobanis et contra eius Branilli filios, videlicet, Vigagn, Miglenum et Migliam	una eius caballa	in Drieno	13.11. 1467, Lam. de foris, XXXIX, 228v
Voccazius Voccottich verndarius siue perlabuchuius	Dodoe Giurinouich de vlachis Bobani	unum ducatum	in Drieno	13.11. 1467, Lam. de foris, XXXIX, 228v
Iuanus Pribillouich rusticus filiorum condam ser Junii de Gradi de Petrouo Sello	Vochdrag, Vochsam Bogliessaglich, Dobretam et Miobratum fratres Radoucich, Giurag et Vladissaum Stanimirich, Stiepchum et Stiepanum Dobrieceuichii, Voccossauum et Pripchum Mladienouich et Danculum et fratrem eius Bogdanouich vlacho Bobanos et de Xurouichii	verberarunt et eam perfoderunt et ex ea domo exsserunt quinque castronos	ad domum dicti querelanti	20.11. 1467, Lam. de foris, XXXIX, 243
Radossavus Bogutovich, Radoe Radochnich socii et consobrini	Vladissavum Stanimirovich, Giurag Stanimirovich, Merchsam Radognich et Radoe Miloradovich et Vocossavam sororem predictorum Stanimirovich omnes de vlachis Bobani et contra Vladissavum bastaxium de Ragusio	verberarunt cum lignis et maccis de ligno, item devastarunt eis unum ensem dando cum ensibus et lapidibus ... vulneravit ipsum Radoe cum ense super digitum manus destere, quibus querellantibus fecerunt plures livores	in cathonum predictorum vlachorum in Bobane	25.4. 1468, Б. Недељковић, Мешовита порота, 130

Giurag Miobratouich de Vergato	Vochse Brayacouich et Vocossaui Brayacouich et Vochmiri et Vochichi Brayacouichi fratribus et Radossaui et Paochi fratres Gundichii	quinque oues	in pascuis	16.5. 1468, Lam. de foris, XL, 46
Giurag Miobratouich de Concheto	Voccossauum, Vochsam et Vochichium et Vochmir fratres Brayanouich de vlachis Bobani ... Radossauum et Paochum fratres Gundichii similiter de vlachis Bobanis	quinque suas oues	-	16.5. 1468, Lam. de foris, XL, 46v
Miglchus Smoglianouich	Vigagn Dobrilouich et contra Obradum eius fratrem et Dobrie similiter eius fratrem et contra Dragich cathonarium fratrem predictorum, Radacium Vocassinouich et Brayanum Dichlich et Vocassinum et Milatum filios dicti Brayani et Millich Pribissaglich et Radognam et Vochichium filios dicti Milichi et Radiuoium Miloradouich et Radossauum Milletich omnes vlacos Bobani	castronos, pecudes, irchos, capras numero 310 et inter boues et vachas numero 14 ... unam cultellam et duos enses	apud Ragium Millatouich et fratrem Radouaz in Popouo in villa Pogliçe	8.7. 1468, Lam. de foris, XL, 89v
Ziuiciuus Miladinouich de Grauosio	Nicolam Pribignich, Radis Dobrouoeuich et Radoe Pribissaglich omnes de Prosiech de vlachis Bobanis		-	20.10. 1468, Lam. de foris, XL, 230

Radogna Mircouich dictus Cladorub et Marcus Radeglich perlabuchius et Millassinus Miobratouich de Vergato	... Vlachi Bobani: Stiepanus Dobrieceuich, Vlatchus Milatouich, Iuanus Dobrilouich, Branchus Vergoceuich, Raduglia Dobrilouich, Vocassinus Pelicich ... [veći broj vlaha, navedeni samo Bobani]	animali numero trecentum viginti castronos et quatuor boues, duas zelicas, brachia 50 rassie, tres doçanas polium conciarum, 160 libras cere, butiri libras 30, duas camisias, duas modrindas, unum anulum de argento, medium miliari de acubis, unam cultellam, unum ensem, unum clipeum, tres pocrouazios et unum pocrouazium ab equo, duos sacos, duo paria de bisaceis, unum equum, octo brachia de gugno nigro, duo paria de caligis, octo bandenellas, unam toualiam, trium brachiorum, unum clobuch, unum par de opanchis, nouem funes	-	3.12. 1468, Lam. de foris, XL, 272v-273

Bosidarius Pribissaglich dictus Cusa	Radegliam Bratuglieuich et Dragissam fratrem eius Radeglie, Giuragium Radassinouich, Vladissauum Micoeuich et Radatum Sorcich, omnes predictos de vlachis Bobanis et contra Lerchum de Xabiça et contra Britchum [prazan prostor]	viginti capita bestiaminum inter capras et oues, duas vachas et unum bouem	apud Vlatchum Radoucich de Lug	9.12. 1468, Lam. de foris, XLI, 22
Millouanus Radueuich	Ratchum Striexoeuich de Xurouich vlachus ... Radossauum Gundich, Paochum Gundich Radoycouich et Micozium de Zoncheto rusticum ser Stephani de Lucaris	unam cultellam	-	22.11. 1470, Lam. de foris, XLII, 174v
Radiuoius Radoucich perlabuchius habitator ad Ploceas	Dodoe Radossaglich, Radicium Dobreceuich, Giuragium Radassinouich, Couazium Brancouich de vlachis Bobanis	tres pusti et tres pocrouazios et unum gugnum non constructum et duos tagniestros	ante domum eius ad Ploceas	14.2. 1473, Lam. de foris, XLIII, 69v

* * *

IZVORI I LITERATURA

Neobjavljeni izvori:

Državni arhiv u Dubrovniku

Debita Notariae (Deb. Not.),
Diversa Cancellariae (Div. Canc.),
Diversa Notariae (Div. Not.),
Lamenta de foris (Lam. de foris),
Lamenti politici,
Liber dotium,
Liber maleficiorum.

* * *

Objavljeni izvori i literatura:

- Pavao Anđelić, Srednjovjekovna župa Popovo, Tribunia 7, Trebinje 1983, 61-79.
- P. Anđelić, Srednjovjekovna župa Popovo, u: "Srednjovjekovne humske župe", ZIRAL, Mostar 1999, 27- 45.
- Anto Babić, Fragment iz kulturnog života srednjovjekovne Bosne, Radovi Filozofskog fakulteta 2, Sarajevo 1964, 325-336.
- Михаило Ј. Динић, Из дубровачког архива, Књига 3, Српска академија наука и уметности, Зборник за историју, језик и књижевност српског народа, Треће одељење, Књига 22, Београд 1967.

- Миленко С. Филиповић-Љубо Мићевић, Попово у Херцеговини, Научно друштво Народне Републике Босне и Херцеговине, Дјела 15, Одјељење историско-филолошких наука 11, Сарајево 1959.
- Десанка Ковачевић, Средњовјековни катун по дубровачким изворима, «Симпозијум о средњовјековном катуну», Научно друштво Босне и Херцеговине, Посебна издања 2, Одјељење историјско-филолошких наука 1, Сарајево, 1963, 121-140.
- Josip Lučić, Spisi dubrovačke kancelarije, Knjiga 3, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1988.
- Бранислав М. Недељковић, Мешовита порота. Дубровачка документа XIV и XV века о пограничној пороти, Miscellanea XVII/6, Београд 1978, 7-180.
- Rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika (Đ. Daničić), I, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1880-1882.
- Rječnik hrvatskoga jezika (F. Iveković-I. Broz), I, Zagreb 1901.
- Petar Skok, Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika, I, Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, Zagreb 1971.
- Ђуро Тошић, Требињска област у средњем вијеку, Историјски институт, Посебна издања 30, Београд 1998.
- Ćiro Truhelka, Stari hercegovački natpisi, Glasnik Zemaljskog muzeja 3, Sarajevo 1892.
- Marko Vego, Zbornik srednjovjekovnih natpisa Bosne i Hercegovine, Knjiga 2, Zemaljski muzej Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1964.

REGISTAR

IMENSKI REGISTAR

A

Adimirović Ponos (Adimirouich Puonosius), porotnik, 36
Anđelić Pavao, arheolog i historičar, 14, 19

B

Babić Anto, historičar, 90
Bančići, vlasi, 14
Baseljo Nikulin (Baseglo Nichulinus de), dubrovački vlastelin, 57
Baseljo Stjepan (Basilio Stephanus de), dubrovački vlastelin, 58
Belenić Radoje (Belenich Radoiius), iz Površi, čovjek Grgura Nikolića, 16
Benešić Francisko (Benessa Franciscus de), dubrovački vlastelin, 43, 58, 71
Benešić Franko (Benessa Francus de), dubrovački vlastelin, 63
Bergotić Milata/Milatković Marko (Bergotich Milathi/Milatchouich Marcus), iz Zatona, 34
Besanti Ivan (Besante Mar. Johannis de), poslodavac, 17
Bijelić Ljubenko (Bieglich Gliubencus), vlah Kutlović, 81
Binčulić Dobro (Binzola Dobrus de), dubrovački vlastelin, 70
Bioković Radič (Biochouich Radetta), svjedok, 34
Biovičić Vukašin (Biovicich Voccassinus), župan, 42
Bjelanović Nikola (Bielanouich Nicolaus), zidar, 81
Bjelković Radovac (Bielcouich Radouaçius), iz Osojnika, 14
Bjelojević Dobretko (Bielouich Dobretchus), vlah Boban, 54, 62, 63
Bjelojević Dobrovoj (Bielloeuich Dobrouoyus), vlah Boban, 54
Bjelojević Radič (Bielloeuich Radizius), vlah Boban, 54
Bjelojević Radonja (Bielloeuich Radogna), vlah Boban, 54
Bjelojević Stjepan (Bieloeuich Stiepanus), vlah, 38
Bjelosava (Biellossaua), kćerka Stojsave, 85

Bobaljević Andrija (Babalio Andreas de), dubrovački vlastelin, 29, 34, 72
Bobaljević Blaž (Babalio Blasius de), dubrovački vlastelin, 22, 39, 85, 90
Bobaljević Vuk (Babalio Volzus de), dubrovački vlastelin, 32
Boban Buljoje (Boban Bugloius), iz Trebinja, 12
Boban Dabiživ (Boban Dabisius), vlah, Kresojević, 12
Boban Uglješa (Boban Uglessa), vlah Ugarak, 12
Bobanović Branilo (Bobanouich Branillus), iz Bobovišta, 12
Bobanović Miliša (Bobanouich Milissa), iz Bobovišta, 12
Bobanović Pribio (Bobanouich Pribius), iz Bobovišta, 12
Bobanović Radoje (Bobanouich Radoius), iz Trebinja, 13
Bobanović Vukac (Bobanouich Vuchaçius), vlah Boban, 13
Bodačić Kliment (Bodaza/Bodaça Clementis de), dubrovački vlastelin, 13, 28, 56, 67, 68, 70
Bogavčić Gundić Radosav (Bogauchich Gundich Radossauus), iz Šćenice, 21, 40
Bogavčić Miljen (Bogaucich Miglenus), razbojnik, 27
Bogavčić Miljen (Bogaucich Miglenus), vlah Boban, katunar, 28, 29, 30, 31, 41, 89, 93, 97
Bogavčić Priboje (Bogaucigh Priboius), tužilac, 33
Bogavčić Vukša (Bogauacich Vuchsa/Vochxa), vlah Boban, 26, 28, 29, 30
Bogdan (Bogdanus), iz Šumeta, 25
Bogdančić Medvjed (Bogdancich Meduidus), trebinjski vlastelin, 13
Bogdanović Bjelosav (Bochdanouich Bielosauus), vlah Boban, 35
Bogdanović Boljesav (Bogdanouich Bogliesauus), vlah Boban, 33
Bogdanović Boljin (Bogdanouich Boglinus), kovač, 84, 85
Bogdanović Vukac (Bogdanouich Vochazius), iz Slavogostića, 59
Bogetić Boleta (Bogetich Boleta), iz Kijevog dola, čovjek Stjepana Radotinića, 16
Bogišić (Bogisich), vlah Boban, 49
Bogišić Milojko (Bogissich Milloichus), vlah Boban, 50
Bogmilović Ljuben (Boghmilouich Glubienus), čovjek kneza Grgura Nikolića, 27
Bogmilović Tolil (Boghmilouich Tolillus), čovjek Grgura Nikolića, 27
Bogojević Rakoje (Bogoeuich Rachoius), vlah Boban, 56
Bogosalić Dudula (Bogossallich Dudullus), vlah Boban, 24
Bogosalić Ivko (Bogossaglich Iuchus), vlah Primilović, 39
Bogosalić Milut (Bogossaglich Millutus), vlah Primilović, 39
Bogosalić Radonja (Bogossaglich Radogna), iz Gruža, 50, 51, 85

Bogosalić Radosav (Bogosalich Radossaus), vlah Boban, 87
Bogosalić Radovan (Bogosalich Radouanus), kreditor, 69
Bogutković Vlatko (Bogutcouich Vlatchus), vlah Kresojević, 12
Bogutović Radosav (Bogutovich Radossavus), tužilac, 20
Bogutović Vukosav (Bogutouich Voccossauus), vlah Boban, 49
Bojković Radovac (Boichouich Radouazius), razbojnik, 27
Bojković Radovac (Boigouich Radouaçius), vlah Boban, 28
Bolani (Bolani), vlasi, katun, 23
Boljesalić Mrkša (Bogliessaglich Merchsa), vlah Boban, 49
Boljesalić Vukac (Bogliesaglich Vocachius), vlah Boban, 87
Boljesalić Vukdrag (Bogliessaglich Vochdragus), vlah Boban, 37, 41, 86
Boljinović Viganj (Boglinouich Vigagnus), vlah Boban, 84
Boljković Radelja (Bolchouich Radeglius), vlah Boban, 26, 53
Boljković Radovac (Bolchouich Radouezius), vlah Boban, 24, 26, 53
Borojević Dapko (Boroeuich Dapchus), vlah Ugarak, 12
Borojević Obrivolja (Boroeuich Obriuogla), vlah Ugarak, 12
Borojević Radonja (Boroeuich Radogna), vlah Ugarak, 12
Bosinović Gruban (Bosinouich Grubanus), iz Dubrovnika, 43
Božićković Radosav (Bosighcouigh Radosauus), tužilac, 33
Božidar (Bossidarus), službenik kurije, poslodavac, 14
Božidarović Ivaniš (Bosidarouich Iuanissius), vlah Boban, 38, 39, 90
Božidarović Radoje (Bosidarouich Radoius), iz Mlina, 37
Božidarović Ratko (Bosidarouich Ratchus), vlah Boban, 33, 34, 48, 76, 84, 95, 100
Božidarović Vitko (Bosidarouich Vitchus), vlah Boban, 20, 34
BožidarovićVukosav (Boxidareuich Vuchossauus), vlah Boban, 77
Bračetić Juraj (Bratetich Giuragus), tužilac, 38
Brajanović Radivoj (Brayanouich Radiuoius), vlah Mčarić, 40
Brajanović Radosav (Brayanouich Radossaus), vlah Kutlović, 39
Brajković Branisav (Braichouich Branissaus), mesar, 62, 63
Brajković Jelovac (Braichouich Jelouezius), vlah Boban, 82
Brajković Petko (Braichouich Petchus), vlah Boban, 57
Brajković Radoje (Brayacouich Radoius), vlah Kutlović, 39
Brajković Rahac (Braichouich Racaçius/Rachaçius), vlah Boban, 27, 64, 82
Brajković Vukosav (Braicovich Vochosavus), vlah Boban, 7
Branilović Bedrica (Branilouich Bedriça), vlah Boban, 46, 50
Branilović Milj (Branilouich Miglia), vlah Boban, 46, 49, 51, 85

Branilović Miljen (Branilouich Miglenus), vlah Boban, 46, 49, 50, 51, 76, 85
Branilović Obrad (Branilouich Obradus), vlah Boban, 46, 50
Branilović Radivoj (Branilouich Radiuoius), vlah Boban, 46, 50
Branilović Viganj (Branilouich Vigagnus), vlah Boban, 46, 49, 50, 51, 85
Branilovići, vlasi Bobani, 46, 49, 51, 93, 97
Branković Radien (Branchouich Radienus), vlah Boban, 54, 84, 95, 100
Bratičić Klapac (Braticich Clapaçius), vlah Boban, 72, 87
Bratojević Miltin (Brathoyeuich Miltinus), jemac, 65
Bratuljević Ivan (Bratuglieuich Iuanus), vlah Kutlović, 39
Bratuljević Radič (Bratuglieuich Radicius), vlah Ugarak, 35
Bratuljević Radivoj (Bratuglieuich Radiuoius), vlah Boban, 58
Bratuljević Radonja (Bratuglieuich Radogna), kreditor, 74
Bratuljević Vladisav (Bratuglieuich Vladisauus), vlah Boban, 58
Bratuljević Vlatko (Bratuglieuich Vlatchus), vlah Boban, 58
Bratuljević Vukac (Bratuglieuich Vocazius), vlah Boban, 58
Bruli Antonije (Brullus Antonius), prokurator, 74
Bruli Ivan (Brullus Johannes), kreditor, 73, 74
Budaković Dabiživ (Budachouich Dabisius), tužilac, 34
Budisalić Pokrajac (Budisaglich Pocrayaçius/Pocraiezius), vlah Boban, 26, 28, 62, 78, 95, 99
Budisava (Budissaua), majka Živka Pokrajčića, 20
Budojević Dorijek (Budoyeuich Doriechus), vlah Boban, 54
Bujaković Brajan (Boiachouich Braianus), vlah Pocrnja (Burmaz), 74, 75, 77
Bujaković Stjepko (Buiacouich Stiepchus), kreditor, 72
Buljojević Doberko (Buglioeuich Dobrechus), vlah Boban, 13
Buljojević Dobrijek (Buglioeuich Dobriechus), razbojnik, 29
Buljojević Milat (Bulioeuich Millathus), vlah Boban, 54
Buljojević Pribislav (Bugloyeuich Pribislauus), jemac, 65
Bunić Mi. Marin (Bona Mi. Marinus), dubrovački vlastelin, 62, 77, 89
Bunić Sar. Nikola (Bona Sar. Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 40
Bunić P. Simon (Bona P. Simonis de), dubrovački vlastelin, 85
Bunić Petar (Bona Petrus), dubrovački vlastelin, 54
Bunić Simona Marin (Bona Sym. Marinus de), dubrovački vlastelin, 74
Bunić Toma (Bona Thomas de), dubrovački vlastelin, 16, 27, 64
Bunić Župan (Bona Zupanus de), dubrovački vlastelin, 13, 49
Burmazi (Bormasi), vlasi, 14, 51, 74
Bursić Tvrtko (Bursich Tuertichus), trgovac, 23, 61

C

Crijević Martol (Crieua Martolus de), dubrovački vlastelin, 29
Crijević Martola Ivan (Crieua Mart. Johannes), dubrovački vlastelin, 36
Crijević Matka Stjepan (Crieua Mat. Stiephanus de), dubrovački vlastelin, 40
Crijević Mihail (Crieua Michaelis de), dubrovački vlastelin, 54
Cvjetković Luka (Cuietchouich Lucas), kamenar, 81
Cvjetković Novak (Zuietchouich Nouachus), jemac, 17
Cvjetković Radonja (Cuietchouich Radogna), kreditor, 75
Cvjetković Stjepan (Zuietcouich Stiepanus), vlah Boban, 21
Cvjetković Vladoje (Zuitchouich Vladoius), iz Slavogostića, 16
Cvjetković Vukota (Zuietchouich Vochota), iz Jasenice, 17

Č

Čekrnić Vukac (Cechernichi Vocazius), vlah Ugarak, 31

D

Dabižinović Juraj (Dabisiuouich Giuragus), iz Popova, 86
Dabižinović Ostoja (Dabixiuouich Hostoius), tužilac, 58
Dabižinović Petar (Dabisiuouich Petrus), jemac, 65
Dabižinović Petar (Dabisiuouich Petrus), vlah Boban, 46
Dabižinović Radil (Dabixinouich Radillus), iz Popova, 14
Dabižinović Radoje (Dabisiuouich Radoius), iz Popova, 86
Dabižinović Radosav (Dabisiuouich Radossauus), solar, 58
Dabojević Ljubiša (Daboeuich Liubissa), iz Osojnika, 29
Deković Jurin (Dechouich Gurinus), vlah Boban, 57
Diedlović Bratolj (Diedlouich Bratoglus), vlah Boban, 71
Diklić Brajan (Dichlich Brayanus), vlah Boban, 41
Динић Ј. Михаило, историчар, 9, 85
Divičić Radivoj (Diuicich Radiuoius), vlah Boban, 83, 95, 99
Divičić Radosav (Diuicich Radosauus), vlah Boban, 48, 83
Djedović Boljesav (Diedouich Boglessauus), vlah Boban, 76
Dmitrović Radoje (Dmitrouich Radoyus), čovjek Sandalja Hranića, 53
Dmitrović Radoš (Dmitrouich Radosius), čovjek Sandalja Hranića, 26
Dmitrović Rusko (Dmitrouich Ruschus), iz Brgata, 33
Doberković Marko (Dobercouich Marchus), vlah Kutlović, 39

Doberković Radovan (Dobercouich Radouanus), vlah Kutlović, 39
Doberković Ratko (Doberchouich Ratchus), mesar, 71
Dobertković Petar (Dobertchouich Petrus), tužilac, 54
Dobrašin (Dobrasinus), sin Buljoje Bobana, iz Trebinja, 12
Dobrašinović Bogdan (Dobrassinouich Bogdanus), vlah Boban, 21, 78
Dobrašinović Radivoj (Dobrasinouich Radiuoius), vlah Boban, 13
Dobrašinović Radivoj (Dobrasinouich Radiuoyus), razbojnik, 29
Dobrašinović Radovac (Dobrassinouich Radoazius), vlah Boban, 54, 83, 84, 95, 100
Dobrečević Grelj (Dobreceuich Gerglus), vlah Boban, 55, 81, 95, 100
Dobrečević Stjepan (Dobreceuich Stiepanus), vlah Boban, 39, 57, 84, 95, 100
Dobrečević Stjepko (Dobreceuich Stiepchus), vlah Boban, 84, 95, 100
Dobriečević Stjepan (Dobrieceuich Stiepanus), vlah Boban, 49
Dobriečević Vukašin (Dobriezeuich Vuchassinus), vlah Boban, 77
Dobrilo (Dobrilus), sin Vukca Merića, vlah Boban, 58
Dobrilović Dobro (Dobrillouich Dobrius/Dobrieus), vlah Boban, 37, 38, 41
Dobrilović Dragić (Dobrilouich Dragichius), vlah Boban, katunar, 21, 33, 34, 35, 37, 40, 41, 42, 79, 93, 97
Dobrilović Dragiša (Dobrilouich Dragissa), vlah Boban, 35
Dobrilović Ivan (Dobrilouich Iuanus), vlah Boban, 38, 39, 40, 89
Dobrilović Ivaniš (Dobrilouich Iuanisius), vlah Boban, 19, 33, 34, 35, 36, 45, 46, 57, 93, 97
Dobrilović Ivaniš (Dobrilouigh Iuanisius), vlah, katunar, 33, 34
Dobrilović Jurin (Dobrilouich Jurinus), iz Žakova, 74, 75
Dobrilović Miljen (Dobrillouich Miglienus), općinski službenik, 79
Dobrilović Obrad (Dobrillouich Obradus), vlah Boban, 37, 41
Dobrilović Radulj (Dobrilouich Raduglia), vlah Boban, 38, 39
Dobrilović Viganj (Dobrilouich Vigagnus), vlah Boban, 37, 38, 41
Dobrilović Vukić (Dobrilouich Vuchichius), vlah Boban, 31, 33, 36, 37, 40, 57
Dobrilovići, vlasi Bobani, 32, 33, 38, 40, 45, 93, 97
Dobro (Dobreius), sin Vukca Merića, vlah Boban, 58
Dobromanović Pribač (Dobroman Pribez), iz Prapratnog, 25
Dobrosalić Radosav (Dobrossalich Radossauus), tužilac, 34
Dobrovojević Radelja (Dobrouoeuich Radeglia), vlah Boban, 58
Dobrovojević Radiš (Dobrouoeuich Radisius), vlah Boban, 22
Dobrovojević Radoje (Dobrouoeuich Radoius), tužilac, 36
Dobrula (Dobrula), supruga Ljubiše Jurenčića, 29, 30, 89

Doljanović Živka Marko (Dolianouich Giuchi Marcus), iz Zatona, 35
Dragić Vukša (Dragich Voxa), iz Prijepolja, 70
Dragosalić Strakos (Dragosaligh Stracosius), iz Površi, čovjek Vukašina Grgurevića, 16
Drljović Dobraš (Drlouich Dobrasus), razbojnik, 63
Drobnjaci, vlasi, 14
Dubravac (Dubrauaçius), iz Zagore, 26
Dubravčić Radovan (Dobrauzich Radouanus), svjedok, 35
Dubravčić Vukša (Dobraucich Vochsa), iz Osojnika, 57
Dumović Vukašin (Dumouich Volchassinus), iz Popova, 14
Dušinović Ratko (Dussinouich Ratchus), trgovac, 24, 61
Dušmanović Božidar (Dusmanouich Bosidarus), kreditor, 76

Đ

Đorđić Alojzije (Georgio Alloysius de), dubrovački vlastelin, 37
Đorđić Blaža Matija (Georgio Bl. Matheus de), dubrovački vlastelin, 81
Đorđić Junija Marin (Georgio Ju. Marinus de), dubrovački vlastelin, 29, 30, 34, 89
Đorđić Junija Niko (Georgio Junii Nico de), dubrovački vlastelin, 17
Đorđić Mat. Ivan (Georgio Mat. Johannes de), dubrovački vlastelin, 35
Đorđić Mat. Nikola (Georgio Mat. Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 34, 56
Đorđić Nikola (Georgio Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 34, 63
Đorđić Sigismund (Georgio Sigismondus de), dubrovački vlastelin, 20

F

Filipović O. Emir, historičar, 7
Филиповић С. Миленко, етнолог, 14
Forte Nikola (Forte Nicolaus de), poslodavac, 17
Fusci C. Lucarus, jemac, 23

G

Garbetić Vlatko (Garbetich Vlatchus), razbojnik, 29
Glavati Marin (Glauati Marinus), prezbiter, 12
Gleđević Blaž (Glegia Blasius de), dubrovački kanonik, 46
Gleđevići, vlasi, 14

Glumčić Gojak (Glumcich Goyachus), svjedok, 17
Gojaković Brajko (Goyachouich Braychus), svjedok, 17
Gojaković Stojko (Goiachouich Stoichus), tužilac, 61
Gojaković Stojko (Goyachouich Stoychus), iz Rijeke dubrovačke, 25, 26, 28
Gozdanović Radovan (Gosdanouich Radouanus), vlah Boban, 34, 35
Gradić Ivan (Gradi Iuanus de), dubrovački vlastelin, 36
Gradić Junija Marin (Gradi Junii Marinus de), dubrovački vlastelin, 47
Gradić Matej (Gredi Matheus de), dubrovački vlastelin, 14, 63, 70
Gradić Mi. Junije (Gradi Mat. Junius de), dubrovački vlastelin, 30, 89
Grahiković Radašin (Grachichouich Radassinus), vlah Ugarak, 12
Grgurević Vukašin (Gregureuigh Vocasinus), humski vlastelin, 16
Grubač (Grubaçius), sin Priboja Munjasa, 47
Grubačević Bračeta (Grubazeuich Braceta), iz Kijevog dola, čovjek Stjepana Radotinića, 16
Grubačević Jurko (Grubaceuich Giurchus), tužilac, 29
Grubačević Miobrat (Grubazeuich Miobratus), iz Kijevog dola, čovjek Stjepana Radotinića, 16
Grubačević Radonja (Grubaceuich Radogna), vlah Ugarak, 31
Grubačić Pribisalić Radosav (Grubacich Pribissaglich Radosauus), iz Kijevog dola, 17
Grubić Vukosav (Grubich Vocossaus), svjedok, 31, 64
Grubić Vukša (Grubich Vuxa), vlah Boban, 19, 63
Gubis Vladisav (Gubis Vladisauu), vlah Boban, 42, 58, 86
Gučetić Alviz (Goziis Alouisio de), dubrovački vlastelin, 26, 33, 53
Gučetić Dra. Juraj (Goze Dra. Georgio de), dubrovački vlastelin, 16
Gučetić Frederik (Goze Federicus de), dubrovački vlastelin, 17
Gučetić Juraj (Goze Georgius de), dubrovački vlastelin, 74
Gučetić Klimenta Antonije (Goze Cle. Antonius de), dubrovački vlastelin, 30, 89
Gučetić Klimenta Vito (Goze Clementis Vitus de), dubrovački vlastelin, 61
Gučetić Marina Antonije (Goze Antonii Marinus de), dubrovački vlastelin, 43
Gučetić Marina Rafaela Nikola (Goçe Mar. Raphaeli Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 58
Gučetić Nikola (Goziis Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 12
Gučetić Simon (Goziis Simonis de), dubrovački vlastelin, 26
Gučetić Vladisav (Goze/Goçe Vladisaus de), dubrovački vlastelin, 41
Gundulić Benedikt (Gondolla Benedictus de), dubrovački vlastelin, 43

Gundulić Bu. Marin (Gondola Bu. Marinus de), dubrovački vlastelin, 16
Gundulić Jakob (Gondola Jacobus de), dubrovački vlastelin, 26
Gundulić Junija Marin (Gondola Ju. Marinus), dubrovački vlastelin, 27
Gundulić Marina Benedikt (Gondola Mar. Benedictus de), dubrovački vlastelin, 50
Gundulić Marina Nikola (Gondola Mar. Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 42
Gundulić Nikolin (Gondola Nicolinus de), dubrovački vlastelin, 26
Gundulić Pavla Nikola (Gondola Pau. Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 16, 30, 89
Gušić Radovac (Gusich Radouaçius), općinski službenik, 12, 48

H

Heraković Marin (Cherachouich Marinus), zlatar, 75
Heraković Nikola (Cheracouich Nicholaus), poslodavac, 80
Hranić Kosača Sandalj, vojvoda, 26, 48, 53, 54, 55, 70, 94, 98
Hrvatinić Bojak (Cheruatinich Boiachus), kreditor, 69, 72
Hrvatinović Radosav (Cheruatinouich Radossauus), jemac, 40

I

Ilija (Ilia), sin Radave iz Brgata, 63
Ivan (Iuanus), sin Stjepana Radičevića, vlah Boban, 81
Ivanović Radosav (Iuanouich Radossaus), trgovac iz Dubrovnika, 76, 77
Ivanović Radovac (Iuanouich Radouazius), tužilac, 17
Ivik (Iffichus), sluga kurije, 49
Iviković Ivaniš (Iuicouich Ivanisius), vlah Boban, 80
Iviković Vlatko (Iuicouich Vlatchus), vlah Boban, 80, 81

J

Jagodić Radoje (Jagodich Radoius), dužnik, 70
Jamomet Radonja (Jamomet Radogna), humski vlastelin, 16
Jamometić Vukosav (Jamometich Vuchossaus), humski vlastelin, 16
Jamometići, humska vlastela, 16
Jelena (Helena), sluškinja, 82
Jelinić Hadar (Jellinich Hadarus), vlah Drobnjak, 38
Jončić Radiša (Jonçich Radissa), iz Konavala, 18

Junork zvani Murgolić Božidar (Junorch dictus Murgolich Bosidarus), vlah Boban, 48
Juraš (Giurassius), vlah Boban, 63
Jurašević Dodoš (Giurasseuich Dodosius), svjedok, 36
Jurenović Radosav (Jurenouigh Radosauus), razbojnik, 34
Jurinčić Ljubiša (Giurincich Gliubissa), tužilac, 30
Jurinović Dodoje (Giurenouich/Giurinouich Dodioius/Dodoius), vlah Boban, 48, 50
Jurjević Crijep (Jurgeuich Zripus), vlah Ugarak, 12
Jurjević Ivaniš (Giurgeuich Iuanissius), vlah Boban, 22, 85
Jurjević Stjepan (Giurgeuich Stiepanus), iz Popova, 77
Jurjević Vladislav (Jurgeuich Vladislaus), vlah Ugarak, 12
Jurković Dobril (Jurcouich Dobrilus), vlah Boban, 77
Jurković Dragić (Giurchouich Dragichius), vlah Boban, 21
Jurković Petar (Giurchouich Petrus), lanar, 57, 84
Jurković Radibrat (Giurchouich Radibratthus), vlah Boban, 21

K

Kabužić Jo. Nikola (Caboga Jo. Nicolaus), dubrovački vlastelin, 13, 48
Kabužić Marin (Chaboga Marinus de), dubrovački vlastelin, 25
Kalfatović Vlatko (Chalfathouich Vlatchus), jemac, 65
Kalić Junije (Calich/Chalich Junius de), dubrovački vlastelin, 30, 86, 89
Kaljetić Vitomir (Chaglietich Vitomierus), vlah Boban, 48
Klamko (Clamchus), vrtlar, 47
Klapac (Clapazius), sin Klapca Bratičića, vlah Boban, 72
Klapotić Mihoč (Clapotich Michocius), kamenar, 27, 64
Klobučarić Božidar (Clobuçarich Boxidarus), iz Osojnika, 57
Knežak Ivko (Chenesach Ifcus), pristav, 36
Knežak Živko (Chenesach Ziuichus), pristav, 36
Kobiljačić Bjelavče (Cobiglacich Biluiz), trebinjski vlastelin, 26
Konjevodić Vukac (Cognouodich Vuchaç), vlah Boban, 20
Konjevodić Vukmir (Cogneuodich Vuchmierus), tužilac, 20, 29
Kopilović Kaljeta (Copillouich Chagleta), jemac, 65
Kosača Vladislav, vlastelin, 53, 59, 95, 98
Kosače, bosanska vlastela, 22, 53, 56, 59, 94, 98
Kostadinić Dobrilo (Costadinich Dobrilus), svjedok, 49
Kotruljević Ma. Ivan (Cotruglio Ma. Johannes de), dubrovački vlastelin, 42, 79

Ковачевић (Ковачевић-Којић) Десанка, хисторичар, 10, 23, 30
Krajković Baljin (Craicouich Baglinus), tužilac, 34
Kranislavić Miladin (Chranislauich Miladinus), trgovac, 12
Kranković Blaža Jakob (Cranco Bl. Jacobus de), dubrovački vlastelin, 50
Kranković Božidar (Cranchouich Bosidarus), svjedok, 36
Kresojević Bogut (Chersoeuich Boguth), vlah Kresojević, 12
Kresojević Gojko (Chersoeuich Goychus), vlah Kresojević, 12
Kristoforović Rusko (Christofori Ruscus), svjedok, 67, 68, 69
Kučetić Budisav (Cuzetich Budissaus), vlah, 39

L

Lazarević Ljubiša (Lazarouich Gliubissa), vlah Boban, 42, 49, 87
Lisčić Radojko (Liscich Radoychus), tužilac, 47
Lučić Josip, historičar, 23
Luka (Luca), sin Miliše Radosalića, vlah Boban, 22, 81
Lukarević Ivan (Lucaris Johannes de), dubrovački vlastelin, 37, 50
Lukarević Petar (Lucaris Petrus de), dubrovački vlastelin, 70
Lukarević Stjepan (Luccari Stephanus de), dubrovački vlastelin, 12

Lj

Ljiljković Stjepko (Glilcouich Stiepchus), iz Orašja, 40
Ljubisava Vuknina (Gliubissaua Vochinchna), tužilac, 37
Ljubišić Bogeta (Gliubissich Bogetta), iz Konavala, 18
Ljubišić Matko (Gliubissich Matchus), iz Konavala, 18

M

Magnupić Pribinja (Magnupich Prbigna), iz Brgata, 63
Maleševci, vlasi, 56
Marena (Marena), kćerka Krekše, 19
Marojević Radašin (Maroeuich Radassinus), trgovac, 73
Marojević Rasin (Maroeuich Rassinus), trgovac, 73
Maruša (Marussa), iz Orašca, 85
Medvjedović Vukosav (Meduiedouich Vocossaus), iz Trebinja, 57
Menčetić Damjan (Mense Damianus de), dubrovački vlastelin, 70, 71
Menčetić Ivan (Menze Johannes de), dubrovački vlastelin, 34
Merić Vukac (Merich Vuchaz), razbojnik, 58

Мићевић Љубо, етнолог, 14
Mikčić Radovac (Michcich Radouacius), iz Luga, 85
Miladinović Živko (Miladinouich Ziuiciuus), iz Gruža, 22
Milat (Milatus), vlah Boban, sin Brajana Diklića, 41
Milatković Marko (Milatchouich Marcus), iz Zatona, 35
Milatković Simko (Milatchouich Simchus), svjedok, 49
Milatković Vukmir (Millatchouich Vochmirus), vlah Boban, 46, 47, 93, 97
Milatović Lukač (Milatouich Lucazius), vlah Kutlović, 39
Milatović Radosav (Milatouich Radossauus), vlah Boban, 27, 28
Milatović Radovac (Millatouich Radouazius), iz Poljica, 41
Milatović Rađa (Millatouich Ragia), iz Poljica, 41
Milatović Viganj (Millatouich Vigagnus), vlah Nenković, 31
Milatović Vlatko (Milatouich Vlatchus), vlah Boban, 39
Milatović Vukosav (Milatouich Voccossaus), vlah Banić, 39
Milčinović Bratan (Milcinouich Bratanus), trgovac, 24, 61
Milenović Radelja (Milenouich Radegla), iz Žabice, 26
Miletić Radosav (Milletich Radossauum), vlah Boban, 41
Milgostić Zoran (Milgostich Zoranus), trgovac, 12
Milica (Milliça), supruga Božićka Pripkovića, 50
Milica (Milliza), kćerka Radiča Miošića, vlah Boban, 79
Milić Radašin (Milich Radasinus), čovjek Grgura Nikolića, 48
Milićević Vukić (Millichieuich Vuchichius), vlah Boban, 76
Milihnić Radonja (Millichnich Radogna), vlah Boban, 76
Milinović Bjelosav (Milinouich Bielossauus), razbojnik, 86
Milinović Bogavac (Milinouich Bogauazius), tužilac, 54
Milišić Radivoj (Millissich Radiuoius), vlah Nenković, 31
Milojević Boljoje (Milloeuich Boyoyus), razbojnik, 28
Milojević Mirko (Miloeuich Mircus), iz Konavala, 56
Milojković Vukmir (Miloicouich Vochmerus), sa Šipana, 37
Milorad (Miloradus), sin Priboja Munjasa, 47
Milorad (Miloratus), sin Radiena Brankovića, vlah Boban, 33, 54
Miloradović Nikola (Milloradouich Nicolaus), kreditor, 74
Miloradović Radivoj (Miloradouich Radiuoium), vlah Boban, 41
Miloradović Radoje (Miloradovich Radoius), vlah Boban, 20
Milosalić Brajan (Milosaglich Braianus), iz Žabice, 26
Milošević Radovac (Milosseuich Radouaçius), tužilac, 12
Milošević Stipko (Miloseuich Stipcus), tužilac, 48

Milošević Vučihna (Miloseuich Vocigna), iz Jurinića, 56
Milošević Žur (Millosseuich Xurus), tužilac, 28
Milovčić Pribisav (Miloucich Pribissaus), vlah Mčarić, 40
Milovčić Stjepko (Miloucich Stiepchus), vlah Mčarić, 40
Milovčić Vukašin (Milloucich Voccassinus), vlah Boban, 58
Milovčić Vukosav (Milloucich Voccossauus), vlah Boban, 58
Milutinović Milovac (Milutinouich Milouaçius), tužilac, 48
Milutović Milovac (Miluthouich Milouaçius), iz Šumeta, 47
Milutović Miobrat (Milutouich Millobrattus), vlah Kutlović, 39
Miljavić Miobrat (Migliauich Milobratus), iz Dubrovnika, 76
Miljenović Dobrijek (Miglienouich Dobriechus), svjedok, 17
Miljenović Ivan (Miglienouich Iuanus), vlah Boban, katunar, 28, 31, 41, 63, 64, 93, 97
Miljenović Pokrajac (Miglienouich Pocrayaçius), vlah Boban, katunar, 28, 31, 37, 41, 63, 64, 93, 97
Miljenovići, vlasi Bobani, 28, 31, 93, 97
Miljević Ivan (Miglieuich Iuanus), svjedok, 16
Miobratović Juraj (Milobratouich Giurag), vlah Kutlović, 39
Miobratović Milašin (Miobratouich Millassinus), iz Brgata, 39, 40
Miobratović Milohna (Milobratouich Millochna), vlah Mčarić, 40
Miobratović Radovan (Miobratouich Radouanus), vlah Banić, 39
Miobratović Vukac (Miobratouich Vuchaçius), vlah Boban, 33
Miobratović Vukosav (Miobratouich Vuchossauus), vlah Boban, 33
Miobratović Vukša (Miobratouich Vuxa), vlah Boban, 33
Miobratović Živko (Miobratouigh Ziuicus), tužilac, 16
Miočić Rajko (Miocich Raichus), iz Brgata, 33
Miodragović Rahatko (Miodragouich Rahatchus), vlah Boban, 81, 82
Mioković Brajko (Miocouich Braichus), iz Površi, 50
Miolković Brajan (Miolchouich Braianus), iz Šumeta, 16
Miomanović Božićko (Miomanouich Bosigichus), lanar, 51, 76
Miošić Radič (Miossich Radizius), vlah Boban, 42, 79
Mirčetić Kalomrk (Mirçetich Calomrch), vlah Kresojević, 12
Mirčetić Stjepan (Mirçetich Stiepan), vlah Kresojević, 12
Mirilovići (Mirilouich), vlasi, 53, 54
Mirković Radonja zvani Kladorup (Mircouich Radogna dictus Cladorub), tužilac, 39
Mirojević Brajan (Miroeuich Braianus), iz Mrčeva, 26

Mišljenović Radak (Mislienouich Radachus), vlah Boban, 48
Mišljenović Radelja (Mislienouich Radeius), vlah Boban, 48, 55, 56
Mišljenović Radonja (Mislienouich Radogna), vlah Boban, 48
Mišljenović Radovan (Mislienouich Radouanus), vlah Boban, 48
Mladenović Pribio (Mladenovich Pribius), iz Slavogostića, 42
Mladienović Milorad (Mladienouich Milloradus), tužilac, 58
Mrđenović Stjepko (Mergenouich Stiepchus), iz Trebinja, 57
Munjas Priboje (Munias Priboius), vlah Boban, 47
Murgulić Božidar (Murgulich Bossidarus), porotnik, 36
Murgoljić Božidar (Murgolich Bosidarus), razbojnik, 25
Murgoljić Bratko (Murgolich Bratichus), razbojnik, 25
Musić Ratko (Mussich Ratchus), vlah Ugarak, 12

N

Недељковић Бранислав, хисторичар, 9, 20, 30, 42, 43, 50, 87, 89
Nenčić (Nenyçich), vlah, 25
Nenčić Budeč (Nincich Budezius), vlah Boban, 25
Nenčić Vukota (Nincich/Ninçich/Nençich Vochota/Volchotta), vlah Boban, katunar, 25, 26, 27, 28, 32, 33, 41, 45, 54, 64, 65, 66, 74, 93, 97
Nikola (Nicolaus), svjedok, 33
Nikola (Nicolaus), vlah Boban, 61
Nikolić Grgur (Nicolich Gregorius), knez, humski vlastelin, 16, 48, 56
Nikolići, humska vlastela, 53, 56, 94, 98
Niković Drapić (Nichouich Drapichius), razbojnik, 35
Niković Radivoj (Nichouich Radiuoius), razbojnik, 35
Ninčić Vratoje (Ninçich Vratoius), vlah Boban, 24, 25
Novaković Dobrilo (Nouacouich Dobrilus), iz Prošića, 50
Novaković Milat (Nouachouich Milatus), iz Kijevog dola, čovjek Stjepana Radotinića, 16
Novaković Radašin (Nouacouich Radassinus), vlah Boban, 19, 35
Novaković Radovac (Novacovich Radovazius), iz Grebaka, 42

O

Obrad (Obradus), vlah Bran, 39
Obratković Bjelan (Obratcouich Biellanus), iz Gromače, 58
Okočić Vukašin (Ochocich Vocassinus), iz Osojnika, 58

Okolčić Novak (Ocholcich Nouachus), iz Osojnika, 47
Oliverović Dubravac (Oliuerouich Dubrauazius), vlah Boban, 59
Oputica Vlatko (Oputiza Vlatchus), tužilac, 34
Osmanlije, Turci, 14, 19, 49, 51, 53, 84, 85, 86, 95
Ostojić Božidar (Hostoych Bosidarus), svjedok, 31, 64
Ostojić Nikola (Hostoych Nicolaus, iz Mrčeva, 41
Ostojić Radovan (Ostoich Radouanus), jemac, 17
Ostojić Radunko (Hostoych Raduncus), vlah Kutlović, 39

P

Palmotić Nikola (Palmota Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 38
Palmotić Žore (Palmota Zore de), dubrovački vlastelin, 69, 73
Paskaš (Pascassaus), vlah Ugarak, 38
Pavličić Radosav (Paulicich Radossaus), vlah Kutlović, 39
Pavlović Petko (Paulouich Petchus), iz Šumeta, 47
Pavlović Vasilj (Paulouich Vasiglus), tužilac, 13
Peknić Radojko (Pechgnich Radoichus), svjedok, 32, 70
Peličić Vukašin (Pelicich Vocassinus), vlah Boban, 39, 40
Perović Zoran, viši arhivist, 7
Perutinić Stanko, katunar, 56
Petar iz Korčule (Petrus de Curcolla), tužilac, 13
Petković Budak (Petchouich Budagus), vlah Boban, 48
Petković Dobrašin (Petchouich Dobrassinus), iz Popova, 14
Petković Ljepko (Petcovich Liepchus), iz Obrova, 42
Petković Radat (Petchouich Radathus), porotnik, 30
Petković Radovan (Petcouich Radouanus), čovjek Stjepana Vukčića, 17
Pliščići (Plische), vlasi, 53, 54
Plješčić Vukosalić Sracin (Pleslicich Vocoslauich Strastinus), vlah Pliščić, 25
Pocrnje (Podzergni), vlasi, 14, 53, 74, 77
Pokrajčić Bogdan (Pocraicich Bogdanus), vlah Boban, 17, 29
Pokrajčić Božićko (Pocraicich Bosigchus), iz Slivnice, 17
Pokrajčić Dubravac (Pocraycich Dubrauazius), vlah Boban, 48, 55
Pokrajčić Juraj (Pocraicich Giuragus), vlah Boban, 17
Pokrajčić Obrad (Pocraucich Obrathus), razbojnik, 17
Pokrajčić Obrivolja (Pocraucich Obriuoyius), razbojnik, 17, 26, 27, 32, 64, 66, 70, 73, 74, 94, 99
Pokrajčić Raguzin Miljen (Pocraizich Ragusino Miglienus), trgovac, 62

Pokrajčić Ratko (Pocraucich Radchus), razbojnik, 17
Pokrajčić Ratko (Pocraycich Ratchus), iz Zagore, 26
Pokrajčić Tasovac (Pocraucich Tassouazius), vlah Boban, 17
Pokrajčić Živko (Pocraicih Giuichus), tužilac, 20
Ponković Dabiživ (Poncouich Dabisius), vlah Banić, 39
Poznanović Bogun (Posnanouich Bogunus), vlah Boban, 24, 65
Pribelja (Pribeglia), sluga, 85
Pribeljić Miloje (Pribelich Miloius), vlah Boban, 35
Pribeljić Milut (Pribelich Milutus), čovjek Stjepana Vukčića, 57
Pribeljić Mirosav (Pribeglich Mirosauus), vlah Boban, 48
Pribeljić Smoljan (Pribelich Smoglianus), vlah Boban, 57
Pribetić Bogdan (Pribetich Bogdanus), iz Šćenice, čovjek Radonje Jamometa, 16
Pribetić Divac (Pribetich Diuazius), iz Šćenice, čovjek Radonje Jamometa, 16
Pribetić Krasoje (Pribetich Crasoius), vlah Boban, 50
Pribetić Krasoje (Pribetich Crassoius), iz Šćenice, čovjek Radonje Jamometa, 16
Pribihvalović Ivko (Pribiqualouich Iufchus), čovjek Vukosava Jamometića, 16
Pribihvalović Radman (Pribiqualouich Radmanus), čovjek Vukosava Jamometića, 16
Pribihvalović Radoje (Pribiqualouich Radoius), čovjek Vukosava Jamometića, 16
Pribilović Bogosav (Pribilouich Bogossau), tužilac, 32
Pribilović Dobrilo (Pribilouich Dobrillus), iz Dubrovnika, 32, 76
Pribilović Radivoj (Pribilouich Radiuoius), iz Trebinja, 57
Pribilović Radoje (Pribillouich Radoe), vlah Kutlović, 39
Pribilović Radovac (Pribilouich Radouazius), tužilac, 35
Pribilović Vladon (Pribilouich Vladonus), iz Gruža, 63
Pribinić Dunavić Radivoj (Pribinich Dunauich Radiuoius), vlah Boban, 48, 49
Pribinić Mirosav (Pribinich Mirosaus), svjedok, 54
Pribinić Nikola (Pribignich Nicolaus), vlah Boban, 22
Pribisalić Milić (Pribissaglich Millichius), vlah Boban, 41
Pribisalić Pribeta (Pribissalich Pribeta), iz Zatona, 36
Pribisalić Radoje (Pribissaglich Radoius), vlah Boban, 22
Pribisalić Radosav (Pribisaglich Radossauus), trgovac, 32, 67, 68, 69, 70
Pribisalić Vlatko (Pribisalich Vlatchus), trgovac, 69
Pribisava (Pribissaua), udovica Milovana Jusice, 13
Pribislav (Pribislaus), nećak Buljoja Bobana, iz Trebinja, 12

Pribišević Radojko (Pribisseuich Radoichus), tekstilac, 35
Pribjen (Pribienus), vlah Boban, 54
Pribojević Milić (Priboeuich Millichius), vlah Boban, svirač, 38, 39, 90
Pribojević Milorad (Priboeuich Miloradus), vlah Ugarak, 12
Pribojević Oliver (Priboeuich Oliuerus), vlah Boban, 27
Pribojević Radivoj (Priboeuich Radiuoyus), vlah Boban, 54
Pribojević Vlatko (Priboeuich Vlatchus), vlah Boban, 54, 63, 64
Primi Paskoje (Primi Pasqualis), svjedok, 81
Pripčić Radoje (Pripcich Radoius), tužilac, 47
Pripčić Viganj (Pripcich Vigagnus), vlah Žurović, 34
Pripković Maroje (Pripchouich Maroius), poslodavac, 79
Prodanelić Teodor (Prodanello Theodorus de), dubrovački vlastelin, 56
Prodanelić Teodora Ivan (Prodanello Teo. Johannes de), dubrovački vlastelin, 67, 68, 69
Prokulić Natal (Proculo Natalis de), dubrovački vlastelin, 25, 48
Pucić Gavze (Poza Gauçe de), dubrovački vlastelin, 12, 32
Pucić Jo. Nikola (Poza Jo. Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 28, 57
Pucić Petar (Poça Petrus de), dubrovački vlastelin, 17, 31, 58
Putniković Živan (Putnicouich Ziuanus), tekstilac, 39, 90

R

Rabrenović Jurak (Rabrenouich Jurag), razbojnik, 72
Račić Radosav (Racich Radossauus), vlah Boban, 20
Radaković Nikola (Radacouich Nicolaus), porotnik, 36
Radanović Petko (Radanouich Petchus), svjedok, 27
Radašinović Bogdan (Radassinouich Bogdanus), iz Poljičana, 37
Radašinović Dobro (Radasinouich Dobrius), tužilac, 32
Radašinović Ivan (Radassinouich Iuanus), vlah Boban, 19, 35
Radašinović Jurak (Radassinouich Giuragh), grebenar, 77
Radava (Radaua), žena Pribinje Magnupića, 63
Radelja (Radeglia), vlah Boban, 50
Radeljević Juraš (Radelgieuich Jurasius), razbojnik, 28
Radeljević Jurien (Radeglieuich Giurienus), razbojnik, 29
Radeljić Dragić (Radeglich Dragichius), kreditor, 75
Radeljić Dragiša (Radeglich Dragissa), vlah Nenković, 31
Radeljić Marko (Radeglich Marcus), kramar, 39, 40

Radeljić Milat (Radeglich Millatus), vlah Boban, 20
Radeljić Miljko (Radeglich Miglchus), iz Brgata, 76, 77
Radeljić Mirko (Radeglich Mirchus), vlah Boban, 20
Radeljić Obrad (Radeglich Obradus), vlah Boban, 58
Radeljić Vladisav (Radeglich Vladisauus), vlah Boban, 58
Radetić Miobrat (Radetich Milobratus), kreditor, 40
Radetić Radovin (Radetich Radouinus), tužilac, 28
Radetić Uglješa (Radetich Uglesa), iz Koteza, 48, 49
Radetinić Uglješa (Radetinich Ugliesa), iz Vrsinja, 13
Radi Vito (Radi Vitus), berber, 80
Radibrat (Radibrattus), vlah Banić, 39
Radič (Radicius), sin Juraša, Vlah Boban, 63
Radič (Radiçius), sin Vukše Dragića, 32
Radičević Stjepan (Radiceuich Stiepanus), vlah Boban, 81
Radičević Vladisav (Radiceuich Vladisauus), razbojnik, 63
Radičević Vukašin (Radiceuich Vuchassinus), kreditor, 75
Radien (Radienus), nećak Radiena Brankovića, vlah Boban, 55
Radienović Juraj (Radienouich Giuragus), vlah Boban, 59
Radienović Radič (Radienouich Radicius), vlah Boban, 59
Radienović Stjepan (Radienouich Stiepanus), vlah Boban, 58
Radikijević Stipan (Radichieuich Stipanus), iz Trstenog, 17
Radilović Vukić (Radilouich Vochichius), svjedok, 16
Radinčić Butien (Radincich Butienus), vlah Boban, 87
Radinčić Radelja (Radinçich Radelglius), iz Površi, 16
Radinović Vučeta (Radinouich Vuzeta), vlah Boban, 76
Radisalić Pribat (Radisaglich Pribathus), nosač, 12
Radišić Jurin (Radissich Jurinus), čovjek Stjepana Vukčića, 36, 57
Raditić Dobril (Raditich Dobrilus), vlah Boban, 23, 61
Radivoj (Radiuoyus), čovjek Vukote Nenčića, 27
Radivoj zvani Bedro (Radiuoius dictus Bedrus), vlah Boban, 37
Radivojević Bogdan (Radiuoeuich Bogdanus), iz Površi, čovjek Grgura Nikolića, 16
Radivojević Cek Paskaš (Radiuoeuich Cechus Pascacius), vlah Boban, 84
Radivojević Milan (Radiuoeuich Milanus), tužilac, 19, 35
Radivojević Vukosav (Radiuoeuich Vocossaus), tužilac, 19, 35
Radmanić Ivaniš (Radmanich Iuanisus), vlah Mčarić, 40
Radmanić Milić (Radmanich Millichius), vlah Boban, 54, 62

Radmilović Vukosav (Radmilouich Vochossauus), iz Župe dubrovačke, 56
Radmilović Vukota (Radmilouich Vocota), kramar, 40
Radmirović Pervos (Radmirouich Peruosius), porotnik, 30
Radmović Vukmil (Radmouich Vuchmius), vlah Boban, 79
Radohnić Radoje (Radochnich Radoius), tužilac, 20
Radojčić Radač (Radoicich Radaçius), iz Koteza, 20
Radoje (Radoius), sin Radosave Božidarove, iz Mlina, 84
Radojević Brelja (Radoeuich Breglia), vlah Kutlović, 39
Radojević Stjepko (Radoeuich Stiepchus), tužilac, 31
Radojević Vuksan (Radoeuich Vuchxanus), podstrigač, 77
Radojković Bjelosav (Radoichouich Bielosauus), vlah Boban, 86
Radojković Rakoje (Radoychouich Rachoius), razbojnik, 29
Radonić Dubravac (Radognich Dobrouazius), vlah Boban, 86
Radonić Mrkša (Radognich Merchsa), vlah Boban, 20
Radonić Radivoj (Radognich Radiuoius), vlah Mčarić, 40
Radonić Vukić (Radognich Vochichius), vlah Kutlović, 39
Radonić Vukota (Radognich Voccota), vlah Kutlović, 39
Radonja (Radogna), vlah Boban, sin Milića Pribisalića, 41
Radosalić Blaž (Radossalich Blasius), podstrigač, 77
Radosalić Bogdan (Radoslaglich Bogdanus), vlah Boban, 46
Radosalić Gojak (Radoslaglich Goiachus), kolar, 27
Radosalić Gojak (Radossalich Goyachus), tužilac, 47
Radosalić Miliša (Radossalich Milissa), vlah Boban, 22, 81
Radosalić Mrkša (Radossaglich Merchsa), vlah Kutlović, 38
Radosalić Nikola (Radossaglich Nicolaus), vlah Kutlović, 39
Radosalić Petar (Radossalich Petrus), postolar, 81
Radosalić Pokrajac (Radosaglich Pocrayaçius), vlah Boban, 26, 28
Radosalić Pripko (Radossalich/Radoslaglich Pripchus), trgovac, 24, 25, 64, 65
Radosalić Radivoj (Radossalich Radiuoius), vlah Boban, 80, 89
Radosalić Radoje (Radossaglich Radoe), vlah Banić, 39
Radosalić Radoje (Radossaglich Radoius), svjedok, 28
Radosalić Radojko (Radosaglich Radoichus), pekar, 67
Radosalić Raduj (Radossaglich Raduus), svjedok, 28
Radosalić Vukašin (Radossaglich Vochassinus), vlah Boban, 59
Radosalić zavni Pisković (Radossalich dicto Pischouich), kreditor, 76
Radosava (Radossaua), kćerka Bogdana Dobrašinovića, 78
Radosava (Radossaua), kćreka Vukmila Radmovića, vlah Boban, 79

Radosava Božidarova (Radossaua Bosidaroua), iz Mlina, 84
Radosinić Božitko (Radosignich Bositchus), iz Žabice, 26
Radoslav (Radosclauus), vlah Bolani, 23
Radotinić Stjepan (Radotinich Stiepanus), vlasteličić, 16
Radovac zvani Kokot (Radouacius dictus Cocot), iz Zatona, 85
Radovanić Bogdan zvani Grande (Radouanich Bogdanus dictus Grando), trgovac, 16
Radovanić Bogmil (Radouanich Bogmillus), kreditor, 69
Radovanić Branilo (Radouanich Branillus), tužilac, 16
Radovanić Bratika (Radouanich Bratiça), vlah Boban, 71
Radovanić Milj (Radouanich Milugius), vlah Boban, 51, 76,
Radovanić Radien (Radouanich Radienus), svjedok, 49
Radovanić Radivoj (Radouanich Radiuoius), vlah Boban, 19, 35
Radovanić Rajan (Radouanich Raianus), vlah Boban, 33
Radovanić Vukac (Radouanich Vochazius), vlah Boban, 57, 86
Radovanović Dutko (Radouanouigh Dutcus), svjedok, 34
Radovanović Juraš (Radouanouich Giurasius), vlah Boban, 33, 58
Radovanović Milun (Radouanouich Milugn/Milunus), vlah Boban, 33, 49, 87
Radovanović Milut (Radouanouich Miglutus), vlah Boban, 58
Radovanović Petko (Radouanouich Petchus), vlah Kutlović, 39
Radovanović Radivoj (Radouanouich Radiuoius), vlah Boban, 33, 63
Radovanović Radoje (Radouanouich Radoius), vlah Kutlović, 39
Radovanović Vukac (Radouanouich Vuchaçius), vlah Boban, 20
Radovčić Dobreta (Radoucich Dobreta), iz Grebaka, 85
Radovčić Dobro (Radouçich Dobrius), dužnik, 70
Radovčić Dobrovoj (Radouçich Dobrouoius), dužnik, 68
Radovčić Dobrovoj (Radoucich Dobrouoyus), iz Dubrovnika, 70
Radovčić Dragiša (Radoucich Dragissa), vlah Boban, 31, 36, 64
Radovčić Draguš (Radoucich Dragusus), vlah Boban, 57
Radovčić Ivaniš (Radoucich Iuanisius), vlah Kutlović, 39
Radovčić Milat (Radoucich Milatus), vlah Boban, 29, 30
Radovčić Milorad (Radovcich Milloradus), iz Grebaka, 42, 49, 85
Radovčić Miobrat (Radovcich Millobratus), iz Grebaka, 42, 49, 85
Radovčić Radin (Radouzich Radinus), vlah Boban, 74
Radovčić Radivoj (Radoucich Radiuoyus), iz Dubrovnika, 68
Radovčić Radosav (Radouçich Radossaus), dužnik, 70
Radovčić Radovoj (Radoucich Radouoius), vlah Bran, 39

Radovčić Rudeč (Radoucich Rudeçius), vlah Mčarić, 40
Radovčić Stjepan (Radoucich Stiepanus), iz Zatona, 86
Radovčić Vladoje (Radoucich Vladoius), iz Popova, 14
Radovčić Vukašin (Radoucich Voucassinus), vlah Boban, 78
Raduljević Jurak (Radugleuich Jurach), sok, 47
Rađević Grubač (Raghieuich Grubaçius), tužilac, 27
Rađoević Radovan (Ragioeuich Radouanus), iz Dubrovnika, 43
Raguitić Medoš (Raguitich Medosius), tužilac, 26, 53
Raguitić Vlatko (Raguitich Vlatichus), tužilac, 26, 53
Rajanović Ivko (Rayanouich Iuchus), tužilac, 58
Rajković Radosav (Raicouigh Radosauus), svjedok, 34
Rajković Stanisav (Raicouigh Stanisauus), svjedok, 34
Rajković Vukac (Raycouich Vocazius), vlah Kutlović, 39
Rakčić Bratulj (Rachcich Bratuglius), vlah Boban, 42
Rakojević Bratun (Rachoeuich Bratunus), čovjek Grgura Nikolića, 56
Rakojević Dobro (Rachoeuich Dobrieyus), vlah Boban, 24, 65
Rakojević Hraneč (Rachoeuich Chreinaçius), vlah Boban, 56
Rakojević Kijevac (Rachoeuich Chieuaçius), vlah Boban, 56
Rakojević Ostoja (Rachoeuich Hostoia), mesar, 63
Rakojević Pokrajac (Rachoeuich Pocraiaçius), vlah Boban, 56
Rakojević Radivoj (Rachoeuich Radiuoyus), čovjek Grgura Nikolića, 56
Rakojević Rasko (Rachoeuich Raschus), čovjek Grgura Nikolića, 56
Rakojević Vukmir (Rachoeuich Vuchmirus), tužilac, 36, 57
Ranjina Blaž (Ragnina Blasius de), dubrovački vlastelin, 57
Ranjina Blaža Nikola (Ragina Bl. Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 20
Ranjina Laurencije (Ragnina Laurentius de), dubrovački vlastelin, 36, 57
Rastić Kliment (Resty Clementis de), dubrovački vlastelin, 13, 27
Rastić Klimenta Vito (Resti Cle. Vitus de), dubrovački vlastelin, 48
Rastić Mi. Martin (Restis Mi. Martinus), dubrovački vlastelin, 58
Rastić Mihaila Andrija (Restis Mich. Andreeas de), dubrovački vlastelin, 19
Rastić Paskoje (Restis Pasqualis de), dubrovački vlastelin, 16, 47, 70
Rastić Si. Marin (Resti Si. Marinus de), dubrovački vlastelin, 69, 71
Rastić Vite Petar (Resti Vite Petrus de), dubrovački vlastelin, 71
Ratko (Ratchus), nećak Radiena Brankovića, vlah Boban, 55
Ratko (Ratchus), sin Bogdana Radovanića zvanog Grande, 16
Ratković Ivan (Ratchouich Yuanus), poslodavac, 78
Ratković Radač (Ratcouich Radaçius), vlah Žurović, 31, 86

Ratković Radivoj (Ratchouich Radiuoius), razbojnik, 30, 89
Ratković Radivoj (Ratcouich Radiuoius), poslodavac, 80
Ratković Radosav (Ratchouich Radossauus), vlah Boban, 61
Razić Vukac (Razich Vochazius), vlah Boban, 34, 35
Regoje (Regoyus), brat Tvrdolje, 61
Regojević Radič (Regoeuich Radiçius), čovjek Stjepana Vukčića, 36, 57
Rozić Radašin (Rozich Radassinus), vlah Ugarak, 12
Rozić Radivoj (Rozich Radiuoyus), vlah Ugarak, 12
Rukojević Dobro (Ruchoyeuich Dobrius), vlah Boban, 24, 46
Rusnović Miloš (Rusnouich Milosius), tužilac, 16

S

Sanković Radič (Semchouich Radicius), humski vlastelin, 16
Sankovići, humska vlastela, 53
Saraka Petra Nikola (Saracha Pe. Nicolaus de), dubrovački vlastelin, 54
Sergijević Pokrajac (Serghieuich Pocraiaçius), vlah Boban, 71
Skok Petar, filolog, 11
Slavičić Dobrica (Slauizich Dobrizius), razbojnik, 58
Smoljanović Miljko (Smoglianouich Miglchus), tužilac, 41
Sorkočević Lampre (Sorgo Lamprius de), dubrovački vlastelin, 18
Sorkočević Toma (Sorgo Thoma de), dubrovački vlastelin, 20
Stanava (Stanaua), supruga Radivoja Radojevića, tužilac, 38, 90
Stančić Bogdan (Stancich Bogdanus), iz Osojnika, 58, 72
Stančić Radelja (Stancich Radelia), vlah Boban, 54
Stanihna (Stanichna), vlah Boban, 49
Stanihnić Marko (Stanichnich Marcus), zidar, 81
Stanihnić Mladien (Stanichnich Mladienus), iz Površi, čovjek Grgura Nikolića, 16
Stanimirović Juraj (Stanimirouich Giuragus), vlah Boban, 20, 58, 84, 85
Stanimirović Vladisav (Stanimirouich Vladisauus), vlah Boban, 20, 58, 85
Stanišić Milja (Stanissich Miglia), vlah Boban, 34
Starčić Božidar (Starcich Busidarus), svjedok, 34
Stipanović Radosav (Stipanouich Radosaus), vlah Boban, 58
Stipanović Uglješa (Stipanouich Ugliess), vlah Boban, 77
Stjepan (Stiepanus), knežak, 30
Stjepan zvani Kela (Stiepanus dictus Chella), vlah Boban, 21, 41
Stjepanović Miobrat (Stiepanouich Miobratus), čovjek Stjepana Vukčića, 17

Stojaković Radovac (Stoyacouich Radouazius), vlah Boban, 21, 40, 41
Stojković Bogdan (Stoichouich Bogdanus), jemac, 65
Stojković Ivko (Stoichouich Ifchus), razbojnik, 86
Stojković Mileta (Stoichouich Mileta), iz Rijeke dubrovačke, 14
Stojsava (Stoysaua), žena Radovca zvanog Kokot, 85
Strojsalić Vukac (Stroislaglich Volchaçius), vlah Boban, 62

T

Tasovčić Ivan (Tasoucich Iuanus), vlah Kutlović, 39
Tekiz Pribelja (Techiz Pribeglia), razbojnik, 29
Tobočić Dabiživ (Tabozich Dabixius), postolar, 57, 86
Тошић Ђуро, историчар, 18, 19
Trebuhin Vukosav (Trebuchin Volchossauus), vlah Boban, 47
Tridlačić Smil (Tridlacich Smius), svjedok, 47
Tripetić Vukosav (Tripetich Vuchossauus), razbojnik, 29
Truhelka Ćiro, historičar, 44
Tudor (Tudor), sin Klapca Bratičića, vlah Boban, 72
Tvrdečević Radič (Tuerdezeuich Radizius), svjedok, 35
Tvrdišić Vučihna (Tuerdisich Vocichna), kreditor, 73
Tvrdišić Vukašin (Tuerdisich Vocassinus), kreditor, 73
Tvrdišić Vukosav (Tuerdisich Vochossauus), trgovac, 73
Tvrtković Radač (Tuertcouich Radaçius), nosač, 40

U

Ugarci, vlasi, 12, 31, 35, 38
Uglješić Ostoja (Ugliessich Ostoyius), svjedok, 16
Uglješić Vladisav (Vglessich Vladissauus), vlah Boban, 22, 58, 85
Usinović Andrija (Uxinouich Andreas), razbojnik, 89
Usinović Radivoj (Uxinouich Radiuoius), razbjonik, 30, 56, 89
Utješinović Radovac (Utiessenouich Radoueçius), iz Poljica, 16

V

Večerin (Vecerinus), nećak Rakoja Bogojevića, vlah Boban, 56
Vego Marko, historičar, 10, 21, 44, 45
Veljković Vlatko (Velcouich Vlatchus), tužilac, 12
Vergočević Branko (Vergoceuich Branchus), vlah Boban, 39

Vičić Pribil (Viçich Pribillus), iz Osojnika, 16
Vidnić Vlatko (Vidnich Vlatchus), svjedok, 27
Vignić Novak (Vignich Nouachus), iz Novih zemalja, 54
Vignjević Bajul (Vighgneuich Baiuglus), vlah Boban, 34
Vignjević Brajan (Viggneuich Braianus), vlah Boban, 33, 43
Vignjević Herak (Vichgneuich Cherachus), vlah, 33, 43
Vignjević Ljubenko (Vignevich Gliubenchus), vlah Boban, 42, 43
Vignjević Vukašin (Viggneuich Vuchasinus), vlah Boban, 33, 34, 43
Vignjevići, vlasi Bobani, 33, 43, 45
Vitanović Miloje (Vittanouich Milloius), vlah Boban, 24, 65
Vitanović Radosav (Vitanouich Radossauus), iz Gruža, 51
Vitanović Radovac (Vitanouich Radouazius), iz Gruža, 51
Vitasović Stjepan (Vitassouich Stiepanus), iz Šćenice, 21, 40
Vitčić Novak (Vitçich Nouachus), iz Osojnika, 14, 16, 48, 55
Vladica (Vladica), iz Gruža, 51, 85
Vladica (Vladiça), supruga Stjepana Ljiljkovića, 40
Vladisalić Gubis (Vladissaglich Gubisius), vlah Boban, 42
Vladisalić Radič (Vladissalich Radiçius), vlah Boban, 77
Vladisava Radovinova (Vladissaua Radouinoua), tužilac, 28
Vladislav (Vladissavus), nosač, 20
Vlahović Radojko (Vlacouich Radoicus), svjedok, 34
Vlahovići, vlasi, 14
Vlakotić Nikola (Vlacottich Nicolaus), tužilac, 59
Vlakotić Radovac (Vlacotich Radouaçius), iz Zatona, 62
Vlatković Grubač (Vlatchouich Grubazius), iz Osojnika, 35
Vlatković Milorad (Vlatchouich Miloradus), vlah Boban, 86
Vlatković Pavao (Vlatcouich Pauaus), općinski službenik, 59
Vlatković Radin (Vlatchouich Radinus), vlah Boban, 19, 35
Vojsilović Pavao (Voysilouich Pauaus), razbojnik, 38
Vrljavić Pribojević Vlatko (Vrgliauich Priboeuich Vlatchus), iz Osojnika, 31, 64
Vučetić Andrija (Volzo Andreas de), dubrovački vlastelin, 54, 71
Vučetić Andrije Martoli Ivan (Volcio Andrea Mart. Johannes de), dubrovački vlastelin, 45
Vučetić Andrije Matka Ivan (Volcio Andree Matci Johannes de), dubrovački vlastelin, 86
Vučetić Ivan (Volcio Johannes de), dubrovački vlastelin, 13, 16
Vučetić Martola Ivan (Volcio Mart. Johannes de), dubrovački vlastelin, 18

Vučetić Mihail (Volcio Michaelis de), dubrovački vlastelin, 84
Vučetić Mikocije (Vocetich Micozius), tužilac, 85
Vučković zvani Mehatović Matko (Voçchouich dictus Mechatouich Matchus), iz Zatona, 76
Vukac (Vochaçius), iz Osojnika, 57
Vukašin (Vocassinus), vlah Boban, sin Brajana Diklića, 41
Vukašinović Radač (Vocassinouich Radacium), vlah Boban, 41
Vukašinović Vladisav (Vocassinouich Vladissaus), vlah Kutlović, 39
Vukčić Kosača Stjepan, herceg, 22, 34, 36, 38, 53, 57, 58, 86, 94, 98
Vukčić Stanihna (Vochcich Stanichna), iz Kozića, 38, 39, 90
Vukčić Vukašin (Vochzich Vochassinus), svjedok, 16
Vukić (Vochichius), vlah Boban, sin Milića Pribisalića, 41
Vukićević Radosav (Vuchichieuich Radossauus), vlah Boban, 21, 45, 77
Vukmirović Branilo (Vochmirovich Branillus), vlah Boban, 46, 47, 48, 49, 50, 87
Vukmirović Branisav (Vukmirouich Branissaus), vlah Boban, 46
Vukmirović Kojadin (Vuchmirouich Coiadinus), vlah Boban, 46, 50
Vukmirović Koran (Vochmirouich Coranus), vlah Boban, 46, 48
Vukmirović Vladisav (Vuchmierouich Vladissauus), vlah Boban, 33
Vukmirović Vukašin (Vochmierouich Vocasinus), svjedok, 33, 46, 47, 48, 49
Vukmirovići, vlasi Bobani, 33, 46, 93, 97
Vukninić Jakob (Vochinchinich Jacobus), stolar, 37
Vukojević Cvjetko (Voccoeuich Ziuetchus), iz Zatona, 86
Vukosava (Vocossava), vlah Boban, 20
Vukosava (Vuchosaua), supruga Dabiživa Brajanovića, 49
Vukosava (Vuchossaua), iz Gruža, 51
Vukota zvani Klakor (Vocota dictus Clacor), vlah Boban, 42
Vukotić Dobrilo (Volcotich Dobrillus), vlah Boban, 26, 31, 32, 33, 37, 38, 46, 53, 66, 67, 68, 69, 70, 93, 94, 98
Vukotić Herak (Vuchotich Cherachus), vlah Boban, stanovnik Dubrovnika, 19
Vukotić Viganj (Vochotich Vigagnus), vlah Boban, 32, 33, 43, 66, 67, 70, 93, 98
Vukotić Vlađ (Vocotich Vlagius), vlah Boban, 39
Vukotić Vukac (Voccottich Voccazius), kramar, 50
Vukotić Vukac (Vochotich Vuchacius), lanar, 75
Vukotić Vukac (Vochotich Vuchazius), vlah Boban, 38, 39, 66, 74, 75, 93, 99
Vuković Pokrajac (Veocouich Pocraiaçius), svjedok, 49
Vuković Radič (Voccouich Radiçius), sok, 49
Vuković Radoje (Vochouich Radoius), vlah Boban, 35

Vuković Sladoje (Vocouich Sladoius), vlah, 34
Vukšić Dragiša (Vuxich Dragisa), vlah Boban, 29
Vukšić Pribjen (Vuxich Pribienus), vlah Boban, 29
Vukšić Tvrtko (Vuchxich Tuertchus), iz Dubrovnika, 75
Vukšić Vukac (Vuchich Vochaçius), vlah Boban, 29
Vukšić Vukmir (Vuchssich Vochmirus), iz Luga, 21, 45
Vukšić Vukosav (Vucxich Vochosauus), vlah Boban, 30

Z

Zamanjić Blaž (Zamagno Blasius de), dubrovački vlastelin, 58
Zamanjić Martol (Zamagno Martolus de), dubrovački vlastelin, 19, 34, 35, 36, 70
Zamanjić Mihail (Gamagno Michal de), dubrovački vlastelin, 57, 86
Zamanjić Stjepan (Gamagno Steffanus de), dubrovački vlastelin, 35, 57
Zamanjić Stjepana Urso (Zamagno Ste. Orsatus de), dubrovački vlastelin, 41
Zibroičić Radašin (Zibroicich Radassinus), sok, 56
Zorčić Petko (Xorcich Petchus), vlah Boban, 26
Zubac Vukosav (Xubaç Voccossauus), vlah Kutlović, 39
Zvijezdić Nikola (Stella Nicolaus), svjedok, 63, 69, 71, 72, 73, 74

Ž

Živković Petar (Giuchouich Petrus), tužilac, 57
Živković Radan (Ziucouich Radanus), iz Gromače, 38

TOPOGRAFSKI REGISTAR

A

Albanija (Albania), 67

B

Belenići, naselje u popovskoj Površi, 17
Bobani/Površ, područje, 16, 42, 95, 99
Bobovište (Bobouiste), naselje kod Trebinja, 12, 13

Bosko/Boško (Boscho de Popo), naselje u Popovu, 34
Bosna (srednjovjekovna Bosna), 10, 48, 61, 66, 67, 90, 93, 94, 97, 99
Brgat (Vergato), 33, 39, 63, 77

D

Dračevo (Dracceua), 12
Drien (Drieno), naselje, 49, 50
Drijeva (Narente), trg, 67
Duba (Duba), naselje u Konavlima, 18
Dubljani (Dublani), naselje u Popovu, 27, 83, 95, 99
Dubrovnik/Dubrovačka republika, (Ragusa), 7, 9, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 27, 34, 35, 36, 37, 42, 53, 54, 64, 65, 66, 67, 68, 70, 72, 75, 76, 78, 80, 81, 82, 84, 89, 90, 95, 98, 99, 100

Č

Češljari, naselje u Popovu, 14

G

Glavska (Glausca), naselje kod Trebinja, 18
Golubinac, naselje u popovskoj Površi, 17
Goražde (Gorasde), naselje, 12
Grebci (Grebci/Grebzi), naselje u Površi, 22, 42, 43, 49, 83, 84, 85, 86, 94, 95, 98, 99
Gromača (Gromazia), dubrovačko naseljeu Primorju, 38, 58, 83, 95, 99
Gruž (Grauosio), dubrovačko područje, 22, 50, 51, 63, 85, 86

H

Hercegovina, područje, 7, 14, 61, 93
Hrvatska, 11

J

Jasenica (Asseniza/Jasseniça), naselje u Površi, 16, 17
Jurinići (Jurinichi), naselje u Konavlima, 56

K

Kakjun (Chaghiun), naselje u Površi, 17, 83, 95, 99
Kijev dol (Chieuo dol/Chiesdo), naselje u Površi, 16, 17
Klis, 11
Knežina Bobani, područje, 14
Komolac (Comolac), naselje u Šumetu, 59
Konavli (Canali/Chanalli), župa, 18, 56, 83, 95, 99
Kotezi (Cotesi), naselje u Popovu, 38, 48, 49
Kozići (Cosichi), naselje u Popovu, 39, 90

L

Ledenice (Ledenice), carina, 31
Lug (Lug), područje, 18, 19, 20, 21, 22, 45, 58, 83, 85, 94, 95, 98, 99

M

Mediteran, Sredozemlje, 22
Mlini (Molinis), naselje u Župi dubrovačkoj, 37, 84
Mrčevo (Merceuo/Merzeuo), dubrovačko naselje u Primorju, 26, 41

N

Nove zemlje (Terre Noue/Primorje), dubrovačko područje, 19, 31, 54, 64

O

Obrovo (Obrovo), dubrovačko naselje u Zatonu, 42
Orahovi Do, naselje u Popovu, 14
Orašac (Orasaç/Orasaz), dubrovačko naseljeu Primorju, 50, 83, 85, 95, 99
Orašje (Orassie), naselje u Popovu, 40
Osojnik (Osalnich/Ossaunich), dubrovačko naselje u Primorju, 19, 22, 29, 31, 35, 36, 47, 64, 83, 94, 95, 98, 99

P

Pile (Pillas), dubrovačko predgrađe, 58
Poljica (Pogliçe/Palliçe), naselje u Popovu, 16, 41, 83, 95, 99
Poljičani (Pogliçani), naselje u Popovu, 37

Popovo (Papaua), župa, 9, 14, 15, 16, 19, 20, 26, 28, 29, 32, 34, 37, 38, 39, 40, 41, 43, 47, 48, 58, 74, 77, 83, 86, 90, 94, 95, 98, 99
Popovo polje, 14, 16, 20, 22, 94, 98
Površ (Pouers, Pouersio), područje u Popovu, 14, 16, 17, 19, 22, 42, 50, 83, 94, 95, 98, 99
Površ, područje kod Trebinja, 18
Površ, područje u Konavlima, 18
Prača (Praça), naselje, 12
Prapratno (Praprathno, Prapratno), naselje u Popovu, 20, 22, 25, 47, 48, 81, 94, 98
Prešić (Presich), naselje, 26, 53
Prijepolje (Pripoglie), naselje, 32, 70
Primorje (Nove zemlje), dubrovačko područje, 14, 18, 19, 26, 83, 94, 95
Prodol (Prodoli), naselje, 28
Prosijek (Prosiech), naselje u Površi (Bobanima), 20, 22, 58, 83, 94, 95, 98, 99
Prošić (Prosich), naselje, 50

R

Rapti, naselje u popovskoj Površi, 17, 83, 95, 99
Rijeka dubrovačka (Ombla/Umbla), dubrovačko područje, 14, 26, 28, 35, 61, 76, 83, 95, 99

S

Slano, naselje u Primorju, 14, 94, 98
Slavogostići (Slauogostichi), naselje u Površi, 17, 42, 83, 95, 99
Slivnica (Slieuniza), naselje u Površi, 17, 36
Solin, 11
Split, 11
Srbija (Sclauonia), 39, 67
Sveti Nikola (Sanctus Nicolaus), crkva, 49

Š

Šćenica (Stiniça), naselje u Popovu, 16, 20, 21, 31, 37, 40, 41, 94, 98
Šipan (Zupana), dubrovačko ostrvo, 37
Šuma (trebinjska), područje, 14, 94
Šumet (Zonchetto/Zuncheto), dubrovačko područje, 16, 25, 47, 59, 83, 95, 99

T

Trebinje (Tribigna/Tribinio), naselje, 12, 14, 18, 19, 53, 83, 94, 95, 98, 99
Trebišnjica, rijeka, 20
Trnica (Trniza), naselje u Bobanima, 20, 21, 94, 98
Trsteno (Tersteno), dubrovačko naselje u Primorju, 13, 83, 95, 99

V

Viševo (Viseuo), područje, 32
Vjetrenica (Vieternica), naselje u Popovu, 37
Vrsinje (Versigne), područje, 13, 54

Z

Zagora (Xagora), područje kod Trebinja, 26
Zagreb, 11
Zaton (Malfo/Malpho), dubrovačko područje, 36, 42, 48, 61, 76, 83, 85, 95, 99
Zavala, naselje u Popovu, 14, 94, 98
Zeta (Zenta), 67

Ž

Žabica (Sabiza/Xabiza), naselje kod Ljubinja, 26
Žakovo (Xacouo), naselje u Popovu, 9, 20, 21, 26, 28, 29, 43, 44, 45, 56, 74, 73, 78, 79, 83, 94, 95, 97, 98, 99
Župa dubrovačka (Brennum), dubrovačko područje, 13, 18, 37, 38, 56, 57, 83, 84, 95, 99

Esad Kurtović
VLASI BOBANI
2012.

Izdavač
Društvo za proučavanje srednjovjekovne bosanske historije
Filozofski fakultet u Sarajevu

Za izdavača
Ivo Komšić

Prijevod rezimea na engleski jezik
Emir O. Filipović

DTP
Edin Mekić

Štamparija
Dobra knjiga, Sarajevo

Tiraž
200

9 789958 625268